

የተሻለ እውነት በደብዳቤ

“ በክርስቶስ ላይ ሳይሆን በሰዎች ልማድና
በዚህ ዓለም መሠረታዊ ሕግጋት ላይ
በተመሠረተ ፍልስፍና እና ከንቱ
ማግባቢያ ማንም ማርኮ እንዳይወስዳችሁ
ተጠንቀቁ ”

የጳውሎስ መልዕክት ወደ ቆላስያስ ሰዎች ም 2 ቁ 8

ሊበን መኮንን ገብረ ሚካኤል
www.yeteshaleewenet.com

የተሻለ እውነት በደብዳቤ

በሊበን መኮንን ገብረሚካኤል © 2015 የደራሲው መብት በሕግ የተጠበቀ ነው
Copyright © 2015 Liben Mekonnen Gebremikael. All Rights Reserved

ካለደራሲው ሕጋዊ ፈቃድ በስተቀር ይህንን መጽሐፍ ማባዛት፣ መቅዳት፣ መተርጎምም
ሆነ በማንኛውም ዓይነት ዘዴ ማሰራጨት በሕግ የተከለከለ ነው ።

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system
or transmitted in any way by any means, electronic, mechanical,
photocopy, recording or otherwise without the prior permission of the
author.

አሳታሚ ሊበን መኮንን ገብረሚካኤል
አታሚ አፍሪካ ማተሚያ ኃ/የተ/የግል ማኅበር

Published by Liben Mekonnen Gebremikael
Printed by Africa Printing PLC
P.O.Box 110794, Addis Ababa, Ethiopia
+251-116-461216 - <http://www.africaprinting.com/>

Book design copyright © 2014 by Liben Mekonnen Gebremikael. All
rights reserved.
Text copyright © 2014 by Liben Gebremikael. All rights reserved.
Layout and book design copyright © 2014 Liben Mekonnen Gebremikael. All
rights reserved

ለመጀመሪያ ጊዜ በአሜሪካ በ2014 ታተመ።
First Published in the United States of America in 2014

ISBN: 978-1-68028-790-5

1. Religion / Biblical Studies / General
2. Religion / Christianity / Orthodox

የተሻለ እውነት በደብዳቤ

ምስጋና

ይህንን ጽሑፊን ይገፍ ለመቅረብ ዕድሉን የሰጠኝን አምላኬን እና ፈጣሪዬን እግዚአብሔርን ከሁሉ አስቀድሜ ለማክበርና ለማመስገን እወዳለሁኝ።

ቀጥሎም የጽሑፉን ረቂቅ አንብበው ገንቢ ሃሳብና ትችት ለሰጡኝ፤

- ለእህቴ ለወ/ሮ ዓለምጸሐይ ክፍሌ
- ለወንድሜ ለአቶ ከበበው ክፍሌ
- ለወ/ሮ ሉሊት ደጀኔ
- ለወንድም ኤልያስ የማነ
- ለወንድም በረሄ ወልዱ
- ለፓስተር ዮሐንስ ተፈራ እና
- ለፓስተር በቀለ ወልደ ኪዳን

ከልብ የመነጨ ምስጋናዬን አቀርባለሁኝ።

በተለይም ጽሑፉ ታሪካዊና ስነ መለኮታዊ ይዘታውን እንዲጠብቅ ኤልያስ የማነ ያደረገውን አስተዋጽኦ እና ወንድሜ ከበበው የጽሑፉ አጠቃላይ አቀራረብ ሚዛናዊ ይዘት እንዲኖረው የለገሱኝን ጠቃሚ ምክር በመጥቀስ አመሰግናቸዋለሁኝ። ወንድም በረሄ ወልዱ ያለውን ውስን ሰዓት በመስጠት ረቂቁን አንብቦ በርካታ ማሻሻያ ሃሳቦችን አበርክቷል። ፓስተር ዮሐንስና ፓስተር በቀለም እንደዚሁ ካላቸው የሥራና የቤተሰብ ሰዓታቸው ቀንሰው ጊዜ ሳይፈጁ ረቂቁን አንብበው እርማትና አስተያየታቸውን ከማበረታቻ ቃል ጋር ለግሰውኛል።

የዚህን ጽሑፍ ጽንሰ በውስጤ ለረዥም ዓመታት ተሸከሜ እያለሁ ጊዜ ቀጥሬ እና ሁኔታዎችን አመቻችቼ ውጥኔን በሥራ ላይ እንዳውል ያላሰለሰ ምክር፤ ማበረታታትና ቀለል ያለም ቁጣ ጨምራ በመለገስ እውን እንዳደርገው ለረዳችኝ ለውጪ ወ/ሮ ሉሊት ደጀኔ የተለየ ምስጋናዬን ለማቅረብ እወዳለሁኝ።

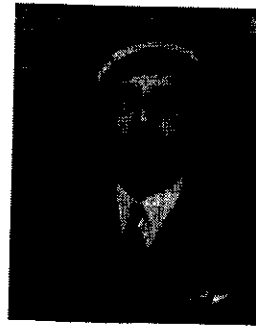
መግቢያ

አስቀድሜ እዚህ ደረጃ ላይ ላደረሰኝ፤ ጽናቱን ላበዛልኝ፤ ጊዜውን ላሰተካከለልኝ፤ ጸጋውን ላበረከተልኝ ሁሉን ለፈጠረ እና ሁሉ ነገር ለእርሱ ተገዢ ለሆነለት ለእግዚአብሔር አምላክ ምስጋናዬን አቀርባለሁኝ።

ይህንን ጽሑፍ የማዘጋጀት ሃሳብ በውስጤ ከተመሠረተ ረዥም ዓመታት አልፈዋል። እንደ ኢትዮጵያ አቆጣጠር በ1993 ዓም 'ታቦት - ከቤተ መቅደስ ወደ ቤተ ክርስቲያን' የተሰኘውን የመጀመሪያውን ጽሑፌን ለማሳተም ዝግጅቴን እና ምርምራዊ ሳጠናቅቅ፤ በፊቴ ከነበረው አርእስት ውጪ ስለ ኢትዮጵያ ታሪክ፤ ስለ ሃገራችን የክርስትና እምነትና ሥርዓት እና በተመሳሰሉ አርእስቶች ላይ የተጻፉ በርካታ መጽሐፎችን እና ሰነዶችን ከተለያዩ ቤተ መጽሐፍት በተለይም ከሎንዶን ዩኒቨርሲቲ ከSchool of Oriental and African Studies (SOAS) አግኝቼ አሰባስቤ ነበር። የኑሮ ውጣ ውረድ ሃሳቤን ወዲያው እንዳልፈጽም ቢያደርገኝም እነሆ የእግዚአብሔር ፈቃዱ ሆኖ ሃሳቤን በብዕር (በኮምፕዩተር) አማካኝነት በጽሑፍ ላይ ለማስፈር በቅቻለሁኝ።

የመጀመሪያው ጽሑፌ በታቦት ላይ ያተኮረ ነበር። በዓለማችን የታቦት ሥርዓትን የምታከብር የኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ብቻ ናት። እናም ይህ ሥርዓት በኢትዮጵያ ብቻ ያለ ከሆነ ክርስቲያናዊ ይዘቱ እንዴት ሊረጋገጥ ይችላል በሚል ምርምራዊ፤ ጥያቄዬን፤ የማወቅ ፍላጎቴን አጠንክሪ ያገኘኋቸውን መረጃዎች በሙሉ በአጭሯ ጽሑፌ ለማቅረብ ችያለሁኝ። በሙሴ ዘመን በእግዚአብሔር ትዕዛዝ የተሰራው የአምላክ መገኛና የዙፋኑ

መታሰቢያ

የተሻለ እውነት በደብዳቤን ለአባቴ ለካፒቴን መኮንን ገብረ ሚካኤል መታሰቢያ እንዲሆን አበረከታለሁኝ።

በቀለም ትምህርት ብቻ ሳይሆን በመንፈሳዊ ትምህርትም እኔ እና እህቴ መሐላት (ሱዚ) መኮንን እንድንበረታ፤ በአርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን እንደዚሁም በወንጌላዊያን

አብያተ ክርስቲያናት እየተሳተፍን መጽሐፍ ቅዱስን እንድናጠና ጥረት አድርጓል። ለምሳሌ ጋንዲ ሆስፒታል ፊት ለፊት በሚገኘው በሰባተኛው የአድቬንቲስት ቤተ ክርስቲያን ቅዳሜ ቅዳሜ የሰንበት ትምህርት እንድንካፈል፤ እንደዚሁም በሠፈራችን በአሜሪካዊ ሚሲዮናውያን ተመስርቶ በነበረው፤ የደንቆሮ ትምህርት ቤት በመባል በሚታወቀው የወንጌላዊያን ቤተ ክርስቲያን በክረምት አረፍታችን አባል ሆነን ፕሮግራማቸውን እንድንከታተል አድርጓል። የመጀመሪያዋን፤ የግሌ ለመሆኗ በማስታወቂያነት፤ በኩራት ስሜን የጻፍኩባት፤ መጽሐፍ ቅዱሴን ያገኘሁት በነዚሁ ሚሲዮናውያን በስጦታ ተበርክቶልኝ ነበር። የአስር ዓመት ወጣት ልጅ ነበርኩኝ።

እንደ ከሰዓት በኋላ ብርቅዬን የእንግሊዘኛ መጽሐፍ ቅዱሴን እያገላበጥኩኝ ሳነብ፤ የማቴዎስ ወንጌል ምዕራፍ 14 ከቁጥር 22 አንስቶ ያለውን፤ ዴፕረስ ጌታ ና ብሎት በውሃ ላይ እየተራመደ እያለ በፍርሃት ተይዞ ሊሰምጥ ሲል የሚያወሳውን ታሪክ አንብቤ፤ ቁጥር 30 ላይ 'ጌታ ሆይ! አድነኝ' በእግሊዘኛው 'Lord save me!' የሚለው ምንግብ ላይ ስደርስ ሲቃ በተሞላበት ለቅሶ ድምጹን ከፍ አድርጌ 'አድነኝ' እያልኩኝ ደጋግሜ መጸለዬ ዛሬም ወለል ብሎ ይታወስኛል። አንዳንዴ ሳስበው በዚያ በልጅነት፤ ጌራክ በሆነ ልብ የጸለይኩት ጸሎት ይሆን ዛሬ

የእግዚአብሔርን ደገነነት ሁሌም ለመጠበቅ ነፍሴ የምትሻው?
እላለሁኝ።

የሆኖ ሆኖ ካጥፍን መኮንን ያላሰለሰ ጥረት አድርጓልና ዛሬ በሕይወት
ሆኖ የመጀመሪያዬንም ሆነ የዚህን ጽሑፍ ውጤት ለማሳየት ዕድሉ
ባይገኝም በስሙ መታሰቢያ ማድረጌ የእርሱን ተሳትፎ ያሳይልኛል
ብዬ አምናለሁኝ።

አገልጋዮች በቃልም በጽሑፍም ባገኘኋቸው መልሶች ላይ
የተመሰረቱ ናቸው።

በምንገኝበት ዓለም የክርስትና እምነት ተከታዮች ተብለው
የሚታወቁ አብያተ ክርስቲያናት ዘርፎች ቁጥር እጅግ የበዛ ነው።
የዓለምአቀፍ የክርስትያን ኢንሳይክሎፒኒያ ከ33 ሺህ በላይ
የሚሆኑ የክርስቲያን ዘርፎች እንዳሉ ይዘግብልናል። እንደዚሁም
ደግሞ የዓለምአቀፍ የክርስቲያን ዳታቤዝ ወደ 9 ሺህ የሚጠጉ
የክርስትያን ዘርፎች አሉ በማለት ይገልጻል። በመጨረሻም
በአሜሪካ 217 የክርስትያን ዘርፎች አሉ በማለት የHartford
Institute for Religion Research ያስታውቃል። የካቶሊክ፣
የኦርቶዶክስ፣ የፕሮቴስታንት እና የአንግሊካን አብያተ ክርስቲያናት
እንደ ዋና ዋና ዘርፎች የሚጠቀሱት ሲሆኑ በነዚህ ዋነኛ ዘርፎች
ሥር ደግሞ የተለያዩ ንዑስ ዘርፎች ይገኛሉ። ከነዚህ ለምሳሌ
በኦርቶዶክስ ክርስትና እምነት ሥር የኦሪየንታል፣ የግሪክ፣ የሩሲያ፣
የአሲሪያ ወዘተ ይገኙበታል። በፕሮቴስታንት ዘርፍ ሥር ደግሞ
ባፕቲስት፣ ሜቶዲስት፣ ሉተራን፣ ወንጌላዊ፣ ፔንቴኮስታል፣
ፕሪስቢቴሪያን በመባል የሚታወቁ ንዑስ ዘርፎች ይገኛሉ።
የካቶሊክ እምነትም እንደዚሁ የሮም፣ የዩክሬን፣ የአርመን፣
የኬልቋዶን ካቶሊክ እየተባሉ የሚዘረዘሩ ዘርፎች አሉ።

በእርግጥ ግን ክርስትና አንድ መሆን ይገባው ነበር። ኢየሱስ
ክርስቶስ የመሠረታት ቤተ ክርስቲያን አንድ ብቻ ናት። ሐዋርያው
ዴጥሮስን ሲናገረው 'በዚህ ዐለት ላይ ቤተ ክርስቲያን
አመሠረታለሁ' ብሎ፣ ዴጥሮስ 'አንተ ክርስቶስ የሕያው
እግዚአብሔር ልጅ ነህ' ብሎ በተናገረው እውነት ላይ የምትመሠረት
ቤተ ክርስቲያን እንደሆነች አብሏል። በተለያዩ ጊዜ በእምነት

አቋሞች ላይ አለመስማማት እየተፈጠረ ሲመጣ የቤተ ክርስቲያንም መለያየትና መከፋፈል ተጀመረ። ከላይ የዘረዘርናቸው የክርስትና ዋና ዘርፎችም ሆኑ ንዑስ ዘርፎች በዚህ እውነት ላይ ምንም ዓይነት ልዩነት የላቸውም። ሁሉም ይህንን መሠረተ እምነት ይቀበላሉ ደግሞም ያስተምራሉ። ከነዚህ ዋነኛ የክርስትና ዘርፎች ውጪ ለምሳሌ የይሕዋ ምስክሮች ከክርስቲያን የእምነት ዘርፍ ውስጥ ሊካተቱ የማይችሉበት ዋነኛ ምክንያት በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ያላቸው አቋም ነው። ይኸውም ዋና ዋና የክርስቲያን እምነት ዘርፎች ተብለው ከሚታወቁት አቋሞች ፈጽሞ በተለየ ሁኔታ ክርስቶስ መለኮት ሳይሆን ፍጡር ነው የሚለው እምነታቸው ነው። ከዚህ በተጨማሪም ኢየሱስ ክርስቶስ ሊቀ መላእክት ሚካኤል ነው በማለት ያስተምራሉ። ይህ ትምህርት በሦስት ሞቶዎቹ ዓመተ ምህረት ገደማ ተመሳሳይ የስህተት ትምህርት ይዞ ከተነሳው ከግብጻዊው ከአርዮስ ትምህርት ጋር ተመሳሳይ መሆኑ ነው። እንደገናም ሌላ የሚለዩበት ዓቢይ አቋም ኢየሱስ ክርስቶስ ከሙታን ሲነሣ በሥጋ አልተነሳም እንደዚሁም በክብር በሥጋ ወደ ሰማይ አላረገም ነገር ግን የተሰቀለው የሰውነት አካሉ በአምላክ ረቂቅ ኃይል ከመቃብሩ ተወስዶ የተደበቀ ሲሆን ትንሣኤው የመንፈስ ትንሣኤ ብቻ ነው ባይ ናቸው። እነዚህ የስህተት ትምህርቶች ከመጽሐፍ ቅዱስ በምናገኛቸው እውነቶች ሊረቱ እንደሚችሉ መጽሐፍ ቅዱስን ላነበበ፣ ላጠና እና ለተገነዘበ ክርስቲያን በጣም ግልጽ ነው።

ዋና ዋናዎቹ የክርስቲያን ዘርፎች የሚስማሙበትና አንድ የሚሆኑበት መሠረታዊና ማዕከላዊ የክርስትና እምነቶች ብዬ ለመጥቀስ የምፈልገው አቋሞች፤ ኢየሱስ ክርስቶስ መለኮት፤

ተምሳሌት የነበረው የቃል ኪዳን ታቦት ኢትዮጵያ ውስጥ መገኘት አለመገኘቱ ላይ ብቻ ሳይሆን፤ በተለይ ሥርዓቱ ከአይሁድ ሥርዓት ወደ ክርስትና፤ ከቤተ መቅደስ ወደ ቤተ ክርስቲያን እንዴት ለመሸጋገር እንደቻለ ለማስረዳት የሞከረ ጽሑፍ ነበር። ጽሑፌን አግኝተው ካነበቡ ግለሰቦች ገንቢ እና በአንፃሩ ደግሞ የቁጣ አስተያየቶች ደርሰውኛል። አሁንም ይህንን ጽሑፍ ይገዢ ሰቀርብ እንደዚሁ ተመሳሳይ አስተያየቶች እንደሚጠብቁኝ ምንም ጥርጥር የለኝም። ሁሉን ነገር አውቃለሁኝ ብዬ ስለራሴ አስተያየት እና አቋም የለኝም። የማውቀው ሁሉ ውስን እንደሆነ በሚገባ እረዳለሁኝ። ስለዚህም ያልደረሰኩበት እውቀትና መረጃ ካለ ለማወቅ፤ የተሳሳትኩበት ነጥብ ካለ ለመታረም፤ ያልገባኝ ነገር ካለ ለመማር በሬ ክፍት እንደሆነ እገልጻለሁኝ።

የሆኖ ሆኖ፤ ይህ ጽሑፍ በሃገራችን በሥራ ላይ በሚውሉ ሥርዓቶች ላይ እንደዚሁም በሃገራችንም ሆነ በምዕራቡ ዓለም በሚገኙ ቤተ መጽሐፍት ባገኘኋቸው መጽሐፎች እና ሰነዶች ላይ የተመረኮዘ ስለሆነ ትክክለኛ እውነት ለማቅረቤ ሙሉ ለሙሉ እርግጠኛ ነኝ። ያደረኩት ነገር ቢኖር እነዚህን መጽሐፎችና ሰነዶች ከዓለም የክርስትና ታሪክ፤ ከሃገራችን የክርስትና ታሪክ እና ሥርዓት እንደዚሁም ከመጽሐፍ ቅዱስ እውነት ጋር በማመሳከር በሃገራችን እንደዚሁም ከሞላ ጎደል በዓለማዊና የኦርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ የሚገኙት የእምነት አቋሞችና ሥርዓቶች እንዴት እንደሚመዘኑ መግለጥ ነው።

ይህንን ጽሑፌን ለማዘጋጀት ስነሳ ውጥኔ ያጠናከርኳቸውን መረጃዎች በፊፖርት መልክ ለማቅረብ ነበር። ከጊዜ በኋላ ግን እንዲሁ ደረቅ ጽሑፍ እንዳይሆን እና የጽሑፉ ይዘት ውስብስብ እና

አወዛጋቢ ሊሆን አንደሚችል በመገመት ለአንባቢያን በቀለለ ሁኔታ ማቅረብ አንዴት ይቻል ይሆን? ብሎ በውስጡ ለመነጨው ጥያቄ መልስ ለማግኘት ስጣጣር፤ ይህንን አወዛጋቢ ነገር ግን መሠረታዊ እና አሳሳቢ አርእስት ቀለል ባለሁኔታ አንባቢያን ለመከታተል እንዲያስችላቸው በልብ ወለድ ታሪክ ውስጥ አካትቼ ለማቅረብ ወሰንኩኝ። በእንደዚህ ያለ ሁኔታ መቅረቡ አርእስቱን እንደማያቀለው አተማመናለሁኝ አሊያም ተስፋ አደርጋለሁኝ። ምክንያቱም የክርስትና እምነትንና ሥርዓትን በሚመለከት በቀላሉ የሚታይ ጉዳይ አይደለምና።

በሌላ በኩል ደግሞ ማዕከላዊውንና አንገብጋቢውን አርእስት ከቦ የያዘው ልብ ወለድ ታሪክ ሙሉ ለሙሉ ፈጠራ አይደለም። በእርግጥ የግለሰቦቹ ስም አወጣጥ ከሞላ ጎደል፤ አንዳንዶቹ ከበስተጀርባቸው ምክንያት ቢኖራቸውም፤ ከማንም ጋር የተያያዙ አይደሉም። የሰፈሮችና የበታ አመራረጥ ደግሞ ከኔ ከግል ሕይወቴ ጋር የቅርብ መተሳሰር ወይም ትውስታ ያላቸው ናቸው። እንደዚሁም የተወሰኑት ገጠመኞች፤ አስተያየቶች፤ አባባሎች እኔ በግሌ ከደረሰብኝ፤ ካሳለፍኩት፤ ከማውቃቸው፤ ከማስታውሳቸው የተቀነጨቡ ናቸው። የተወሰኑቱ ደግሞ በግሌ ባይሆንም ከሰው የሰማኋቸው ወይም የተረዳኋቸው ናቸው።

ስለ አርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን አቋሞችና ሥርዓቶች በሚመለከት የተጠቀምኩባቸው መረጃዎች ከሰበሰቡኳቸው ጽሑፎችና መጽሐፎች፤ ከኢትዮጵያ እና ከዓለም አቀፍ የአርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ድሕረ ገጾች እና በነዚህም ላይ ከተዘገቡት ዋቢ መጽሐፎች ላይ ያገኘኋቸው ሲሆኑ አንዳንዶቹ ደግሞ እኔ በግሌ ካነጋገርኳቸው የኢትዮጵያና የግብጽ የአርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን

■ እግዚአብሔር አምላክ ሊታወቅ አይችልም። ስምም የለውም።

■ ከዚህ አምላክ ዘንድ አስቀድሞ ሃሳብ (Mind) ተጸነሰ (ተወለደ)፤ እንደገናም ከሃሳብ ቃል (Logos)፤ ከቃል ጥንቃቄ (Prudence)፤ ከጥንቃቄ ጥበብና ኃይል (Wisdom & Power)፤ ከጥበብና ኃይል ደግሞ የሰማይ ባለሥልጣናት እንደዚሁም በተለያዩ ደረጃ የሚመደቡ መላእክት (Powers, Princes & Angels) ተፈጠሩ። እነዚህም መላእክትና ባለሥልጣናት የመጀመሪያውን መንግሥተ ሰማይ (Heaven) ፈጠሩ።

■ ልክ እንደዚሁ ሌሎች በደረጃና በማዕረግ የሚለያዩ መላእክት እየተፈጠሩ እነርሱም በደረጃቸው መንግሥተ ሰማይት እየፈጠሩ በጠቅላላው 365 ሰማይት ተፈጠሩ።

■ በመጨረሻው ሰማይ ላይ የሚገኙት መላእክት (ይህ ሰማይ በእኛ የሚታወቀው ወይም የሚታየው ሰማይ መሆኑ ነው) በምድራችንና በዙሪያችን ያሉትን በሙሉ ፈጠሩ። የነዚህ መላእክትና ባለሥልጣናት አለቃ የሆነው አይሁዶች አምላካችን ብለው የሚጠሩት 'ያህዌ' ወይም በግኖስቲክስ አጠራር ኢዳልባአት ነው። 'ያህዌ' ሌሎች የምድር ነገሥታት እስራኤልን/አይሁዶችን እንዲገዙ ለማድረግ ያስብ ስለነበር ሌሎቹ የሰማይት ባለሥልጣናትና መላእክት ይህንን በመቃወም በያህዌ ላይ ሲነሱ ሲዘጋጁ እግዚአብሔር አምላክ ይህንን ግጭት ለማስቀረት ሲል የበኩር ልጁን - ሃሳብን - (ኢየሱስ ክርስቶስን ማለት ነው) በመላክ በእርሱ ለሚያምኑ ሁሉ ነፃነትን እና ደኅንነትን ሰጠ።

■ ክርስቶስ ወደ ምድር በመጣ ጊዜ የሰው አካል የለበሰ መሰለ እንጂ በእርግጥ ሰው አልነበረም። ይህም ትምህርት Docetism ከሚባል ቀደም ሲል ከነበረ የግሪክ ፍልስፍና የመነጨ ነበር። በመሆኑም የክርስቶስ ትንሣኤ የሥጋ ትንሣኤ አልነበረም። ክርስቶስ በእርግጥም አልተሰቀለም። ይልቅስ በምትኩ ሌላ ሰው ነበር የተሰቀለው።

■ መንፈስ ብቻ እንጂ ሥጋ ለደኅነትም ሆነ ለመንፈሳዊነት ጥቅም እንደሌለው ያስተምሩ ነበር። በመሆኑም በብዙዎች ዘንድ ለምሳሌ በግብረ ሥጋ ግንኙነት መዳራት እንደ ኃጢአት አይቆጠርም ነበር።

■ ሰው ከሞተ በኋላ ነፍሱ ወደ መጀመሪያው መንግሥተ ሰማይ ለመድረስ በሚያደርገው ጉዞ ብዙ እክሎች እንደሚያጋጥሙት እና ሰው ከመሞቱ በፊት ትክክለኛውን እውቀት (gnosis) እና የተለያዩትን የእግዚአብሔርን ስሞችና የአስማት ቃላቶች የሚያውቅ ከሆነ ነፍሱ ወደ ሰማይ ጉዞዋን በምታከናውንበት ወቅት ምንም ዓይነት እክል ወይም እንከን እንደማያጋጥማት ያስተምራሉ።

■ በተለያዩት የሰማይ መላእክት ኃይልና አማላጅነትም ማመን በዚሁ እንቅስቃሴ ነው የተጀመረው።

እነዚህን የተወሰኑትን የግኖስቲክስ የእምነት አቋም ስንመለከት፤ ለምሳሌ፤ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ እንደምንመለከተው የመጀመሪያዎቹ የክርስቲያን አባቶች ሲቃወሙት፤ ከዚህ ትምህርት እንዲጠነቀቁ ለምዕመናኑ ምክር ሲሰጡበት እንደነበረ እናገኛለን። ሐዋርያው ዳውሎስ ዋነኛ ተቃዋሚ ለመሆኑ በፃፋቸው የተለያዩት

የእግዚአብሔር ልጅ (ወልድ)፤ ፈጣሪ እንጂ ፍጡር እንዳልሆነ፤ 'የዲያቢሎስን ሥራ ሊያፈርስ የእግዚአብሔር ልጅ ተገለጠ' በሚለው እውነት ላይ በመመርኮዝ ክርስቶስ ወደ ዓለም የመጣበት፤ ከድንግል ማርያም የተወለደበት፤ ቃል ሥጋ የሆነበት ምክንያት በእግዚአብሔር እና በሰው ልጅ መካከል በአዳም እና በሔዋን ኅጢአት መሥራት ምክንያት የተፈጠረውን የጥል ግድግዳ በማፍረስ ለሰው ልጅ ኅጢአት የሚያስፈልገውን መስዋዕት፤ እርሱ ምንም ኅጢአት የሌለበት 'የእግዚአብሔር በግ'፤ በመስቀል ሞቱ መክፈሉ፤ በሦስተኛውም ቀን ከሙታን በሥጋም በመንፈስም በታላቅ ኃይል ከሞት እንደተነሳ እና ለደቀ መዛሙርቱ እንዲሁም ለብዙዎች እንደተገለጠ፤ ወደ ሰማይ አርጎ በአብ ቀኝ እንደተቀመጠ፤ በኅጢአን እና በጸድቃን ላይ ሊፈርድ ዳግም እንደሚመጣ፤ መንግሥቱንም እንደሚመሠርትና ለመንግሥቱም ፍጻሜ እንደሌለው የሚሉት የእምነት አቋሞች ናቸው። በመሆኑም በእርሱ ያመኑ እርሱንም እንደ ጌታቸው እና እንደ አዳኛቸው የተቀበሉት ከእግዚአብሔር ጋር በጸጋው እርቅ እንደሚያገኙና የዘላለም ሕይወት በመቀዳጀት የእግዚአብሔር ልጆች ተብለው የመጠራት መብት እንደሚሰጣቸው ሁሉም ያምናሉ።

በመጽሐፍ ቅዱስ፤ በአራቱ ወንጌላት እና በአዲስ ኪዳን በተካተቱት በተለያዩት ሐወርያት የተቀነባበሩት መጽሐፎች ውስጥ የምናገኘው ይህንኑ እውነት ነው። በኢየሩሳሌም የመጀመሪያው ጉባዔና በኒቂያ የተሰበሰበው የመጀመሪያው ዓለም አቀፍ የአብያተ ክርስቲያናት ጉባዔ ያስተላለፉት የእምነት መግለጫዎችም ይህንኑ ያስረግጣሉ። ከጊዜ ጋር በርካታ የእምነት አቋሞች ከተለያዩ የፍልስፍና፤ የባዕድ አምልኮና ሃይማኖቶች ሰርገው አየገቡ ከላይ

ከጠቀስኳቸው የክርስትና እምነቶች ተጨማሪ መሠረተ አቋሞች ለመሆን በቅተዋል። ለምሳሌ ለመጥቀስ ያህል በመግቢያዬ ላይ ስለ ግኖስቲከስ እምነት ከዚህ በታች እውሳሰሁኝ። የተቀሩትን በተለይም በሃገራችን የምናውቃቸውን በሥርዓት የተደነገጉትን አቋሞች በሚመለከት በዋናው የመጽሐፉ ይዘት አካትቻለሁኝ።

ግኖስቲከስና እምነታቸው ምን ይመስል ነበር? ይህ የእምነት አንቅስቃሴ መቼ እንደተጀመረ በእርግጥ ባይታወቅም በአንዳንድ ሊቃውንቶች አመለካከት በ250 ምዕተ ዓለም እና በ400 ዓመተ ምህረት ገደማ መካከል ይንቀሳቀስ የነበረ የእምነት ስነ ሥርዓት እንደነበር ይናገራሉ። ይህ የእምነት ስነ ሥርዓት ከክርስትና እምነት ጋር ቅርበት የሚያሳይ ቢሆንም፤ ጠለቅ ብሎ ለተመለከተው መሠረታዊ ልዩነቶች ነበሩት። በዚህም ምክንያት በመጀመሪያዎቹ የክርስትና ዓመታት ብዙ ችግር ፈጥሮ እንደነበር ከታሪክ ማኅደር ለመረዳት ይቻላል። በተለይ የክርስትናን ትምህርት አስመስለው፤ በሚታወቁትና በሚከበሩት የክርስቲያን አባቶች ስም ጽሑፎችን እያዘጋጁ ይበትኑ ስለነበር የትክክለኛው የወንጌል ባለ አደራዎችና አስተማሪዎች ለእግዚአብሔር ቤተሰቦች የምክርና የማስጠንቀቂያ መልዕክቶች አስተላልፈዋል። ከዚህ በተጨማሪም ዛሬ መጽሐፍ ቅዱስ ብለን የምንጠራውን የመጽሐፎች ይዘት በቀኖና በመወሰን እነዚህ የስህተት ትምህርቶች ሰርገው እንዳይገቡ አድርገዋል። የዚህ አንቅስቃሴ የእምነት መሠረታዊ ጽንሰ ሃሳብ በ'እውቀት' ላይ የተመሠረተ ነው። ለዚህም ነው ግኖስቲክ - ከግሪኩ ግኖሲስ ወይም እውቀት - የሚል ስያሜ ያተረፉት። መሠረታዊ እምነታቸው እንደሚከተለው ይቀመጣል።

መልእክቶቹ እንገነዘባለን። ወደ ቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን በላከው መልዕክቱ ስለ እውቀትና ስለ ጥበብ ያስተምሩ ከነበሩ የሃሰት አስተማሪዎች እዲጠበቁ አስጠንቅቋል። በተመሳሳይ ሁኔታ ለቆላስያስ ቤተ ክርስቲያን በፃፈው መልእክቱ የመላእክትን አምልኮ ተቃውሟል። ለሰው ልጅ ደኅንነት የመንፈስም የሥጋም ቅድስና እንደሚያስፈልግ በተመለከተ ደግሞ በመጀመሪያው የቆሮንቶስ መልእክቱ በሰፊው እንደሚከተለው በማለት የግኖስቲከስን ትምህርት አስተባብሏል፤ 'ሰውነታችሁ የክርስቶስ የአካሉ ብልቶች እንደ ሆነ አታውቁምን? ታዲያ የክርስቶስን ብልቶች ወስጄ ከዝሙት አዳሪ ብልቶች ጋር እንድ ላድርገውን? ከቶ አይገባም! ወይስ ከዝሙት አዳሪ ጋር የሚተባበር ሰው ከእርስዎ ጋር እንድ ሥጋ እንደሚሆን አታውቁምን? ሁለቱ እንድ ሥጋ ይሆናሉ ተብሎአልና። ነገር ግን ከጌታ ጋር የሚተባበር ከእርሱ ጋር እንድ መንፈስ ይሆናል። ከዝሙት ሸሹ። ሰው የሚሠራው ኅጢአት ሁሉ ከአካሉ ውጭ ነው ዝሙትን የሚፈጽም ግን በገዛ አካሉ ላይ ኅጢአትን ይሠራል። ለመሆኑ ሰውነታችሁ በውስጣችሁ የሚኖረው የመንፈስ ቅዱስ ቤተ መቅደስ እንደሆነ አታውቁምን? ይህም መንፈስ ከእግዚአብሔር የተቀበላችሁት ነው። እናንተም የራሳችሁ አይደላችሁም፤ በዋጋ ተገዝታችኋልና፤ ስለዚህ በሰውነታችሁ እግዚአብሔርን አከብሩ' (1ቆሮ 6፡15-20)።

ስለ ግኖሲስ የእምነት አቋም ከወዲሁ ሰፋ ባለ መልኩ ለመግለጽ የፈለኩበት ምክንያት ወደ ዋናው ጽሑፍ ዘልቃችሁ ስትገቡ የምታገኟቸውን አንድ አንድ የእምነት አቋሞችና ሥርዓቶች በሚመለከት ይዘታቸውና አመጣጣቸው እንዴት እንደሆነ ለማየት እንዲረዳችሁ በማለት ነው። ከላይ ከጠቀስኳቸው ነጥቦች መካከል፤

እግዚአብሔር በሰው ልጅ ሊታወቅ የማይችል አምላክ እንደሆነ ለሰው ልጅ ደገንነት የሚያስገኘው የክርስቶስ በመስቀል ላይ የከፈለው የነጢአት ዋጋ ሳይሆን ስለ እግዚአብሔርና ስለ ተለያዩት የሥልጣናትና የመላእክት እውቀት መሆኑ፤ የሰው ልጅ ከሞተ በኋላ ወደ መንግሥተ ሰማይ በሚያደርገው ጉዞ እክል እንዳይገጥመው ማወቅ ያለበት ድግምቶችን እንዳሉ፤ ታሪኩን ስትከታተሉ እንዴት እንደሚገጣጠሙ ልትረዱ ትችላላችሁ።

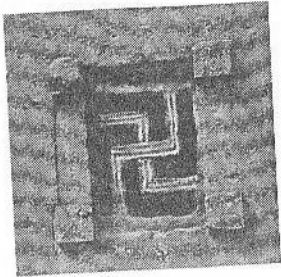
ከግኖስቲክ እምነት በተጨማሪ ደግሞ ሌሎች ከፍልስፍናም ሆነ ከባዕድ አምልኮና ከአስማት ነክ ሥርዓቶች የተወረሱ የክርስትና እምነቶች ምን እንደሚመስሉ ዘልቃችሁ ስታነቡ ለማየት ትችላላችሁ። አስማት አገራችንን ኢትዮጵያን ጨምሮ በተለያዩ የዓለማችን ኅብረተሰቦች የነበረ አሁንም የሚገኝ ከስተት ነው። አስማተኞች ከሚጠቀሙባቸው የተለያዩ የአስማት ሥርዓቶችና ምስሎች መካከል ለቅምጃ ያህል ለመጥቀስ ቢያስፈልግ የሰዋስቲካን ምስል ወይም ቅርጽ መጥቀስ ይቻላል።

ይህንን መስቀል መስል ምስል የምናውቀው በሁለተኛው የዓለም ጦርነት መባቻ አንስቶ በሂትለር መሪነት የናዚ ፓርቲ እርሶ

እንደነበር ነው። በዘመናችንም በደርግ አገዛዝ ጊዜ በጥብቅ የተከለከለ ምስል ነበር። ምክንያቱም በመሪነት የነበረው የደርግ መንግሥት እንደ ሂትለር ፋሺስታውና አረመኔአዊ አንቅስቃሴ ያካሂዳል የሚል መልእክት ስለነበረው ነው። ይህ ምስል ግን ከሂትለር ዘመን አስቀድሞ የሕንዶች ሃይማኖት ምስል እንደነበር ይታወቃል። ሰዋስቲካ - ስቫስቲካ 'svastika' ከሚል የሕንድ ቃል የመጣ ነው። 'ሱ' ማለት መልካም፣ ደህና ሲሆን 'አስቲ' ደግሞ ሰው ማለት ነው፤ ትርጉሙም መልካም ሰው ወይም መልካም ይሁን በማለት የመልካም፣ የጥሩ ዕድል ምልክት መሆኑ ነው። በመጀመሪያዎቹ የክርስትና ዓመታት በክርስቲያኖች መቃብር ላይ ይህ ምልክት ይደረግ እንደነበር ይተረካል።

ይህንን ለይቼ እንደ ምሳሌ ልጠቅስ የፈለኩበት ምክንያት ይህ ምስል (ከላይ በተመለከተው ፎቶ ላይ ማየት እንደሚቻለው) ላሊበላ በሚገኙት የታሪክ ዝና ባተረፉት የቤተ ክርስቲያን ሕንፃዎች ላይ ተቀርጾ በመገኘቱ ነው። ክርስትናና የባዕድ አምልኮ፣ ክርስትናና አስማት ምን አገናኛቸው ብላችሁ ትጠይቁ ይሆናል። መልሱን ከሞላ ጎደል ከጽሑፌ እንደምታገኙት አተማመናለሁ። ከወዲሁ ግን አስማትና ክርስትና እንደ ዘይትና ዉሃ በምንም የሚገናኙ እንዳልሆኑ እግዚአብሔርም በብሉይ ኪዳን በኦሪተ ዘዳግም ምዕራፍ 18 ቁጥር 9 ጀምሮ 'አምላክህ እግዚአብሔር ወደሚሰጥህ ምድር በምትገባበት ጊዜ በዚያ የሚኖሩት አህዛብ የሚፈጽሙትን አስፀያፊ መንገድ አትከተል። በመካከልህ ወንድ ወይም ሴት ልጁን በእሳት የሚሰዋ ሚርተኛ ወይም መተተኛ፣ ሞራ ገላጭ፣ ጠንቋይ ወይም በድግምት የሚጠነቁል፣ መናፍስት ጠሪ ወይም ሙት አነጋጋሪ በመካከልህ ከቶ አይገኝ። እነዚህን

የሚያደርግ ሁሉ በእግዚአብሔር ዘንድ አስፀያፊ ነው። በማለት በግልጽ እንደተናገረ ማሰታወስ ይገባል። እንደዚሁም በአዲስ ኪዳን ውስጥ በኤፌሶን ከተማ ከርስቶስን የተቀበሉት አዲስ አማኞች ከፋ ሥራቸውን እየተናዘዙ 'ሲጠነቁሉ ከነበሩትም መካከል ብዙዎቹ መጽሐፋቸውን ሰብስበው በማምጣት በሕዝብ ፊት አቃጠሉ። ዋጋቸውም ሲሰላ አምሳ ሺህ ብር ያህል ሆኖ ተገኘ። በዚህ ሁኔታ የጌታ ቃል በኃይል እንደገና እያሸነፈ ሄደ' በማለት የሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 19 ቁጥር 17 ጀምሮ ይተርክልናል። እንግዲህ የዛሬ ሁለት ሺህ ዓመት የነበረው የአምሳ ሺህ ብር ዋጋ በዛሬው የኤኮኖሚ ደረጃ ቢመነዘር ምን ያህል ሊሆን እንደሚችል ግምቱን ለእናንተ አተወዋለሁ።

ነገር ቢበዛ በአሁያ አይጫንም ይባላልና፤ መግቢያ ብዬ በብዙ ታሪክና ሃሳብ ይገርያችሁ ወደ ዋናው ጽሑፍ እንዳትገቡ ከማከላከል በፊት አንዲት የመጨረሻ የመንደርደሪያ ሃሳብ ላካፍላችሁ እና አቆማለሁ። ከላይ ከተነጋገርንበት ሃሳብ ጋር በተያያዘ ከአስማት ጋር አብሮ የሚጠቀስ፤ ወደ ክርስትና ሰርጎ ከገቡ ሥርዓቶች መካከል የቁጥር አቀማመርና ፍቺ ይሆናል። ቁጥር በአስማት ውስጥ ከፍተኛ ሥፍራ የሚይዝ ነው። ከክርስቶስ ልደት በፊት በ580 ዓመተ ዓለም ከነበረው ከፒታጎረስ አንስቶ ቁጥር የሁሉ ነገር መሠረት እንደሆነ በግሪክ ፍልስፍና ይታመን ነበር። የዛሬው የሂሳብ ትምህርት (ማቴማቲክስ) አመጣጡና ሥረ መሠረቱ ከጥንት አስማተኞችና ፍልስፍና የመጣ ሥርዓት እንደሆነም ይነገራል። እንደገናም አንዳንድ ቁጥሮች ከሌሎች የተለየ ኃይልና ክብር እንዳላቸው በተለያዩ ኅብረተሰቦች ይታመናል። ለምሳሌ

በባቢሎኖውያን ዘንድ 12,960,000 ትልቅ ኃይል ያለው እና ዕድለኛ ቁጥር ነው ይባል ነበር። በአንፃሩ ደግሞ 7 ፣ 11 እና 13 ይህንን ቁጥር በሙሉ ሰሌት ስለማያካፍሉ ዕድለ ቢስ ቁጥሮች ይባላሉ። ለዚህም ይሆን ዛሬ በተለይ በምዕራቡ ዓለም 13 ቁጥር እንደ ጦር የሚፈራው? በሰሜን አሜሪካ በሚገኙ ሃገሮች 13ኛ ፎቅ ያለው ሕንፃ አይኖርም። 12 ብሎ 14 ይሆናል።

እንግዲህ ከላይ የተጠቀሱትን ሃሳቦች ለቅምሻ አንስተን ከተነጋገርን ይበቃናል። በሁለት ወንድማማቾችና በቤተሰቦቻቸው መካከል የሚካሄደውን ግንኙነት እንድትከታተሉና ጠቃሚ ሆኖ ካገኛችሁት ትምህርት እንድትቀስሙ ዳውሎስና ተሻለ በጉጉት እየጠበቁችሁ ነው።

መልካም ንባብ

ይድረስ ለምወድህና ለምናፍቅህ ታናሹ
ወንድሜ ተሻለ፤ እንደምን ሰንብተሃል? እኛ
እግዚአብሔር ይከበር ይመስገን ከአንተ ናፍቆት
በስተቀር በጣም ደህና ነን። ደብዳቤህ በመዘግየቱ
ትንሽ አስበን ነበር። ትላንትና የፖስታ ሳጥኑን ከፍቼ
ደብዳቤህን ሳገኝ በጣም ደስ አለኝ። ያለህበትን
ሁኔታ ለማወቅ ከመጓጓዬ የተነሳ እቤትም ሳልገባ
እዛው ፖስት ራንዴቩ ቡና ይገፍ ቁጭ ብዬ
አነበብኩት።

የላከው ደብዳቤ ብዙ መልዕክቶችን ያዘለ
ስለሆነ ደጋግሜ ነው ያነበብኩት። እስኪ
በመጀመሪያ ስላለህበት ሁኔታ የገለጽኩልኝን
ተንተርሼ ልፃፍልህ። “ሰው ከአገሩ ወጥቶ አገሩ
አስኪመለስ ቢጭኑት አህያ ቢጋልቡት ፈረስ”
እንዲሉ ምንም እንኳን ከዩኒቨርሲቲ በማዕረግ
በድግሪ ተመርቀህ ሳለ በኮንስትራክሽን ሥራ
በመጣመድህ አዝኛለሁኝ። ማዘን ብቻ ሳይሆን
ሞራልህን እንዳይነካውም አሳስቦኛል። ለመሆኑ
ዶክተር ጥበበ ምንም ሊረዳህ አልቻለም ነበር?
የዛሬን አያድርገውና አባዬ በሕይወት እያለ ብዙ
ውለታ ውሎለት ነበር። ለመሆኑ ትገናኛላችሁ?
እንግዲህ ምን ይደረጋል በብዙ ጾም፤ ጸሎት እና
ስለት የተገኘ ዕድል ስለሆነ እንደምንም ብለህ
በርታና በሙያህ እንኳን ባይሆን የተሻለ ሥራ
ለማግኘት ተሟሟት። ቀልጣፋ ስለሆኑና የሰው

መውደድ ስላለህ ብዙ ሳትቸገር የተሻለ ሥራ እንደምታገኝ እርግጠኛ ነኝ።

በተሻለና በዳውሎስ መካከል የሦስት ዓመት የዕድሜ ልዩነት ቢኖራቸውም ውሏቸው ሁልጊዜ አብረው ነበር። ሌላ ወንድም ወይም እህት ስለሌላቸው ትምህርት ቤትም ሆነ ትምህርት ከጨረሱ በኋላ በሥራ ዓለም ጊዜያቸውም አይለያዩም ነበር። ጥዋት አብረው ወጥተው ማታ አብረው ይመለሳሉ። የደሞዝ ሰሞን ቡና ቤት አብረው አመሻሽተው ሞቅ ብሏቸው እየተሳሳቁ የሠፈራቸው ኮርኮንቾ መንገድ እያደናቀፋቸው ተደጋግፈው ይገባሉ።

ከአባታቸው ሞት በኋላ ተጨማሪ የገቢ ምንጭ እንዲሆናቸው ትልቁን ቤት አከራይተው የሚኖሩት በሰርሺስ ኳርተር ውስጥ ነበር። አብረው በሚያድሩበት ጥግ ላይ ባላቸው የመኝታ ክፍላቸው ቅዳሜ ቅዳሜ ሁል ጊዜ ጓደኞቻቸው መጡም አልመጡም ፍራሻቸውን ፈርሸው በርጫቸውን ይዘው በሃይማኖት፣ በፍልስፍና፣ በፖለቲካና በስፖርት አርእስቶች ላይ ሲወያዩ ያመሹና በምርቃና ዓይናቸው ተጎልጉሎና ግንባራቸው ደግሞ ቂቤ እንደጠገበ ከበሮ ሲወዛ በአፋቸው ያለውን ጫት በቀረቻቸው ፔፐሊ ወይም ኮካ ተጉመጥምጠው፣ ለረዥም ሰዓት ቁጭ ብለው በአርባም በሃምሳም ብር ጫት አዕምሮአቸውን ሲያነቃቁ የቆዩትን በሌላ ሠላሣና አርባ ብር መልሰው ለማዳከም ሠፈራቸው በታወቀቸው በላይነሽ ቤት ለጨብሲ ድራፍት ለመጠጣት ምሽቱ ለዓይን ያዝ ሲያደርግ ይወጣሉ።

ዳውሎስ አርብ ዕለት ከሥራ በኋላ ወደ ቤቱ ከማምራቱ በፊት ከወንድሙ ከተሻለ ደብዳቤ መዘግየቱ አሳስቦት “እስኪ ዛሬ

ሳምንቱ ከማለቁ በፊት ለመጨረሻ ልሞከር” ብሎ ፖስታ ቤት ደርሶ የፖስታ ሳጥኑን ሲከፍት ከወንድሙ ደብዳቤ በማግኘቱ በጣም ደስ አለው። ተሻለ ከኢትዮጵያ የዲቪ ሎተሪ ደርሶት አሜሪካ ከገባ ዓመት ከመንፈቅ ሆኖታል። የመጀመሪያዎቹ ስድስት ወራት ለዳውሎስ የወንድሙ መለየት በጣም ከብዶት የሚያደርገው ሁሉ ጠፍቶበት ነበር። ተሻለ አልፎ አልፎ ስልክ ቢደውልም ካርዱ ቶሎ ስለሚያልቅበት የሆድ የሆዳቸውን ተጫውተው ስለማይጨርሱ ብዙውን የመልዕክት ልውውጥ የሚያደርጉት በደብዳቤ ነበር። አሁን ግን ከደወለም ደብዳቤም ከጻፈም በጣም ስለዘገዩ ዳውሎስ ስለ ታናሽ ወንድሙ ሃሳብ ገብቶት እያለ ነው ይህ ደብዳቤ የደረሰው። ከሳጥኑ ፖስታውን ሳብ አድርጎ በመጀመሪያ የተመለከተው የላኪውን አድራሻ ነበር። ከዚያም ደብዳቤውን ሙሉ ለሙሉ ሲያወጣው፣ ከቀድሞዎቹ ሁሉ ደብዳቤዎች ይኸኛው ወፈር፣ ከበድ ያለ በመሆኑ “ምን ይሆን ያለበት?” ብሎ እራሱን ጠየቀ። ሳጥኑን መልሶ ቆልፎ ፖስታውን በቁልፉ ቀዶ ከፈተው። እንደዚሁ በግምት ከሃያ ገጽ በላይ ይሆናል ብሎ አሰበ። የመጀመሪያዎቹን ሁለት ገጾች እዛው ቆሞ ካነበበ በኋላ ያልተለመደ መልዕክት ስለሆነበት “ተቀምጬ ባነብ ይሻላል” በማለት እዛው ፖስት ራንዴቩ ካቸቺኖ አዙ ተቀመጠና እንደገና ከመጀመሪያ ጀምሮ ማንበብ ጀመረ።

የማከብርህና የምናፍቅህ ውድ ወንድሜ ዳውሎስ፣ እንደምን ከርመሃል? እማዬስ እንዴት ናት? እኔ ጌታ ይባረክ ደህና ነኝ። አውቃለሁኝ በጣም ጠፍቼብሃለሁ። ያው እንግዲህ የአሜሪካ ኑሮ ሲያዋክበኝ ነው። ባለፈው እንዳልኩህ ከነ እንድሪያስ ቤት ወጥቼ በራሴ እግር ለመቆም

አንዲት ከፍል ተከራይቼ ኑሮን እየታገልኩኝ ነው። እንደምታውቀው እዚህም እዚያም እያልኩኝ ተባራሪ ሥራ መሥራቱ ስላልተመቸኝ በሰው በሰው ምንም እንኳን በጣም አድካሚ ቢሆንም የኮንስትራክሽን ሥራ እግኝቼ እየሠራሁ ነው። ከፍያው በጣም ጥሩ ስለሆነ ለመቋቋሚያም በዚያውም ለአንተና ለእማዬ ትንሽ ለመበጠስ ይረዳኛል ብዬ ነው። የሥራው አድካሚነት ብቻ ሳይሆን በእንደዚህ ዓይነት የሥራ ዓለም በመግባቴም ለራሴና ለአዕምሮዬ ቢከብደኝም ነገር ግን ጊዜያዊ ነው እያልኩኝ አራሴን በተቻለ መጠን እያበቃልኩኝ ለምጃለሁ። ይህንንም ዕድል በማግኘቴ ጌታን እጅግ አድርጌ አመሠግናለሁኝ።

ዳውሎስ ዓይኑን ከደብዳቤው ላይ አንሰቶ ቀና አለና አላፊ አግዳሚውን እየቃኘ ያዘዘውን ካፑቺኖ አረፋውን እፍ እፍ ካለ በኋላ አንድ ሁለቴ ተጎነጭቶ ጎንበስ አለና መነጽፋን አስተካከሉን ባቡን ቀጠለ።

ወንድሜ ዳውሎስ ከዚህ ቀጥሎ የምጽፍልህ ትልቅ ቁምነገር ነውና ልብህን ከፍተህ በጥምና አንብበው። ግራ ሊያጋባህ ወይም ሊያስደነግጥህ እንደሚችል እገምታለሁ። ቢሆንም ከልቤ የምጽፍልህ ነገር ስለሆነ እና በሕይወትና በሞት መካከል ወሳኝ የሆነ ጉዳይ ስለሆነ እባክህ ሙሉ ትኩረትህን ሰጥተህ እንድታነበው አጣይቅሃለሁኝ። ከነ እንደሬያስ ጋር ቸርች ሄጄ ጌታን ተቀበልኩኝ።

ዳውሎስ ያነበበውን ሊያምን አልቻለም። ዓይኑ መስሎት ቀና ብሎ አካባቢውን ቃኘና ተመልሶ ያነበበውን ዓረፍተ ነገር ደግሞ አነበበው። “ከነእንድሬያስ ጋር ቸርች ሄጄ ጌታን ተቀበልኩኝ” ይላል። ብዙ ሰሜቶች በውስጡ ተመላለሱ። ከድንጋጤ የተነሣ የልቡ ምታት ፈጥኗል። ጉሮሮው ውስጥ ሙዳ ሥጋ የተቀረቀረ ይመስል እንቅ አድርጎ ይዞታል። ትንፋሹ ቁርጥ ቁርጥ ብላለች። የከሰዓቱ ጸሐይ ፊቱን ሲመታው የቆየ ቢሆንም የላብ ሰሜት የተሰማው አሁን ነበር።

“ምን ማለቱ ነው? ምን ነካው ይሄ ልጅ? ደህና ጤነኛ አልነበረም እንዴ?” ድንጋጤ ብቻ ሳይሆን ንዴትም ከአግሩ የጀመረ ወደ ላይ ወደ ሰውነቱ ሲሰራጭ ይሰማዋል። ካፑቺኖውን ተመለከተ። መጠጣት ቢፈልግም እጁ ወደ ስኒው ለመድረስ አልታዘዝ አለው። ሰንት ሰኮንድ ወይም ደቂቃ እንደዚህ ድርቅ ብሎ እንደቆየ አያውቅም። ዓይኑን በእጁ ወደ ያዘው ደብዳቤ አዘቀዘቀ። ወደ ኋላ ዘና ብሎ ቀኝ አግሩን በግራው ታፋ ላይ አጣምሮ ተቀምጦ ነበር። አሁን ግን አግሩን አውርዶ ከመቀመጫው ወደ ኋላ ጣጋ አለና ደብዳቤውን ጠረጴዛ ላይ አስቀምጦ ከደረት ኪሱ ማርልቦሮ ላይት ሲጋራ አወጣና ለኩሶ በረዥሙ ከሳበው በኋላ ጢሱን በአፋና በአፍንጫው አንድ ጊዜ ቡልቅ አደረገው።

..... እስከ ዛሬ ድረስ በተሳሳተ፣ በጨለማ እና ትርጉም በሌለው ሕይወት ውስጥ እንደነበርኩኝ በዕለቱ በነበረው የሰብከት ፕሮግራም ተገነዘብኩኝ። መልዕክቱ ልብና መንፈስን የሚነካ ነበር። ለመጀመሪያ ጊዜ ከርስትና በትክክል ምን ማለት እንደሆነ በግልጽ ተረዳሁኝ። እስከ ዛሬ ድረስ ያው እንደምታውቀው ሁሉ ሲመቸን ወይ ቀን

ቆጥረን የምናመልከው አምላካችን ማን እንደሆነ፤ ስለ እኛ፤ ስለ ኃጢአተኞች ምን ያህል ስቃይና መከራ እንደተቀበለ፤ እንደዚሁም በእርሱ መታዘዝ፤ እርሱ ስለ እኛ መስዋዕት በመሆኑ እግዚአብሔር ለኛ የሰጠንን የጸጋ ሕይወት ሰባኪው ሲያስተምር በውስጡ ልክ እንደ ደመራ ችቦ የሚቀጣጠል የአሳት ስሜት ይሰማኝ ነበር። በመጨረሻም የደኅንነት ጥሪ ሲደረግ ያ በውስጡ ይቀጣጠል የነበረ እሳት ገፋፍቶኝ 'ጌታን የምትቀበሉ' ሲባል ተነስቼ ወደ ፊት ቀርቤ ተጸለየልኝ። ከዚያን ቀን ጀምሮ ያ እንደ ጉድ የምንፈራውን መጽሐፍ ቅዱስ አንብቤ አልጠግብ ብያለሁኝ።

የመጀመሪያውን ሲጋራ ጨርሶ ሌላ ሲጋራ አውጥቶ በላዩ ለኮሰ። ድንጋጤው ወደ ንዴት አሁን ደግሞ ወደ ሐዘን ተለወጠ። "ወይኔ ወንድሜ! እነዚህ ዴንጤዎች ወሰወሱት!" በሀዘኔታ። መልሶ ደግሞ በንዴት "እናታቸውን!" አለ።

የሚቀጥሉት ገጾች ከመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ የበዛባቸው ስለነበር ገረፍ ገረፍ አድርጎ አነበባቸው። የመጨረሻው ገጽ ላይ፤

"ዳውሎስ ወንድሜ፤ ከዚህ የበለጠ ማሳሰቢያ ልጽፍልህ አልቻልኩም። ምን ያህል እንደምወድህ ታውቃለህ። ከገንዘብ፤ ከእንቁ፤ ከትምህርት፤ ከሁሉ ነገር የበለጠ የዘላለም ሕይወት በክርስቶስ ዘንድ ነው ያለውና እባክህን ወደ ጌታ ወደ ደኅንነት ገበታ ቅሬብ ብዬ አማጸንሃለሁ። እርሱ አውቀን በድፍረት ሳናውቅ ደግሞ በስህተት የፈጸምነውን ኃጢአት ሁሉ ይቅር ሌለን የታመነ ነው። ክርስቶስ በዮሐንስ ወንጌል ምዕራፍ 14 ቁጥር 6 ላይ

እንደተናገረው "መንገድ እኔ ነኝ፤ እውነትና ሕይወትም እኔው ነኝ። በእኔ በኩል እንደሆነ በቀር ወደ አብ የሚመጣ የለም" ብሏል። ሕይወት ክርስቶስ ነው ዳውሎስ። ክርስቶስ ከሌለህ ሕይወት የለህም። አዎ በሥጋ ልንኖር እንችላለን በመጨረሻው ዘመን ግን የእግዚአብሔር ፍርድ በሚገለጥበት ጊዜ በክርስቶስ ያልሆኑ ሁሉ ይፈረድባቸዋልና እባክህን አጥብቀህ አስብበት። ስለሚመጣው ፍርድ ብቻ ብለህ ሳይሆን የእግዚአብሔር ጸጋ፤ ሰላም፤ ተአምራት የምትለማመድበት ሕይወት ይሆንልህል። አማዬ መኝታ ቤቷ ራስጌዋ ላይ ዝም ብሎ የሚቀመጠውን መጽሐፍ ቅዱስ እንሳና በየዕለቱ አንብብ። እዛ ሠፈራችን በምትገኘው አጥቢያ ቤተ ክርስቲያንም ብትሄድ በጣም ደስ ይለኛል። እኔ እነ እንድሪያስ ቤት የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርትና የጸሎት ፕሮግራም በየሳምንቱ እሳተፋለሁኝ። በውስጡ ያገኘሁትን ደስታና ሰላም እንደዚሁ በደብዳቤ በወረቀትና በብዕር ልገልጽልህ እችላለሁኝ። መጽሐፍ ቅዱስ በመዝሙረ ዳቂት ምዕራፍ 34 ቁጥር 8 ላይ እንደሚለው "እግዚአብሔር ችር መሆኑን ቀምሳችሁ እዩ፤ እርሱን መጠጊያ የሚያደርግ ምንኛ ብሩክ ነው"። ስለዚህ አንተም ጌታን ቅረበው እና ችርነቱንና ጸጋውን ቅመስ። ጌታን እንደ ግል አዳኝህ አድርገህ ተቀበለው።

ዳውሎስ የቀዘቀዘውን ካፑቺኖ ሳይጨርስ ደብዳቤውን አንስቶ ወደ ሠፈር የሚያደርሰውን ታክሲ ይዞ ወደ ቤት አመራ። በታክሲ ውስጥ የነበሩትን ሰዎችም ሆነ ውይይታቸውን እንድም ሳያስተውል በጥልቅ ሃሳብ ተውጦ ሠፈር ደረሰ። "አሁን አማዬን

ምንድነው የምላት? ልጄ የሞተ ያህል ነው የምታዝነው። ሠፈርሰ፤ ዘመድሰ ምን ይላል? ተሻለ ምን ነካው? በዚሁ ጉዳይ ላይ ብዙ ጊዜ በርጫ ላይ ስንነጋገር ደንጤዎችን እንደሚጠላ ይናገር አልነበረም? ምን አስነኩት? በውስጡ የማይመጣ የማይመላለስ ጥያቄ አልነበረም።

ቅድም ፊት ፊቱን ስትመታው የነበረችው ጸሐይ የቀኗን ተልዕኮ ጨርሳ መድረኩን ለጨረቃና ለከዋክብት ለማስረከብ ቁልቁል ወደ አድማስ እያዘገመች እያለች ሰማዩ አህያ የማይቸለውን ዝናብ ባዘሉ ጥቁር ደመናዎች እየተሸፈነ ነበር ሰፈር የደርሰው። የቤታቸውን በር ከፍቶ መግባቱን እንኳን አላስተዋለም ነበር። እናቱ “ዳውሎስዬ መጣህ?” ብለው ሲሉት ከመጥፎ ሕልም እንደሚነቃ “እ...! አዎ እማዬ መጣሁ ። እንዴት ዋልሽ አንቺ?” እርሱም ተሻለም እንዳስለመዷቸው አንገታቸው ውስጥ ገብቶ ሳማቸው።

“ምነው ልጄ ምን ሆነሃል? ሰይጣን ያየህ ይመስል ቀልብህ ተገፏል? ደህና አይደለህም እንዴ? ተሻለ ምን ሆኗል?” ብለው ሥጋት በተሞላበት ድምጽ አንድ ጊዜ በጥያቄ አጣደፉት።

“አረ ሁሉ ሠላም ነው እማዬ። እንዲያውም ተሹ ደብዳቤ ጽፏል። በጣም ደህና ነው። ሥራም ቀይሮ ቋሚ ነገር አግኝቶ እየሠራ ነው። ሁሉ አማን ነው” አላቸው። ዉሸቱ ግንባሩ ላይ ይነበብ አይነበብ እንደሆነ እየተጠራጠረ።

“ታዲያ ምነው ፊትህ አዘነ?” አሉት ነጠላቸውን እያስተካከሉ።

“ያው እንግዲህ ምንም ቢሆን ወንድም አይደል። ከኔ መራቁ ቢታወቅኝም ዛሬ በጣም ጎልቶ ተሰማኝ” አላቸው። እውነቱን

ነበር። እንደዛሬ ታናሽ ወንድሙ በሥጋም በመንፈስም እንደራቀው ተሰምቶት አያውቅም።

“እርግጠኛ ነህ?” አሉት ዓይን ዓይኑን እያዩ።

“አይ አንቺ ደግሞ ጀመረሽ እንግዲህ። ሰሞኑን እደውላለሁ ብሏል ትጠይቁዋለሽ። አታስቢ እማዬ”።

“አይ እኔማ ምን አቅም አለኝ። እመቤታችን አርሷ ትጠብቀው። በል እስኪ ግባና የሚበላ ቅመስ” አሉት።

“ሥራ በዝቶ ከረፈደ ነው የበላሁት። ትንሽ ልቆይ እማዬ” ብሎ መኝታ ከፍሎ ገብቶ አልጋው ላይ በጀርባው ተንጋሎ ኮርኒሱ ላይ አፈጠጠ።

በነጋታው ከእንቅልፉ ሲነቃ የተቀባዝረ ሕልም አይቶ እንደሆነ ለማረጋገጥ ወደ ራስጌው ኮመዲና ሲመለከት ትላንት ደግሞ ደጋግሞ ያነበበው የተሻለ ደብዳቤ ካስቀመጠው ሥፍራ አለ። “አይ እውነት ነው በቃ” አለ። ከድንጋጤ ወደ ብሥጭት፤ ከብሥጭት ወደ ሃዘን ሲለዋወጥ የነበረው ስሜቱ አሁን ደግሞ ወደ ተስፋ መቁረጥ ተለወጠ። እየቆየ ሲሄድ የተስፋ መቁረጡ ስሜት ወደ ቆራጥነት ደግሞ ተቀየረ። “እንደዚህማ ሊሆን አይችልም። የሆነ ነገር ማድረግ አለብኝ” አለና ከአልጋው ተነሳ።

እናቱ ለቁርስ ያዘጋጁትን ቅንጫ እየበላ ሲያሰላስል ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን ከእናቱ ጋር ሲሄድ ያዳመጠውን ጎበዝ የቤተ ክርስቲያን አገልጋይና አስተማሪ ዲያቆን ፍቅረ ማርያምን አስታወሰ። መኖሪያው እዛው እነርሱ ሠፈር ነው። ምንም እንኳን ሁልጊዜ ከተሻለ ጋር ሆነው ሲያገኛቸው “እናንተ ልጆች ለምንድነው

ቤተ ክርስቲያን የማትመጡት። እናታችሁን በየሰንበቱ አገኛቸዋለሁኝ። እናንተን ግን አላያችሁም። ሽረ ተዉ! ወደ እግዚአብሔር መቅረብ ያስፈልጋል። ሽረ ተዉ!” እያለ ቢቆጣቸውም በውስጡ የሚመለለሰውን ጥያቄ ለማርካት ሊያነጋግረው ወሰነ። ቁርቡን እንደጨረሰ እናቱ “አንተ ልጅ ምች እንዳይመታህ” ብለው ሳይቀድሙት መታጠቢያ ቤት ገብቶ አፉን ታጥቦና ተጉመጥምጦ፤ ጃኬቱን በላዩ ጣል አደረገና ወደ ዲያቆን ፍቅረ ማርያም መኖሪያ ቤት አመራ።

ፀሐይ እኩለ ቀንን ለማብሰር ወደ ዜኒት ሥፍራዋ እያሻቀበች ነው። ሌሊቱን የጣለው ዝናብ ያበካውን ጭቃ ለማድረቅ የሙቀት ኃይሏን ወደ መሬት እየጨመረች መጥታለች። ዳውሎስም ገና ያልደረቀው ጭቃ ጫማውን እንዳያበላሽበት ያኔ ከተሻለ ጋር ሲገቡና ሲወጡ የሚያደናቅፏቸውን ድንጋዮች በስልት እየመረጠ ይራመዳል። “ደግሞ ዛሬም ለሊስትሮ ልገብር ነው?” አለ በልቡ። እንኳንም ትላንት ከወንድሙ የደረሰው ዜና ከብዶት ይቅርና ወትሮውንም ከትከሻው ጎበጥ ብሎ ነው የሚራመደው።

ዲያቆን ፍቅረ ማርያም የእነ ዳውሎስ እኩያ ወይም በትንሽ ቢበልጣቸው ነው። የኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ከደርግ መውደቅ በኋላ የሃይማኖት እንቅስቃሴ እንደልብ በአገሪቱ እንደገና መስፋፋት ሲጀምር ብዙ የኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ተከታዮች ወደ ፕሮቴስታንት እምነት በመፍለሳቸው ምክንያት የኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ለምዕመናን በሚገባ እንዲሰራጭ ለማድረግ ከወሰደቻቸው እርምጃዎች አንዱ ወጣት አስተማሪዎችን ከመንፈሳዊ ኮሌጅ እያስመረቀች በየቤተ ክርስቲያኑ ማሰማራት ነበር። ዲያቆን ፍቅረ ማርያምም ከነዚህ ወጣት

አስተማሪዎች አንዱ በመሆን በቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን በየሰንበቱ እና በባዕላት ለምዕመናን የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ያስተምራል። ቆንጆ የቀይ ዳማ መልክ አለው። ድምፁ ቀጠን ያለ ቢሆንም ያለ ማይክሮፎን ወይም ሜጋፎን ሩቅ ድረስ ማስተጋባት ይችላል። አንድ ጊዜ ማስተማር ከጀመረ በስሜት ስለሚዋጥ እየተንጎረደደ የአድማጮቹን ቀልብ የመሳብ ተሰጥኦ ስላለው አሉ ከሚባሉት ጎበዝ አስተማሪዎች አንዱ ለመሆን በቅቷል። በቤተ ክርስቲያን ግቢ ውስጥ ፕሮግራም ካለቀ በኋላ ወይም በመንገድ ላይ እንደዚሁም እቤቱ ድረስ እየመጡ ለጥያቄያቸው መልስ ወይም ምክር የሚጠይቁ ብዙ አማኞች አሉ።

የቆርቆሮው በር ተዘግቷል። ዳውሎስ ቀስ ብሎ አንኳኳ። ፍርሃት ስለያዘው ነው መሰል የግቢው ውሻ እንኳን አልሰማም እንጂ ይጮህ ነበር። ፍርሃቱ እንዴት ብሎ ጥያቄውን ለማቅረብ ስለተቸገረ ነበር። ተሻለ የላከለትን ደብዳቤ አንተርሶ ይጠይቅ ወይስ እንደዚሁ በእጡቃላይ ሥም ወይም ግለሰብ ሳይጠቅስ ጥያቄውን ያቅርብ? እንደገና ጠንከር አድርጎ በሩን አንኳኳ። የግቢው ውሻና የቤት ድምጽ እኩል መለሱ። “ማነው?”

“እኔ ነኝ። ዳውሎስ ነኝ። ከዚሁ ከሠፈር ነው። ዲያቆን ፍቅረ ማርያምን ፈልጌ ነበር” አለ ዳውሎስ በቆርቆሮው ቀዳዳ ማንን እንዳናገረ ለማየት እየሞከረ።

“እስኪ ቆይ አለ እንደሆነ ልይልህ” አሉ ከውስጥ።

ዳውሎስ ጫማው ለሊስትሮ ሊያስገብረው እንደሆነ ለማጣራት አገላብጦ ይመለከታል። ሳያስበው የቆርቆሮው በር ድምጽ እያሰማ ተከፈተ። ዲያቆን ፍቅረ ማርያም ተሸርትና ጂንስ

እድርጎ ግራ በመጋባት “እንዴ አንተ ነህ እንዴ? እኔ ደግሞ ዳውሎስ ሲሉኝ ማነው ብዬ ነበር። እንዴት ነህ? ምነው በደህና በጥዋቱ የመጣኸው?” ብሎ እጁን ዘረጋ።

ዳውሎስ የትዘረጋውን እጅ በዘልማድ ሰላምታ በሁለት እጁ ጨበጠና “አይ በደህና ነው። ይቅርታ ግን በጥዋት ስለመጣሁኝ። ፕ ... እንዳንድ ጥያቄዎች በውስጤ ይመላለሳሉና መልስ አገኝ ዘንድ እንድታማከረኝ፤ ቀጠሮም ካስፈለገ ለመቃጠር ነበር” አለ። እንዲያው የጸባይ ነገር ሆኖ ነው እንጂ መልስ የፈለገው እንኳን አሁኑኑ ነበር።

“እንዴ! ታዲያ ምን አለ ግባ ትንሽ ሰዓት አለችኝ። እንጠቀምባት” አለ ዲያቆን ፍቅረ ማርያም።

ዳውሎስ በሩን ዘግቶ ከኋላ እየተከለ ወደ ቤት ገባ። ከፍሏ ጽድት ያለች ናት። ሶፋና ጠረጴዛ ከበስተቀኝ አለ። ግድግዳው ላይ ማርያም ኢየሱስን ታቅፋ ያለበት ስዕል በትልቁ ከፊት ለፊት ተሰቅሏል። በአንደኛው ግድግዳ ደግሞ “እኔና ቤቴ ግን እግዚአብሔርን እናመልካለን” - ኢያሱ 24፡15 የሚል ጥቅስ አለ። ዳውሎስ ሶፋው ጋር ጠጋ ብሎ የዲያቆንን መቀመጥ ይጠባበቃል።

“እንዴ ቁጭ በል እንጂ። ፕረ እይገባም” አለ እርሱም እየተቀመጠ።

ዳውሎስ እንዴት እንደሚጀምር ግራ ገብቶት ሳንቃውን እየተመለከተ አመነታ። ዲያቆን ፍቅረ ማርያም ትንሽ ጠብቆ “እሺ ታዲያ ምን አመጣህ? ደህና አይደለህም እንዴ?” በማለት ሰፍኖ የነበረውን ጸጥታ አቋረጠው።

“ፕ ፕ ደህና ነኝ። ፕ ፕ” አቀማመጡን አስተካከለ። አሁንም ዲያቆን ፍቅረ ማርያም ይጠብቃል።

“ዲያቆን ፍቅረ ማርያም” አለ በለሰለሰ ድምጽ። “የፕሮቴስታንት እምነት ማለት ዴንጤዎች የት ላይ ነው የሚሳሳቱት?”

ዲያቆን ፍቅረ ማርያም ደንገጥ በማለት፤ ጥያቄውም መሠረታዊና አሳሳቢ መሆኑን ተገንዝቦ ወደ ፊት ጠጋ አለና “እንዴ አንተንም ሊያሰናክሉህ ቀረቡህ እንዴ? በጣም በጣም መጠንቀቅ አለብህ። ይሄ መጤ ሃይማኖት ከእግዚአብሔር መንገድ ጭልጥ ብሎ የወጣ የሰይጣን መንፈስ የሚነዳው እምነት ነው”። አለ ድምጹ ከፍ አያለ እየመጣ። “እነጋገሩህ እንዴ? ወደነሱ ተቀላቀልከ?” በጥያቄ ዳውሎስን አጣዳፈው።

“አይ በወሬ መካከል ተነስቶ በቀደም ስናወራ ስለነበር፤ እኔ ደግሞ ምንም እውቀት ስለሌለኝ እራሴን ለማስተማር ፈልጌ ነው” አለ የቤቱን ጉድ በአንድ ጊዜ ዘክዝቦ ላለማውጣት ፈልጎ።

ዲያቆን ፍቅረ ማርያም ወደ ኋላው ደገፍ ብሎ ለትንሽ ጊዜ ሃሳቡን ለመሰብሰብ ዝም አለና የሁለት እጆቹን ቁመት የሚያለካካ ይመስል አንድ ላይ አገናኝቶ ትኩር ብሎ ወደ ዳውሎስ ተመለከተ። “ይኸውልህ ዳውሎስ፤ የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ከኢየሱስ ክርስቶስ በሐዋርያት፤ በቅዱሳን አባቶች አማካኝነት ከጥንት የተመሠረተች ቤተ ክርስቲያን ነች። ዛሬ እነዚህ ከምዕራቡ ዓለም ከፈረንጆች ያገኙት መጤ እምነት ልጆችዋን ከአባታቸው ቤት፤ ከብርሃን እያወጣ ወደ ጨለማ፤ ወደ ሰይጣን ካምፕ እየከተተ በመሆኑ እጅግ ልናዝን፤ ልንጸም፤ እግዚአ ልንል፤ ልንጸልይ

ይገባል። በተከፈተው በር በኩል ወደ ውጪ እየተመለከተ ገማግሩን ቀጠለ። "እርቶዶክስ የሚለው ቃል የግሪክ ቃል ነው። እርቶ ማለት ቀጥተኛ፣ ትክክለኛ ማለት ነው። ዶክስ ወይም ዶክሲያ ደግሞ እምነት ማለት ነው። ስለዚህ የእርቶዶክስ እምነት ትክክለኛው እምነት መሆኑን ያሳያል።"

ዳውሎስ ከወንድሙ ጋር የለመደውን የበርጫ ፕሮግራም ተሻለ ከሄደ በኋላ አላቋረጠም። ቅዳሜ ከሰዓት በኋላ ሲገኙ ከጓደኞቹ ጋር አሊያም ብቻውን እንደተለመደው ፍራቹን አውርዶ፣ ከፍሉን ጭልምልም አድርጎ፣ ጫቱን ከጠንክር ሱቅ ገዝቶ ይቅማል። ወትሮውን ለሰለስ ያለ ሙዚቃ አድርጎ መጽሐፍ ይዞ ይቀመጣል። በመጽሐፉ እና በወንድሙ ናፍቆት መካከል በሃሳብ ሃዲድ እየተመላለሰ ወደ ምርቃናው ይጓዛል። ዛሬ ግን ጫት ሲገዛ አብሮ የመጻፍያ ወረቀት ገዝቶ እዚያው ከጎኑ አስቀምጧል። ለአሥራ ምናምን ጊዜ የተሻለን ደብዳቤ አነበበ። በተለይ በመጀመሪያ ላይ እንዲያው ገረፍ ገረፍ አድርጎ ያለፋቸውን በመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ የተሞሉትን ገጾች ትኩረት ሰጣቸው።

..... ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ የሞተው ስለ ሰው ልጅ፣ ስለ እኔና ስለ አንተ ኃጢአት መስዕዋትነት ለመከፈል ነው። በእርሱ ሞት እኛ የዘላለም ሕይወት እንድናገኝ ነው። ይህንን ለማረጋገጥ ከመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች እንመልከት፤

"በእርሱ የሚያምን ሁሉ የዘላለም ሕይወት እንዲኖረው እንጂ እንዳይጠፋ እግዚአብሔር አንድያ ልጁን አስከመስጠት ድረስ ዓለምን እንዲሁ ወድዋልና" ዮሐንስ 3፥16

"እርሱ (ማለትም ክርስቶስ) ስለ ኃጢአታችን እንዲሞት አልፎ ተሰጠ። እኛን ጻድቅ አድርጎ ለማቅረብም ከሞት ተነሣ። እንግዲህ በእምነት ስለ ጻድቅን በጌታችን

በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ከእግዚአብሔር ጋር ሰላም አለን”
(ወደ ሮሜ ሰዎች 4:25 - 5:1)

“እኛ በእርሱ ሆነን የእግዚአብሔር ጽድቅ
አንድንሆን ኃጢአት የሌለበትን እርሱን እግዚአብሔር
ሰለአኛ ኃጢአት አደረገው” (2 ቆሮንጦስ 5:21)

“ልጆቼ ሆይ! ይህንን የምጽፍላችሁ ኃጢአት
አንዳትሠሩ ነው። ነገር ግን ማንም ኃጢአት ቢሠራ በእብ
ዘንድ ጠበቃ አለን። እርሱም ጽድቁ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው።
እርሱም የኃጢአታችን ማስተሰሪያ ነው። ይኸውም ለዓለም
ሁሉ እንጂ ለእኛ ብቻ አይደለም” (2 ዮሐንስ 2:1-2)

በሌላ ሥፍራ ደግሞ፤

“..... ወንድሜ ዳውሎስ በአገራችን እንደተለመደው
ባህልና ሥርዓት እግዚአብሔርን ለመቅረብ አማላጅ
አያስፈልገንም። ክርስቶስ በመስቀል ላይ እርሱን አሳልፎ
ሲሰጥ ሰለአኛ ኃጢአት ለመማለድ፤ እኛን ከእግዚአብሔር
ጋር ለማስታረቅ ነው።

“አንድ እግዚአብሔር አለና፤ ደግሞም
በእግዚአብሔርና በሰዎች መካከል አንድ አስታራቂ አለ።
እርሱም ሰው የሆነው ክርስቶስ ኢየሱስ ነው። ራሱንም
ለሰዎች ሁሉ ቤዛ አድርጎ ሰጠ” 1 ጢሞቴዎስ 2:5።

የተሻለን ደብዳቤ አስቀመጠና ጫቱን ከተጠቀለለበት ኮባ
መዘዝ አድርጎ ወደ ላይ ቀና አደረገና ቅጠሎቹን እንደ ላቦራቶሪ

ቴክኒሺያን አያገለበጠ መረመራቸው። “የዛሬው ቆንጆ ኖሽፍ ነው”
አለ በልቡ። ቅጠሎቹን አየበጠሰ በእጁ አጠራቀመና በግራ ጉንጨ፤
ወሽቃቸው። ሲጋራውን ለኩሶ በእፉ እንዳደረገ የገዛውን ወረቀት
ከጎኑ አንስቶ ለመጻፍ ተዘጋጀ።

..... ተሹ የሚቀጥለውን የደብዳቤዬን ክፍል
አንዴት እንደምጀምር ከብደኛል። በማይሆን እና በደንብ
ባልገባህ አጉል መጤ ሃይማኖት ውስጥ እራስክን እንደዚህ
በቀላሉ ተታለህ በመከተትህ ስሜቴ ከድንጋጤ ወደ ቁጣ፤
ከዚያም ወደ ሐዘን ሲመላለስ እንደቆየብኝ ልደብቅህ
አልወድም። ምነው እዚህ እያለህ ታያቸው አልነበር አንዴ?
እኛ እንኳን ሰንት ጊዜ ተርበናቸዋል። ከሁሉ ያሳዘነኝ
እንዲያው ፈረንጅ አገር ገብቻለሁ ብለህ በአንድ ጊዜ
የሃገርህን ባህል፤ ታሪክና ቅርስ እንደገማ ካልሲ አሸቀንጥረህ
መጣልህ ነው። የተወለድክበትን፤ የተጠመክበትን እና
ያደግበትን ሃይማኖት፤ እምነት እና ሥርዓት አጥብቀህ
መያዝና ማሳደግ ሲገባህ በአዲስ ትምህርት ነፋስ
እንዳገኘው ገለባ ያለ አቋም መንገድህ ልክ አይመስለኝም።

የሲጋራው አሳት ትምባሆ ያለበትን ክፍል ጨርሶ ፈልተሩ
ላይ ደረሰ። አንድ ጊዜ ልምጥጥ አድርጎ ሳባትና መተርኮሻው ላይ
ደመጣጣት። ለአንድ አፍታ ፈገግ አለ። ተሹ ቢኖር ኖሮ “ምነው
አንተ ፓንቷን አስወለካት” ብሎ ይተርበው ነበር።

ቀና ብሎ ከዲያቆን ፍቅረ ማርያም ጋር የነበረውን
ውይይትና ትምህርት መለስ ብሎ አሰበ። ዲያቆን ፍቅረ ማርያም
በስሜት ተሞልቶ ሲያወያየው እንደ ፍርድ ቤት ስቴኖግራፈር

በአዕምሮው እንደተቻለው አያንዳንዱን ሃሳብ፤ መልዕክት፤ ጥቅስ፤ ታሪካዊ መሥፈርት ለመቅረጽ ተጣጥሯል።

“አየህ ዳውሎስ ኢትዮጵያ በእግዚአብሔር የተመረጠች ሃገር በመሆኗ የማያጠቃት ጠላት የለም። መቼም ታውቃለህ ኢትዮጵያ በመጽሐፍ ቅዱስ ከ40 ጊዜ በላይ ተጠቅሳለች። ‘ኢትዮጵያ እጆቿን ወደ እግዚአብሔር ትዘረጋለች’ ብሎ በግልጽ ዘማሪው ንጉሥ ዳዊት ስለ አምላኪነቷ ተንብየላታል። እናም መስሊሞች በአንድ በኩል፤ ዴንጤዎች በሌላ በኩል፤ መንግሥት አልፎ አልፎ እንዲሁ ሲዋቅት ይኖራሉ። ነገር ግን በማቴዎስ ወንጌል ምዕራፍ 16 ቁጥር 18 ላይ ጌታችን “አንተ ዴጥሮስ ነህ። በዚህች ዐለት ቤተ ክርስቲያንን እሠራለሁ፤ የገዛም ደጆችም አያሸንፏትም” አንዳለው ሁሉ እያደገች እየጠነከረች ትኖራለች”።

“ወደ ጥያቄህ ልመለስና የት ላይ ነው የተሳሳተት ላልከኝ፤ አንደኛ በሐዋርያት፤ በአበው ላይ ያልተመሠረተ ትምህርት ያስተምራሉ። እነዚህ ምንድናቸው ብትለኝ፤ ለምሳሌ አመቤታችን ድንግል ማርያም አታማልድም፤ ቅዱሳንና መላዕክት አያማልዱም። የቤተ ክርስቲያን የቅዳሴ፤ የጾም፤ የጸሎት ሥርዓት አያስፈልግም። ይገርምሃል በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ የተጠመቁትን ክርስቲያኖች ጥምቀት አንድ ነው የሚለውን የመጽሐፍ ቅዱስ ቃል በመጣስ እንደገና ያጠምቃሉ። ለመስቀል መስገድ ወይም መስቀል መሳም አይገባም ተገቢ አይደለም ይላሉ። መስቀል እኮ የእምነታችን መሠረት ነው፤ ለካህን ወይም ለቄስ መናዘዝ አያስፈልግም። እንዲያውም በአጠቃላይ የካህን ሥርዓት በአዲስ ኪዳን ተሸሯል፤ ሁሉ ክርስቲያን ካህን ነው ባይ ናቸው። በታቦት አያምኑም። አይገርምህም? ዛሬ በእግዚአብሔር ጥላን በሙሴ ጊዜ

የተቀረጸው ታቦት በእርሱ ፈቃድ ከእሥራኤል ወደ ኢትዮጵያ መጥቶ በአክሱም መኖሩን የሚያረጋግጥ ታላቅና አኩሪ ታሪክ እያለን አለማመናቸው?”

“ኢትዮጵያ ከቅድመ ክርስቶስ አንስቶ እግዚአብሔርን የምታመልክ ሃገር ነች። ቀደም ብዬ አንዳልኩህ እሥራኤላውያን ለአምላካቸው አልታዘዝ በማለታቸው እግዚአብሔር ከብሩን ከነርሱ አንስቶ ከንጉሥ ሰለሞን እና ከኢትዮጵያዊት ከንግሥት ሳባ በተወለደው በቀዳማዊ ምኒሊክ አማካኝነት የከብሩና የዙፋኑ መግለጫ የሆነውን ታቦት ወደ ኢትዮጵያ በመላክት አሳጅቦ አመጣ። ይህ እኛ ኢትዮጵያውያን በአምላካችን ዘንድ ያለንን ታላቅ ሥፍራ በግልጽ ያሳያል። ይህ ደግሞ በሚገባ በታሪክ መዝገብ ላይ ሠፍሯል”። በሃሳብ ጭው ብሎ ከነገደበት ሲመለስ “ለመሆኑ ስለ ከብረ ነገሥት ታውቃለህ?” ብሎ ዲያቆን ፍቅረ ማርያም ጠየቀው።

ዳውሎስ “ሲነገር ሰምቻለሁ እንጂ አላነበብኩም” አለ።

“ችግራችን እኮ እኛ ለማወቅ እንጥርም፤ አንፈልግም፤ እናነበም፤ እንጠይቅም”።

ዳውሎስ በልቡ “አይ የሃገራችን ቄሶች አትመራመሩ እያሉ ስለሚያከላክሉን እኮ ነው” ብሎ እያሰበ እያለ ዲያቆን ፍቅረ ማርያም “እኛም ደግሞ ጥፋት አለብን። እኛ ማለቴ የቤተ ክርስቲያን አግልጋዮች ምዕመኑን በደንብ አላስተማርንም” ብሎ ቀጠለ። ዳውሎስ ዲያቆኑ የልቡን ሃሳብ ያነብ ይሆን? ብሎ ደነገጠ።

“ከዚያም ደግሞ በመጽሐፍ ቅዱስ በሐዋርያ ሥራ ላይ እንደተቀመጠው ከእሥራኤል ውጪ የመጀመሪያው ክርስቲያን ኢትዮጵያዊው ጃንደረባ ነው። ይህ ሰው ወደ እየሩሳሌም

እግዚአብሔርን ለማምለክ ጉዞ ላይ እንዳለ ፊሊዶስ በመንገድ ተገናኝቶት ስለ ኢየሱስ ካስተማረው በኋላ ልቡ ንጹሕና የተከፈተ ስለነበር ወንጌልን ተቀብሎ እዛው ሳይውል ሳያድር ተጠመቀ። ይህ ጃንደረባ ወደ ኢትዮጵያ ሲመለስ ከርስትናን በሃገራችን አስፋፋ። አየህ ዳውሎስ እኛ የተቀበልነው የክርስትና እምነት ያልተበረዘውን፣ ያልተቀየጠውን፣ ትክክለኛውን፣ እውነተኛውን ነው።

ዳውሎስ ከዲያቆን ፍቅረ ማርያም ጋር ባደረገው ውይይት የሰበሰውን ትምህርት በሙሉ፣ ከወንዝ ውሃ እየቀዳች ወደ እንሥራዋ እንደምትሞላ ቤት አልፎ አልፎ ቀና እያለ፣ እንዳንዴም ከኮባው ጥቅል ጫቱን መዞ እየጎሠረ ከሃሳብ ማሳደሩ እየቀዳ ለወንድሙ በሚጽፈው ደብዳቤ ላይ አሠፈረ።

በድምሩ አሥራ ሰባት ገጽ ሆነ። እርማት ያስፈልገው እንደሆነ መልሶ አነበበውና አጣጣጥፎ አስቀመጠው። ሰኞ ሥራ ከመግባቱ በፊት በፖስታ ቤት አልፎ ለመላክ ከራሱ ጋር ቀጠሮ ያዘና ወደ ምርቃናው ተመለሰ።

ተሻለ ወንድሙ አሜሪካ ዋሽንግተን ዲሲ የገባው በበረዶ ወቅት ነበር። የተሣፈረበት አውሮፕላን ለማረፍ አኮብኩቦ ወደ መሬት እየቀረበ ሲመጣ በመስኮት ቁልቁል ሲመለከት እንደ ሻለቃ ወረደ ጎፈሬ ምድር የሸበተች ትመስላለች። ሁሉ ነገር ነጭ ነው። “ይሄ አውሮፕላን እንዴት ብሎ ነው በዚህ በረዶ ላይ የሚያርፈው?” የፍርሃት ስሜት ወረረው። የመቀመጫውን የእጅ ድጋፍ ጨበጥ አድርጎ ያዘው። “ያልፍልኛል ብዬ ጓጉቼ የአሜሪካንን ሕይወት ሳልቀምስ የኔ ነገር በዚህ እንዳይቀጭ” አለ። መለስ አለና “አይ የኛ አብራሪዎች ከድሮ ጀምሮ በጉብዝናቸው የታወቁ ናቸው። አውሮፓ ሲበሩ በአየር ፀባይ ምክንያት ሌሎች አብራሪዎች ወደ ሌላ አውሮፕላን ማረፊያ እንዲያመሩ ሲነገራቸው የኢትዮጵያ አየር መንገድ አብራሪዎች ጉብዝናቸው ስለሚታወቅ በአስቸጋሪው የአየር ፀባይ ሁኔታ እንዲያርፉ እንደሚፈቀድላቸው ሲወራ ሰምቻለሁ” አለ ለራሱ። ነፍሱ መለስ አለችለት። “ከቡራን መንገደኞቻችን ዋሽንግተን ዲሲ ለማረፍ ስለተቃረብን ወንበራችሁን ቀና እንድታደርጉ፣ ጠረጴዛችሁን ወደ ሥፍራው እንድትመልሱና ቀበቶቻችሁን እንድትታጠቁ በትሕትና እንጠይቃለን”። የአስተናጋጅዋ ድምጽ ተሰማ። ወንበሩ ወደ ሥፍራው መመለሱን አረጋግጦ ራሱን ወደ ኋላ ደገፍ አድርጎ ዓይኑን ጨፈነ። ገና አሜሪካንን ሳይረግጥ እናቱ፣ ወንድሙ፣ ሃገሩ ናፈቁት።

ዋሽንግተን ዲሲ እንደጠበቃት አላገኛትም። በረዶው በየቦታው ተቆልሎ የከተማዋን ውበት ስላከላከለው አልነበረም። በእርግጥ የመጀመሪያዎቹ ቀናቶች ያረፈባቸው ስፖንሰሮች እነ እንድርያስ መሃል ዲሲን አዝዋዙረው ሲያስጎበኙት፣ የፐሬዚዳንቱን መኖሪያ ዋይት ሃውስን፣ ፓርላማቸውን የኮንግራስ ሕንፃን፣

የሰሚትሰኒያን ቤተ መዘከሮች፣ የመሳሰሉትን ሠፍሮች ሲያይ በርግጥ ፈረንጅ ሃገር፣ ለዚያውም የዓለም ታላቅና ኃያል ሃገር የአሜሪካ ዋና ከተማ መሆኑ ተሰምቶታል። ከዚያም ግን ውስጥ ውስጡን ሲጎበኝ፣ የሃበሻ ሰፈር ብለው ሲወሰዱት ፈረንጅ ሃገርን መታዘብ የጀመረው ያኔ ነው። በእርግጥ ጭምጭምታውን ሰምቷል። እንዲያው አሜሪካ አሜሪካ ሲባል ሁሉ በእጅ ሁሉ በደጅ እንዳልሆነ፣ የሰው መኪና ተደግፎ ፎቶ በመነሳት ለቤተሰብ፣ ለጓደኛ፣ ለንድም ሐፍረትን ለመሸፈን አለዚያም ሞራልን ለመደገፍ፣ እንደሚላክ ሁሉ ያውቃል። በሌላ በኩል ደግሞ ያሉበትን ሁኔታ ተቀብለው ያለ ሐፍረትም ያለ ሽንፈትም እውነቱን ከሚገልጹት የሠፈር ልጆችም ትክክለኛውን መልክ እውቋል። ሆኖም ግን በዓይኑ፣ በብረቱ ሲያየው ሊያምን አልቻለም። ሥራ ከተገኘ ሠርቶ ለማደር፣ ከጎበዙ ለማደግ የሚቻልበት ሃገር እንደሆነ ገብቶታል። ግን በእውን ጨብጦ ሊያስረዳው የማይችለው አንድ የሚጎድል ስሜት አለው። የእናቱና የወንድሙ ናፍቆት ብቻ እንዳልሆነ ይሰማዋል። ሃገሪ፣ ሠፈሪ፣ የኔ የሚለው የማንነት ስሜት ይሆን? እንደጠበቀው ደስተኛ አልሆነም። እዚያ ሄጄ ችግሪን ሁሉ እወጣለሁ ብሎ ነበር። አሁን ግን በራሱ ላይ ሌላ ዓይነት ችግር የጨመረ ይመስለዋል። አንዳንድ ቀን ብርዱም አይሎ ጆሮና አፍንጫውን ለይቶ ሲያደነዝዝው፣ የእጆቹን ጣት ከማየት በስተቀር ከርሱ ጋር ለመጣበቃቸው መሰማቱ ሲሳነው፣ አግሩ ድንጋይ እንጂ የሰው አካል እንዳልሆነ ሆኖ ሲሰማው "ምን አቅብጠኝ ነው ሰፍ ብዬ ለመውጣት የጓጓሁት" ይላል። ሌላ ጊዜ ደግሞ አይ ለመዝናናት ሳይሆን ዓላማ ይገኛል ነው የወጣሁት፣ የሚቻለኝን አድርጌ እኔን እና ቤተሰቤን መርዳት አለብኝ። ስለዚህ ብርዱም ያልፋል እኔም አለምዳለሁ" አያለ

እራሱን ያጽናናል። ብርዱ አልፎ ደግሞ የበጋው ሙቀት ሲመጣ ማራቶን የሮጠ ይመስል ላቡ በላዩ ላይ እንደ ጢስ ዓባይ ሲንቆረቆር ልቡ ተመልሶ ወደ አፍሪቃ ይቃኛል። "ኧረ ይህስ ሃገር ሲካል ነው። ቀዝቀዝኝ ቀዝቀዝኝ ተብሎ ሲጮህ ደግሞ የሙቀቱ እሳት አቃጠለኝ ያስኛል። እውነትም ሲካል"። እንዲሁ በዘልማድ ሲባል እንጂ ሲካል በቀዝቃዛና በፍል ውሃ ወይም እሳት መካከል መሰቃየት እንደሆነ የትም አላነበበም። መጽሐፍ ቅዱስም ተሳስቶ እንኳን እንብቦ አያውቅም። የሚያስታውሰው አባታቸው አቶ ወንድሙ አሸናፊ ከራስጌአቸው መጽሐፍ ቅዱስ ነበራቸው። በመጀመሪያው ገጽ ላይ ዳውሎስ - ፍቅረ ኢየሱስ - የትውልድ ዘመን - መጋቢት 7 1974። ከታች ደግሞ ተሻለ - ወልደ ኢየሱስ - የትውልድ ዘመን መስከረም 22 1977 ይላል። ከዚያች ገጽ በኋላ አልፎ ገልጦ አያውቅም።

ለመጀመሪያ ጊዜ መጽሐፍ ቅዱስ በራሱ እጅ ይዞ ያነበበው ዲሲ በገባ በስድስት ወሩ ነበር። የአጎቱ ልጅ እንድሪያስ ነው ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋር ያስተዋወቀው። እነርሱ ቤት ዕሮብ ዕሮብ የፀሎት ፕሮግራም ይካሄዳል። በመዝሙር ይጀምሩና ከዚያም የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ተብሎ ከመጽሐፉ አንድ ክፍል ወይ አንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ባለ ታሪክ መርጠው በጥቅሉ ላይ አለያም በባለ ታሪኩ ላይ ጥያቄ በመጠየቅ ይወያያሉ። ይህ ጥቅስ ምን ያመለክታል? ከሕይወታችን ጋር እንዴት እናያይዘዋለን? እራሳችንን በዚህ ጥቅስ መሠረት እንዴት እንመዝነዋለን? በማለት ይማማራሉ። የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት እንዳለቀ የጸሎት ጊዜ ተብሎ የጸሎት ጥያቄ ወይም አርእስት ያላቸው ለጸሎት መሪው ያሳውቁትና ተራ በተራ እንዳንዶቹ ቆመው፣ እንዳንዶቹ እንደተቀመጡ፣ ሌሎቹ ደግሞ እዛው ወንበራቸው ወይም ሶፋው ላይ ተንበርክከው

ግማሹ ድምጹን እያሰማ ሌላው በልቡ ይጸልያሉ። መጨረሻ ሻይ፣ ዳቦ እና ቆሎ ይቀርብና መደበኛ ወሬና ጨዋታ ይደራል።

እየለመደው መጣ አንጂ የመጀመሪያው ቀን እንድሪያስ “ግድ የለህም ተቆላቀልና ከኛ ጋር ተካፈል” ብሎ የጋበዘው ዕለት ፕሮግራሙ እንደተጀመረ የተወሰኑት እየዘመሩ ሲያለቅሱ፣ ሌሎች ደግሞ በማይገባው ቋንቋ ሲናገሩ፣ አንዳዶች ሲንገራደዱ ግራ ተጋብቶ ጥሎ እንዳይወጣ “ምን ይሉኛል” በማለት “ቶሎ በጨረሱና ባለቀ ሁለተኛ አይለምደኝም” ብሎ ወስኖ ነበር።

አንግዳ ሽኝተው ከጨረሱ በኋላ እንድሪያስ “ተሼ እንዴት አገኘኸው?” ብሎ ሲጠይቀው።

“ትንሽ በጨኸትና በሁካታ ስትጀምሩ ተደናግጬ ነበር። የውይይቱን ሰዓት ግን ወድጄዋለሁ። የማላውቀውን ብዙ ነገር ለመማር ችያለሁ” ብሎ መለሰለት።

“አይኖ” አለ እንድሪያስ። እንግሊዘኛ እና አማርኛ እያቀላቀለ ነው የሚያወራው። እርሱ ብቻ ሳይሆን ባብዛኛው ሀበሻው እንደ ፋሽን አደባባይ ማውራት የተለመደ ነው። ከሁሉ ከሁሉ ተሻለ ይቸገር የነበረው ከሰው ጋር ለመገናኘት ሲቃጠር ነበር። “በቃ ስድስት ሰዓት ላይ እንገናኝ” ሲሉት እንድ ቀን ከምሳ ሰዓት ጀምሮ እስከ ማምሻው አሥራ ሁለት ሰዓት ድረስ የጠበቀበት ጊዜ ነበር። ከዚያን ጊዜ አንስቶ “በፈረንጅ ወይስ በሀበሻ” ወይም “ጠዋት ወይስ ከሰዓት በኋላ” እያለ ያጣራል።

እንድ ቀን በምን እንደተነሳ ባያስታውሰውም ስለ እምነት በሰፊው መነጋገር ጀመሩና መጨረሻ ላይ እንድሪያስ መጽሐፍ ቅዱስ ሰጠው። ከዚያን ቀን ጀምሮ ማታ ከመተኛቱ በፊት ገልጦ

ለመጀመሪያ ጊዜ ማንበብ ጀመረ። የዕለቱ ዕለት መጽሐፉን ሲከፍተው ዓይኑ “ልጁ ያለው ሕይወት አለው። ልጁ የሌለው ሕይወት የለውም” የሚለው ጥቅስ ላይ አረፈ። እንደገና ከምዕራፉ መጀመሪያ አንስቶ ማንበብ ጀመረ። “ክርስቶስ ነው ብሎ በኢየሱስ የሚያምን ሁሉ ከእግዚአብሔር ተወልዷል”። ማንበቡን አቁሞ “ክርስቶስ ነው ብሎ የሚያምን” ሲል ምን ማለቱ ነው? በእርግጥም በኢየሱስ እምናለሁ፣ ክርስቲያን አይደለሁም? ብሎ ጠየቀ። በየምሽቱ ባነበበ ቁጥር ከሚገባው ምንባብ ይልቅ ጥያቄ የሚፈጥርበት ይበዛ ነበር። ጥያቄዎቹ በውስጡ እየተመላለሱ የበለጠ የማወቅ ጥማት ያሳድሩበት ጀመር። ወይ እርሱ ወደ ሥራ ሲሄድ ወይ እንድሪያስ ከሥራ ሲመለስ ሲገናኙ ሲያወጣ ሲያወርድ የነበረውን ጥያቄ ይጠይቀዋል።

“አ! በነገራችን ላይ ክርስቶስ ነው ብሎ በኢየሱስ የሚያምን ሁሉ ሲል ምን ማለቱ ነው?”

“ክርስቶስ የሚለው ቃል የግሪክ ቃል ሲሆን የዕብራይስጡን ‘መሲሕ’ የሚለውን ቃል ይተረጉማል። መሲሕ ማለት በእግዚአብሔር የተቀባ ማለት ነው። አይሁዶች ነፃ የሚያወጣቸው በእግዚአብሔር ተቀብቶ የሚላከላቸው መሲሕ ወይም አዳኝ ይጠብቁ ነበር። ይህ አዳኝ ኢየሱስ ለመሆኑ የሚያመለክት ‘ታይትል’ ነው። ስለዚህ ኢየሱስ ክርስቶስ ስንል ኢየሱስ የተቀባው አዳኝ ማለታች ነው። ክርስቶስ ነው ብሎ በኢየሱስ የሚያምን ብሎ ሐዋርያው ዮሐንስ በመጀመሪያው መልዕክቱን ሲጽፍ ኢየሱስን እንደ አዳኝ አድርጎ የሚያምን ማለቱ ነው።”

ተሻለ የኮንስትራክሽን ሥራ ከጀመረ ሰንበት ብሏል። በፊት በፓርት ታይም ትልቅ ግርሰሪ ውስጥ ዕቃ መደርደር እና መጋዘን ውስጥ እየሠራ ቆይቷል። ነገር ግን የሚያገኘው ደሞዝ እጅግም ስላልነበረ እንድሪያስ በሚያውቀው ሰው በኩል ኮንስትራክሽን ሥራ ውስጥ አስቀጠረው። “ወይኔ! እስኪ ከሞቀው ቤቴ ፣ ከደራው ሃገራና መንደሬ፣ እርሱ ባለ ዲግሪ ነው እየተባልኩኝ እንዳልተኩራራሁኝ ያልፍልኛል ብዬ መጥቼ የቀን ሥራ ልሥራ?” እያለ አገረምርሟል። አሁን ለመደው። አንድ ሁለት ጊዜ ያጠራቀመውን ገንዘብ ሲቆጥር “ለነገሩ እኔ ምን ቸገረኝ ይዞ መገኘት ነው ዋናው። ጥሬውን ላጠራቅም” እያለ አራሱን ያጽናናል። ሥራው የጉልበት ሥራ ቢሆንም እና ድቅቅ አድርጎ ቢያደክመውም፤ “ጊዜያዊ ነው። አንደኛ ከእነ እንድሪያስ ጥገኝነት ወጥቼ ራሴን ለመቻል የቤት ኪራይ ለመክፈል ይረዳኛል። አራሴንም መቻል አለብኝ። ከዚያም ደግሞ ትንሽ ሠርቼ ገንዘብ ቋጥሬ ኮርሶች መውሰድ ይኖርብኛል” ብሎ አስቦ ገባበት።

እዛው እነ እንድሪያስ ሠፈር ቤዝመንት ውስጥ አንዲት ክፍል ቤት ተከራየ። ያው ለማደሪያው ነው እንጂ ዉሎው እነ እንድሪያስ ዘንድ ነው። ግን ቤቴ ብሎ የሚጠራው ማረፊያ መኖሩ ለራሱም ሞራል ጥሩ ይሰማዋል። አንድ ቀን አመሸሽቶ ሲገባ በሩ ሥር ፖስታ አገኘ። ከኢትዮጵያ መሆኑን ገና ሳያነሳው በስታምቹ አወቀ። ዳውሎስ መልስ ልኮለታል። “ምን ብሎ ይሆን? መልዕክቴን እንዴት ተቀብሎት ይሆን” አለና “በኢየሱስ ስም” ብሎ ፖስታውን ቀዶ ከፈተው።

የዳውሎስ ደብዳቤ እርሱ ከላከው በማይተናነስ 17 ገጾች ሞልቶ ተጣጥቷል። አልጋው ላይ ቁጭ ብሎ ማንበብ ጀመረ።

..... ተሼ ጌታን ተቀበልኩኝ ብለሃል። ወደ እግዚአብሔር መቅረብ፣ እግዚአብሔርን መፈለግ፣ ቃሉን ማንበብ፣ መታዘዝ፣ ቤተ ክርስቲያን መሄድ እነዚህ ሁሉ በጣም አስፈላጊ ናቸው። ነገር ግን በተላላቅ አምነት ውስጥ ገብተህ ጭራሽ እቀርበዋለሁኝ ያልከውን አምላክ ሽምጥጥ አድርገህ መከድህ ያሳስበኛል።

ለመሆኑ ሰለዴንጤዎች ምን ታውቃለህ? አመጣጣቸው፣ አጀማመራቸው እንዴት እንደሆነ ታውቃለህ? የዴንጤ ሃይማኖት አሁን ትላንትና በ16ኛው ክፍለ ዘመን ሉተር በተባለ ጀርመናዊ የተቆሰቆሰ ነው። ከካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ጋር አልሰማማ ስላለ መሠረት የሌለውን፣ ከራሱ በፈጠረው አምነት ፕሮቴስታንት የተባለውን የአምነት ክፍል ጀመረ። ከጥንት ጀምሮ በሃይማኖት አባቶች የተመሠረተውን አምነት፣ ባህል፣ ትዕዛዛት ጥሶ፣ አሻፈረኝ ብሎ አፈነገጠ። እንዲያውም በመንፈስ ጭንቀት/ህመም ይሰቃይ እንደነበር ሁሉ የታወቀ ነው። እርሱን ተወው። አሁን በኛ ጊዜ እንኳን ያሉትን ፕሮቴስታንቶች አታያቸውም? መንፈስ ወረድብን እያሉ ሲንቀጠቀጡ፣ ሲወራጩ፣ ሲጮኹ፣ ባልሆነ በሌለ ቋንቋ ልሳን እንናገራለን እያሉ አፋን እንዳልፈታ ሕፃን ልጅ ሲዘላብዱ። ከዚህ አልፎ ከመካከላቸው ትልልቅ አስተማሪዎች፣ ፈዋሾች፣ ነቢዮች ብለው ከሚከተሏቸው ግለሰቦች (ለምሳሌ ቤኒ ሂን፣ ሞሪስ ሴሬሎ፣ ኬኔት ሃገን) እኛ ትናንሽ አምላኮች ነን እያሉ፣ እግዚአብሔርን በሰው

ቁመት አየለኩ ሸረ ስንት የመናፍቅ ንግግር የሚናገሩ እኮ ናቸው።

የእምነት አባቶች ከጥንት አንስቶ የጠበቁትን እምነት፣ የእግዚአብሔርን ቃልና ተውፊት በመተው በራሳቸው ፈቃድ፤ አንድ ጸሐፊ እንዳስቀመጠው፣ መጽሐፍ ቅዱስን እንደፈለጉ የሚቃኙት የእዝማሪ ክራር አድርገውታል። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ቅዱስ ገብርኤል ያበሠረውን የእመቤታችንን ብጽዕነትና መመሥገን ዓይን በሚያወጣ ሽምጣጣ ይከዳሉ። “ሕዝብ ሁሉ ያመሠግንሻል” ይላል እኮ። ዛሬ ታዲያ በድፍረት ቃል ማርያም አትመሠገንም እንዴት ሊሉ ይችላሉ። አስኪ ራስህን ጠይቅ። እኔ መቼም የምር አድርጌ አልወሰድኩትም። እንደዚሁ ጸባይ ያላት ሴት ለመኮደድ ብለህ ከሆነ ለኔ አትደብቀኝ።

ሌላው ይቅር ኢየሱስ ክርስቶስ እራሱ ሥጋዬን ያልበላ፣ ደሜን ያልጠጣ አይድንም ብሎ ተናግሮ እያለ ዴንጤዎች ዳቦው ወደ ሥጋ ወይኑ ወደ ደም እንዴት አይለወጥም ይላሉ። በክርስቶስ እና በሐዋርያት የተደገፈውን ሥርዓት የሸመጠጡ እኮ ናቸው። በተጨማሪ ደግሞ በተለይ አንተ በምትኖርበት ዓለም እነዚህ ፐርቴስታንቶች ግብረ ሰዶም የሚፈጽሙ ግለሰቦችን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አገልጋይ እያደረጉ እየሾሙ ምኑን የእግዚአብሔርን ተዕዛዝ ፈጻሚዎች ሊሆኑ ይችላሉ?

ዳውሎስ ከዲያቆን ፍቅረ ማርያም ያገኘውን መረጃ በሙሉ በደብዳቤው አካቶ ነበር የጻፈው። አልፎ አልፎ በለሰለሰ ምክር እንደገናም በቁጣ በአፋጣኝ ከገባበት ማጥ ውስጥ ወንድሙን ለማውጣት እጅግ በጣም ተጣጥሯል።

ተሹ ወንድሜ እንዴት እንደምወድህ ታውቃለህ። የጊዜ ነገር ሆኖ የአሜሪካ ዲቪ በሥጋ ካለያየን ይኸው ወራቶች አልፈው ዓመት ከምናምን አስቆጠርን። ናፍቆቴን፣ ብቸኝነቴን፣ ድብርቱን እንደምንም ተሽከሜ ሳለሁ ይህንን ትልቅ ዱብ ዕዳ እንዴት ትጥልብኛለህ? አሁን ደግሞ በመንፈስ ልንለያይ? ይህንን ለመቀበል ያቅተኛል። ግድ የለህም ለኔም ለአንተም፣ ለእማዬም ስትል ወደ ልቦናህ ተመለስ። እርግጠኛ ነኝ እዛው ዲሲ የኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን አይጠፋም። ሄደህ የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮችን ቁስም ቢሆን ዲያቆን ፈልገህ አነጋግረህ ወደ እምነትህ ተመለስ። ስለ ንጢአትህም ተናዘህ የሚያስፈልገውን ስግደትም ሆነ ጸሎትም ይደረግልህ። ልቤ ተሰብሯል። በጣም አዝኛለሁ። በአባዬ አጽም አለምንሃለሁኝ። ሳትውል ሳታድር ደውልልኝ።

ወንድምህ ዳውሎስ

ተሻለ ደብዳቤውን እንደያዘ እዛው አልጋው ላይ ተንበረከከ። ምንም እንኳን በአንድ ደብዳቤ የወንድሙን ልብ ይቀይራል ብሎ ባይገምትም የዳውሎስ መልዕክት አሳዘነው። ለመፀለይ ዓይኑን ጨፈነ። “እንዴት አይታየውም? ወንጌሉ እኩ ግልፅ ነው። መዳን በእርሱ ብቻ ነው ይላል መጽሐፍ ቅዱስ”።

“ጌታ ሆይ ! የወንጌልህ ብርሃን ይብራሉት” ብሎ ጸሎቱን ጀመረ። ወዲያው ቤተሰቦች ሥራ ምዕራፍ 9 ላይ ያነበበው ቃል ትዝ አለው። ‘ሳውልም ጌታ ሆይ አንተ ማነህ? አለው። እርሱም እንዲህ አለው እኔማ አንተ የምታሳድደኝ ኢየሱስ ነኝ። አሁንም ተነሥተህ ወደ ከተማይቱ ግባ። ማድረግ የሚገባህም ይነገርሃል። ከሳውልም ጋር የነበሩትም ሰዎች ድምጹን እየሰሙ ማንንም ባላዩ ጊዜ አፋቸውን ይዘው ቆሙ። ሳውልም ከወደቀበት ተነሥቶ ዐይኑን ሲገልጥ ምንም ማየት አልቻለም። ስለዚህ ሰዎቹ እጁን ይዘው እየመሩ ደማስቆ አስገቡት። ሦስት ቀንም ታወረ። እህል ውሃም አልቀመሰም ‘ሐናኒያም ሄዶ ወደ ተባለበት ቤት ገባ። በሳውልም ላይ እጁን ጭኖ ‘ወንድሜ ሳውል ሆይ ወደዚህ ስትመጣ በመንገድ ላይ የተገለጠልህ ጌታ ኢየሱስ ዓይንህ እንዲበራ በመንፈስ ቅዱስም እንድትሞላ እኔን ልኮኛል’ አለው። ወዲያውም ከሳውል ዓይን ላይ ቅርፊት የመሠለ ነገር ወደቀ እንደገናም ማየት ቻለ። ተነሥቶም ተቀመጦ ምግብም በልቶ በረታ”።

ለትንሽ ደቂቃ ተሻለ ፈገግ አለ። በሃሳቡ “የሳውል እና የወንድሜ የዳውሎስ ስም አንድ መሆኑ አይገርምም? እንዲያው ዝም ብሎ ገጠመኝ አያድርገው” አለና “ጌታ ሆይ ! ሁሉን የምታውቅ ሁሉን የምትችል፤ በሁሉ ሥፍራ የምትገኝ አምላክ እና አዳኝ በደማስቆ መንገድ የሳውልን ዓይን እንዳበራህ፤ ቅርፊቱንም

እንዳስወገድክለት እባክህ የወንድሜን የዳውሎስን የዓይን እና የልብ ቅርፊት በስምህ ሥልጣን አስወግደው። የወንጌልህ ብርሃን በልቡ ይብራ” እያለ ጸለየ።

ተሻለ ጌታ ኢየሱስን እንደግል አዳኙ አድርጎ ከተቀበለ ወዲህ ስለ ክርስትና እምነት፣ ልሰ ደገንነት፣ ስለ ቤተ ክርስቲያን ታሪክ ለማወቅ ከባድ ጥማት ስላደረበት ባገኘው ጊዜ ሁሉ መጽሐፎችን እንደሪያሰ ቤት ከተቀመጡበት መደርደሪያ እያነሳ ያነብ ነበር። አሁን ደግሞ የራሱ ቤት ከገባ በኋላ ቅዳሜ ቅዳሜ በእረፍት ቀኑ በሠፈራቸው በሚገኘው የሕዝብ መጽሐፍት ቤት እየሄደ የነገረ እግዚአብሔር መጽሐፍት ሲሻው እዛው ቁጭ ብሎ አለዚያም እየተዋሰ ከቤት ወደ ሥራ ከሥራ ወደ ቤት በሕዝብ ማመላለሻ ትራንስፖርት ለጉዞ የሚፈጅበትን ሁለት ሰዓት መጽሐፉ ላይ ተተክሎ የዕውቀት ጥማቱን ያረካል። ስለ ኢትዮጵያ እና ስለ ኦርቶዶክስ የክርስትና ታሪክ ስለ መጽሐፍ ቅዱስ የአነባብ ዘይቤ፣ ትርጉም የመሳሰሉትን ጽሑፎች ለመኖር እንደሚያስፈልግ አከሲኛን ሳያቋርጥ ይመገባል።

ተሻለ ጥያቄዎች አንዱ በአንዱ ላይ እየተደረደሩበት በዙበት። አንዳንዶቹ መጽሐፍ ቅዱስ ሲያነብ የሚፈጠሩ ናቸው። ሌሎቹ ደግሞ ወንድሙ ዳውሎስ በፃፈለት ደብዳቤ ላይ ከሚጠቅሳቸው ነጥቦች የሚመነጩ ናቸው። በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ የሚያነበውና ወንድሙ ዳውሎስ የሚያስቀምጣቸው ትምህርቶች ሊስማሙለት አልቻሉም። ለምሳሌ ክርስቶስ ስለ ሰው ልጅ ንጢአት አራሱን አሳልፎ በመስቀል ላይ ሞቶ በሦስተኛው ቀን ከሙታን ተነሥቶ በአባቱ ቀኝ ከተቀመጠ በኋላ ያዘዘውና ሐዋርያትም የሰበኩት አይሁድም ሆኑ አሕዛብ ንጢአተኝነታቸውን አምነው፣ የክርስቶስ የደገንነት ሥራ ለነርሱ እንደሆነ ተቀብለው፣ ያለ ደም ሥርዓት የንጢአት ይቅርታ ስለማይገኝ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ (ወልድ) መሆኑን ካመኑ በኋላ፣ በአብ

በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ተጠምቀው በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንደ አንድ ቤተሰብ በማገልገልም በመገልገልም በሕይወታቸው እርሱን እየመሰሉ መኖር ከሆነ፤

- የሰማዕታት፣ የቅዱሳን፣ የመላዕክት አማላጅነት ለምን ያስፈልጋል? ይህ የክርስቶስም ሆነ የሐዋርያት ትምህርት ወይም ትዕዛዝ ከነበረ በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ እንዴት የለም? ይህ ሥርዓት መቼስ ተጀመረ?

- ለሰላል ለምን ይሰገዳል?

- የታቦት ሥርዓት በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ያለ ሥርዓት ብቻ እንዴት ሊሆን ቻለ?

“የመጀመሪያዎቹ ክርስቲያኖች በምን ትምህርት ላይ የተመሠረተ እምነት ነበራቸው? መጀመሪያ መመለስ ያለብኝ ጥያቄ ነው” በማለት ተሻለ ከሁሉ በፊት መርምሮ መመለስ እንደሚገባው ወሰነ።

ክርስቲያን የሚለው ቃል በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በአዲስ ኪዳን በሦስት ሥፍራ ብቻ ተጽፎ ይገኛል። የመጀመሪያው ሥፍራ በሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 11 ቁጥር 26 ላይ ይገኛል። “ከዚህ በኋላ በርናባስ ሳውልን ለመፈለግ ወደ ጦርሴስ ሄደ ባገኘውም ጊዜ ወደ አንጾኪያ አመጣው። ሁለቱም እዚያ ካለቸው ቤተ ክርስቲያን ጋር በመሆን እንድ ዓመት ሙሉ እጅግ ብዙ ሕዝብ አስተማሩ፤ ደቀ መዛሙርትም ለመጀመሪያ ጊዜ በአንጾኪያ ‘ክርስቲያን’ ተብለው ተጠሩ”። ሁለተኛው በሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 26 ላይ ዳውሎስ በንጉሥ አግሪዳ ፊት ቀርቦ ለቀረበበት ክስ መልስ ከሰጠ በኋላ

ንጉሡን “ነቢያትን ታምን የለም ወይ? እዎን እንደምታምን አውቃለሁ” ሲለው ንጉሥ አግሪዳ መልሶ “እንዲህ በቀላሉ ክርስቲያን የምታደርገኝ ይመስልሃል?” አለው። ሦስተኛው እና የመጨረሻው ክፍል በመጀሪያው የዴፕሮስ መልዕክት ምዕራፍ 4 ቁጥር 16 ላይ ይገኛል። “ክርስቲያን በመሆኑ መከራ ቢደርስበት ስለዚህ ስም እግዚአብሔርን ያመስግን እንጂ አይፈር”።

ከነበባቸው መጽሐፍት ያጠናቀረውን ሃሳቦች በገዛት የማስታወሻ ደብተር ላይ ማስፈር ጀመረ። ክርስቲያን የተባሉት እነዚህ ቀደምት አማኞች አይሁድ የነበሩ፤ ኢየሱስ ከተለያዩ የሥራ መስካቸው ጠርቶ ለሦስት ዓመት ያህል በግል እና በአደባባይ ያስተማራቸው ደቀ መዛሙርት የሚል ስያሜ የተሰጣቸው ናቸው። ደቀ መዛሙር የሚለው ቃል ከግሪኩ ማቴፊስ የተተረጎመ ሲሆን ተማሪ፣ ተከታይ ማለት ነው። ጌታቸው ከነርሱ ጋር እያለ ስለ እግዚአብሔር ማንነት፣ ስለ እርሱ ማንነት፣ የሰው ልጅ እግዚአብሔርን እንዴት ማምለክና ማከበር እንደሚገባው፣ ወደፊት ስለሚፈጸመው የእግዚአብሔር ዓላማ ከማስተማሩም በተጨማሪ እውነተኛ ክብሩን አሳይቷቸዋል።

በቅርብ ሆነው ከእርሱ በቀጥታ የተማሩት የደቀ መዛሙርት ቁጥር 12 ሲሆኑ፤ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከእነዚህ በተጨማሪ ሌሎች 72 ደቀ መዛሙርት (በቁጥር) ተጠቅሰዋል። እንደዚሁም በቁጥር ወይም በስም ያልተጠቀሱ ኢየሱስን የሚከተሉ ብዙ ነበሩ። ምሳሌ፣ ዮሐንስ ወንጌል ም 9 ቁ 28-29 “ከዚህ በኋላ የሰድብ ናዳ በማውረድ እንዲህ አሉት ‘የዚህ ሰው ደቀ መዛሙር አንተ ነህ፤ እኛስ የሙሴ ደቀ መዛሙርት ነን! እግዚአብሔር ሙሴን

እንደተናገረው እናውቃለን፤ ይህ ሰው ግን ከየት እንደመጣ እንኳን እናውቅም”።

እነዚህ ግለሰቦች (በተለይ አሥራ ሁለቱ) በአብዛኛው ዓሳ አጥማጆች የነበሩ፤ በጊዜው በነበረው የማኅበራዊ ኑሮም ሆነ በአይሁድ የእምነት አወቃቀር እዚህ ግብ የማይባሉ የሚናቁ ነበሩ። ነገር ግን ኢየሱስ ስለመረጣቸው እነርሱም ጥሪውን እጅ ብለው ስለተቀበሉ፣ ፈቃዳቸውን እና ጊዜያቸውን ሰጥተውት እየተከተሉት ከእርሱ በቀጥታ ተማሩ። ሁል ጊዜም ትክክል አልነበሩም፣ ሁልጊዜም አይገባቸውም ነበር፤ እንዲያውም ማርቆስ በጻፈው የክርስቶስ ወንጌል ላይ እንደተመለከተው በአብዛኛው ሳይገባቸው እየቀረ ኢየሱስ ሲቆጣቸው፤ እርሱን ሳያምኑት እየቀሩ ሲገስጸቸው፤ እርስ በእርሳቸው እኔ አበልጥ እኔ እየተባባሉ ሲበላላጡ ያርማቸው ነበር።

ኢየሱስ ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱን እና ሕዝቡን ሁሉ ወንጌልን ሰብኮ ከአባቱ የተሰጠውን ተልዕኮ አጠናቆ ወደ መጣበት ሲመለስ የሰጣቸው የታላቁ ትዕዛዝ መሠረታዊ ዓላማ እነዚህ ደቀ መዛሙርት የተማሩትን፣ ያዩትን፣ የተለማመድትን በሙሉ ወደ ዓለም ሁሉ በመሄድ ደቀ መዛሙር ወይም ተከታይ እንዲያፈሩ ነበር። በዚህ መሠረት የክርስትና እምነት አዋጅ ተለፈፈ።

ማቴዎስ ወንጌል ም28 ቁ16 “ከዚያም ዐሥራ እንዱ ደቀ መዛሙርት በገሊላ ወዳለው ኢየሱስ ወዳመለከታቸው ተራራ ሄዱ። ባዩትም ጊዜ ሰገደሉት፤ ጥቂቶችም ተጠራጠሩ። ኢየሱስም ደቀ መዛሙርቱ ወዳሉበት ቀርቦ እንዲህ አላቸው ሥልጣን ሁሉ በሰማይና በምድር

ተሰጥቶኛል፤ ስለዚህ ሂደት ሕዝቦችን ሁሉ በአብ፣ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም እያጠመቃችኋቸው ደቀ መዛሙርቴ አድርጓቸው፤ ያዘዝኋችሁንም ሁሉ እንዲጠብቁ አስተምሯቸው፤ እኔም እስከ ዓለም ፍፃሜ ድረስ ሁልጊዜ ከእናንተ ጋር ነኝ።

ተሻለ በመቀጠል ኢየሱስ ክርስቶስ ያስተማረውን መሠረታዊ ትምህርቶች ምን ላይ እንዳተኮሩ አራቱን የወንጌል መጻሕፍትን ቃኝ። ከዚያም ደቀ መዛሙርቴ ከጌታቸው በተቀበሉት አደራ መሠረት የትምህርት/የሰብከት መሠረታቸው ምን እንደሚመስል ደግሞ የሐዋርያት ሥራን እያነበበ ዋና ዋና ሃሳቦችን በማስታወሻ ደብተሩ ላይ ማስፈሩን ቀጠለ።

1) የዴፕሮስ የመጀመሪያው ሰብከት መሠረታዊ ነጥቦች፡

ሀ/ ኢየሱስ ክርስቶስ የሚጠበቀው መሲሕ ነበር (ሐዋርያት ሥራ 2፥36)

ለ/ ሰብከቱን የሰሙ ማድረግ የነበረባቸው “ንስሐ ግብ ንጢአታችሁም እንዲሰረዳላችሁ እያንዳንዳችሁ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ተጠመቁ የመንፈስ ቅዱስም ስጦታ ትቀበላላችሁ። የተስፋው ቃል ለእናንተና ለልጆቻችሁ እንዲሁም ጌታ አምላካችን ለሚጠራቸው በሩቅ ላሉትም ሁሉ ነውና” (ሐዋርያት ሥራ 2፥38)

ሐ/ ሽባው ከተፈወሰ በኋላ በአይሁድ ሸንጎ ቀርበው ለከላቸው ምላሽ ሲሰጡ ዴፕሮስ ከሰጠው መልስ መካከል “መዳን በሌላ በማንም አይገኝም፤ እንድንበት

ዘንድ ለሰዎች የተሰጠ ከዚህ ስም በስተቀር ሌላ ስም ከሰማይ በታች የለም” (ሐዋርያት ሥራ 4፥12)።

2) የአሰጢፋኖስ ሰብከት፡

አሰጢፋኖስ የመጀመሪያው የክርስቲያን ሰማዕት ነበር። በድንጋይ ተወግሮ ከመገደሉ በፊት ረዥም ምሥክርነት ሰጠ።

3) የዳውሎስ ሰብከት

“እንግዲህ ወንድሞች ሆይ የንጢአት ይቅርታ የሚገኘው በኢየሱስ በኩል መሆኑ እንደተሰበከላችሁ አወቁ፤ በእርሱ የሚያምን ሁሉ በሙሴ ሕግ በኩል ማግኘት ያልተቻለውን ጽድቅ ያገኛል” (ሐዋ ሥራ 13፥38)።

ተሻለ ካነበባቸው ከፍሎች፤ በክርስትና እምነትና ትምህርት ላይ የተነሳው የመጀመሪያው ጥቃት በአይሁድ የእምነት ተከታዮች እንደነበር ተገነዘበ። በእርግጥ ኢየሱስ ክርስቶስ በምድር ላይ በነበረው ተልዕኮ እየተዘዋወረ ሲያስተምር ከአይሁድ አለቆች በተደጋጋሚ ተቃውሞ ይደርስበት እንደነበር አራቱ የወንጌል ከፍሎች ውስጥ በግልጽ አንብቧል። እንዲያውም በአንድ ሥፍራ ላይ “አብ እና እኔ እንድ ነን” በማለቱ በድንጋይ ሊወግሩት ነበር። ለስቅለትም አሳልፈው ለዲላጦስ የሰጡት አነርሱ ነበሩ። በኋላ ደግሞ ከአይሁድ እምነት ወደ ክርስትና የመጡት አማኞች ከአህዛብነት ወደ ክርስትና የመጡት በሙሴ ሕግ መተዳደር አለባቸው በማለት ተቃውሞ አስነስተው ነበር። ለምሳሌ አህዛብ የነበሩ ክርስቲያኖች መገረዝ እንደገናም በሙሴ ሕግ የተደነገጉትን የምግብ ሥርዓቶች መከተል አለባቸው የሚል አቋም በመያዛቸው

መለያየት ተፈጥሮ ነበር። ተሻለ የሐዋርያው ዳውሎስን መልዕክቶች ባነበበት ጊዜ መልዕክቱ በአብዛኛው እነዚህን አስተማሪዎች በመቃወም እና ክርስቲያኖችን በማስጠንቀቅ ላይ ያተኮረ እንደነበር ተገንዝቧል።

እንደተለመደው ከእንድሪያስ ጋር ሲገናኙ ለጥያቄዎቹ መልስ የሚያገኝበትን መድረክ ከፍቶ ሲወያዩ እንዲህ ብሎ ጠየቀው።

“ስማ እንድሪያስ፣ በኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ሥርዓት ውስጥ የሙሴ ሕግ ወይም የብሉይ ኪዳን ሕግጋት እንዲጠበቁ ይደረጋል። ነገር ግን በቀደም ከመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ባነብ ይህ ጉዳይ አወዛጋቢ እንደነበርና በኢየሩሳሌም በተደረገው ጉባዔ የተፈታ እንደነበር ተረዳሁኝ። እንዴት ነው አሉ?”

“ልክ ነህ ተሼ። ለዚህ ውዝግብ መፍትሔ ለማግኘት የመጀመሪያው የቤተ ክርስቲያን ጉባዔ በኢየሩሳሌም ከተማ በግምት በ46 እና በ50 ዓም ገደማ መካከል ባለው ጊዜ ውስጥ ተካሄዶ መፍትሔ አግኝቷል። ምን ሆነ መሰለህ ፣ እንደኛ አስጢፋኖስ ተወግሮ ከተገደለ በኋላ በክርስቲያኖች ላይ ከፍተኛ ሰደት ተነሳ። በዚህም ምክንያት አማኞች በአብዛኛው ከኢየሩሳሌም ከተማ ወጥተው ተሰደዱ፤ ከእነርሱም ጋር የኢየሱስ ክርስቶስ ወንጌል አብሯቸው ተስፋፋ። ይህ ማለት በፊት ከእግዚአብሔር ወገን ያልነበሩት አሕዛብ ወደ እግዚአብሔር ወገንነት፣ ቤተሰብነት ለመቀላቀል አድሉ ደረሳቸው። ለአሕዛብ ወንጌል ስብከት ታላቅ እስተዋጽዖ ካደረጉት ሐዋርያት መካከል ዳውሎስ ቀደምት ሥፍራ አለው። እንዲያውም ለገላቲያ ሰዎች በላከው መልዕክቱ በምዕራፍ 2

ላይ እንደዚህ ይላቸዋል ‘ነገር ግን ዴፕሮስ ለተገረዙት ወንጌልን እንዲሰብክ አደራ እንደተሰጠው እኔም ላልተገረዙት ወንጌልን እንድሰብክ እንደተሰጠኝ ተገንዘቡ። እናም አሕዛብ ወንጌልን በደስታ እየተቀበሉ ወደ ክርስትና ሲመጡ ቀደም አይሁድ የነበሩት፣ አሕዛቦች የሙሴን ሥርዓትና ደንብ መጠበቅ አለባቸው ማለትን አመጡ። በተለይ የግርዘት ሥርዓት’።

“እናም ክርስቲያን መገረዝ የለበትም ነው የምትለው?”

እንድሪያስ ፈገግ አለና “አዋ መገረዝ አያስፈልገውም”።

“እንዴ! በኦርቶዶክስ እምነት እኮ ግርዘት አስፈላጊ ነው። እማዬ ስትነግረኝ ከተወለድኩኝ በኋላ ትንሽ የጤና ችግር ስለነበረኝ እንደተለመደው ወዲያው አልተገረዝኩም ነበር። እና ሊያስጠምቁኝ የሄዱ ዕለት ቄሶቹ ሳይገረዝ እናጠምቅም ብለው ችግር ፈጥረው በሕመም ምክንያት እንደሆነ ካስረዱ በኋላ ነው ከማስጠንቀቂያ ጋር የተጠመኩት። በዚያ ላይ ደግሞ ሴቶችንም ያስገርዛሉ”።

“የሴቶችን ግርዘት ለሌላ ጊዜ ውይይት እናድርገው። እርሱማ ጭራሽ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የሌለ ታላቅ ስሕተት ነው። እናም ይህ በኢየሩሳሌም ተስብስቦ የነበረው ጉባዔ ትልቅ እውነትን በውሳኔው አስተላለፈ”። እንድሪያስ መጽሐፍ ቅዱስን እንስቶ የሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 15 ላይ ገለጠና አነበበ። “ሁኔታው ትልቅ ውዝግብ እንዳስነሳ ለምሳሌ ቁጥር 7 ላይ ‘ከብዙ ክርክር በኋላ’ የሚለው ቃል ይነግረናል። ከዚያም ዴፕሮስ ክርክሩን እንዲህ በማለት ገለጸላቸው ‘ወንድሞች ሆይ! እግዚአብሔር ከጥቂት ጊዜ በፊት በእናንተ መካከል እኔን መርጦ አሕዛብ የወንጌልን ቃል ከእኔ እንደበት ስምተው እንዲያምኑ ማድረጉን ታውቃላችሁ። ልብን

የሚያውቅ አምላክ ለእኛ እንደ ሰጠን ሁሉ፤ ለእነርሱም መንፈስ ቅዱስን በመስጠት የተቀበላቸው መሆኑን መስከረላቸው፤ ልባቸውንም በእምነት በማጽናት በእኛ እና በነርሱ መካከል ምንም ልዩነት አላደረገም። እንግዲህ አባቶቻችንም እኛም ልንሸከመው ያልቻልነውን ቀንበር በደቅ መዛሙርት ጫንቃ ላይ በመጫን ለምን አሁን እግዚአብሔርን ትፈታተኑታላችሁ? እኛም የዳንነው ልክ እንደነርሱ በጌታ በኢየሱስ ጸጋ መሆኑን እናምናለን አላቸው።

የመጨረሻው ዓረፍተ ነገር በጣም ወሳኝ ነው። ለምን ብትል፤ የግርዘት ሥርዓት ለአብራሃም ሲሰጠው የእግዚአብሔር ሕዝብ ለመሆን፤ በእግዚአብሔር ኪዳን ውስጥ ለመካተት እንድ ሰው ወይም ሕዝብ ግርዘት ምልክቱ ነበርና። አሁን ግን በአዲሱ ኪዳን መሠረት፤ ይህ ምልክት ኢየሱስ ክርስቶስን በማመን እና በመቀበል የሚሆን ስለሆነ ነው። ጉባዔውም የሁለቱን ወገን ከርከር ካዳመጠ በኋላ ያስተላለፈውን ውሳኔ በምዕራፍ 15 ቁጥር 24 እንስቶ በተመለከተው ደብዳቤያቸው ላይ ማየት ይቻላል። እንደዚህ ይላል። መጽሐፍ ቅዱሱን ከፍቶ አነበበ።

“ወንድሞቻችሁ ከሆኑት ከሐዋርያትና ከሽማግሌዎች፤

ከአሕዛብ ወገን እምነው በእንጾኪያ፤ በሶሪያና በኪልቅያ ለሚገኙ ወንድሞች፤ ስላምታችን ይድረሳችሁ።

እንዳንድ ሰዎች ያለ እኛ ፈቃድ ከእኛ ዘንድ ወጥተው በንግግራቸው ልባችሁን እንዳወኩና እንዳናወጧችሁ ሰምተናል። ስለዚህ ጥቂት ሰዎች መርጠን ከተወዳጁ ከበርናባስና ከዳውሎስ ጋር ወደ እናንተ ለመላክ ሁላችንም

ተስማምተናል፤ በርናባስና ዳውሎስም ስለ ጌታችን ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ስም ሕይወታቸውን አሳልፈው የሰጡ ናቸው። ስለዚህ እኛ የጻፍነውን በቃል እንዲያረጋግጡላችሁ እነሆ ይሁዳንና ሲላሰን ልከናል። ከእነዚህ አስፈላጊ ነገሮች በስተቀር ሌላ ተጨማሪ ሽኩም እንዳንጭንባችሁ ለመንፈስ ቅዱስም ለእኛም መልካም መስሎ ታይቶናል፤ ይኸውም ለጣዖት ከተሠዋ ነገር፤ ከደም፤ ታንቆ ከሞተ እንሰሳ ሥጋ እንዲሁም ከዝሙት ርክሰት እንድትርቁ ነው። ከእነዚህ ነገሮች ብትርቁ መልካም ነው። ደኅና ሁኑ።

ተሻለ ለትንሽ ደቂቃ አሰበና “ታዲያ ለምን የሙሴ ሕግጋት እንዲጠበቅ ይደረጋል?” ብሎ ጠየቀ።

“በሃገራችን ሁኔታ ካየነው ትንሽ ውስብስብ ያለ ነገር ነው” ለለ እንድሪያስ እግሩን እያጣመረ። “በዓለም አቀፍ ካሉት አብያተ ክርስቲያናት መካከል ድንገትም ከአድቬንቲስቶች በስተቀረ የሙሴን ሕግ ወይም የብሉይ ኪዳንን ሥርዓት የምታጠብቅ የኢትዮጵያ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ብቻ ናት። እድቬንቲስቶች በተለይ የቅዳሜ ሰንበትነትን እና የምግብ ሥርዓትን ያከብራሉ እንጂ ለምሳሌ የግርዘትን ሥርዓት የሚያጠብቁ አይመስለኝም። በነገራችን ላይ ለረዥም ጊዜ በሃገራችን በአስተዳዳሪነት ሃላፊነት የነበራት የግብፅ እርቆዶክስ ቤተ ክርስቲያን እንኳን የሙሴ ሕግጋትና ሥርዓቶች መፈጸም እንደሌለባቸው እና እነዚህ ሥርዓቶች በአዲስ ኪዳን የተለወጡ እንደሆኑ አቋማቸውን ይገልጻሉ። አውቃለሁ በአስተዳዳሪነት የነበረች የግብጽ ቤተ ክርስቲያን ወይም ለምሳሌ በእርቆዶክስ የሃይማኖት ዶግማ ቀደምት መሥራቾች ከሆኑት እንደ ሶሪያ እርቆዶክስ ቤተ ክርስቲያን እንኳን የምትከተል ቤተ ክርስቲያን

እንዴት በዚህ ጉዳይ ልትለያይ ትችላለች ብለህ ትጠይቅ ይሆናል። ለዚህም ነው ውስብስብ ነው ያልኩህ። የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን አቋም ለምሳሌ ግርዘትና የምግብ ሥርዓቶች የመሳሰሉት በአንዳንድ የቤተ ክርስቲያን አፈሻል መዛግብቶች ለምሳሌ እንደ ፍትሐ ነገሥት ወይም በዋቢ መጽሐፎች እንደሚጠቀሰው ሥርዓቶቹ በክርስትና የሚያስፈልጉ፣ የመፈጸም ግዴታ ያለባቸው ስለሆኑ ሳይሆን እንደ ባሕል የሚደረጉ እንደሆነ ይነገራል። ለምሳሌ ብጠቅሰልህ ንጉሥ ገላውዲዮስ ወይም ንጉሥ አጥናፍ ሰገድ ባስተላለፉት የእምነት መግለጫ እንዲህ ብለዋል፣ 'የስንበትን ማክበር በሚመለከት ደሙ በእኛና በልጆቻችን ላይ ይሁን በማለት ክርስቶስን እንደሰቀሉት አይሁዳውያን እናከብረውም። ምክንያቱም እነዚያ አይሁዶች ውሃ አይጠጡም፣ ላሳት አያነዱም፣ ምግብ አያበሰሉም፣ ዳቦ አይጋግሩም፣ ከቤታቸው ወደ ሌላ ቤት አይንቀሳቀሱም። እኛ ግን አባቶቻችን በዲዳስቃሊያ እንዳሰፈሩት ቁርባንን እና የፍቅር ገበታን በማዘጋጀት እናከብረዋለን። እንደ ሳምንቱ የመጀመሪያ ዕለት (ማለትም እንደ አሁኑ) እናከብረውም። አሁንም የግርዘቱን ጥያቄ በተመለከተ እንደ አይሁዶች እንገረዝም ምክንያቱም የዳውሎስን ትምህርት እናውቃለን። መገረዝም አለመገረዝም አይጠቅምም የሚጠቅምስ አዲስ ፍጥረት ነው። በእኛ ዘንድ የሚፈጸመው መገረዝ እንደ አገራችን ባህል ነው። ልክ ኢትዮጵያውያኖች እና የኑቢያ ተወላጆች ፊታቸውን እንደሚነቀሱ። ውስብስብ ለመሆኑ ሌላ ምሳሌ ልስጥህ። የኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን መተዳደሪያ መዝገብ ከሆኑት ውስጥ ትልቅ ሥፍራ የሚሰጠው ፍትሐ ነገሥት፣ ስለ ሰንበት አከባበርና ስለ ርክስ ምግብ በተመለከተ እንዲህ ይላል 'ክርስቲያን እንደ አይሁድ በዕለተ

ቀዳሚት ተግባርን ማጉደል አይገባቸውም በዚያች ዕለት እንደ ክርስቲያን ይሥሩ እንጂ። ከሕዝቡ ወገን የአይሁድ ሥራ ሲሠሩ ቢገኙ እነርሱ ከክርስቶስ ፊት የተለዩ ይሆናሉ፣ 'ሐዋርያት በግብረ ሐዋርያትና በሲኖዶሳቸው በግድ ከምትተውት ከዚህ በቀር የበለጠ ከባድ ሽክም በላያችሁ እንዳናኖር እነሆ መንፈስ ቅዱስ ፈቅዷል እኛም ደግሞ ፈቀድን ብለው ከከለከሉት በቀር በክርስቶስ ሕግ የሚከለከል መብል የለም ይላል። በተጨማሪም በኢትዮጵያ የሰንበትን አከባበር በሚመለከት ትልቅ ውዝግብ እንደነበር አውቁ ታደሰ ታምራት 'መንግሥትና ቤተ ክርስቲያን' በተሰኘው መጽሐፋቸው ዘግበዋል። ለምሳሌ ቅዳሜ እንደሰንበት መከበር አለበት ብለው ጠንካራ አቋም በመውሰዳቸው፤ ኤዎስጣጤዎስ የተሰኙ መነኩሴ ወደ ግብጽ እንደተሰደዱ ያወሳሉ። በሰደትም እያሉ በግብጹ ፓትሪያርክ ፊት ቀርበው ከሳቸውን እንዳመኑ እና እርቅም እንዲፈጥሩ በተጠየቁ ጊዜ ተናደው 'ወደ አገርዎት የመጣሁት ለእግዚአብሔር ቃል ለመምት ቆርጬ ነው። ምክንያቱም በዚህ ዓለም ምንም እረፍት አላገኘሁም። ኢትዮጵያ እያለሁ ቀዳሚት ሰንበትንና ሌሎችንም የእረፍት ቀናት እንደኛ አፍርስ ቢሉኝ አሻፈረኝ አልኩኝ። እዚህ ደግሞ የእረፍት ቀናትን ሳታከብሩ በጸሎት አንድ አንሁን ትሉኛላችሁ' ብለው እንደመለሱ ታደሰ ታምራት በመጽሐፋቸው ይጠቅሳሉ።

ተሻለ እንድሪያስ አየር እንዲሰብ ዕድል ለመስጠት አስቦ ይመስል ገግግሩን አቋረጠውና "እኔ የምልህ ይህንን ሁሉ ምን ስታደርግ እንዴትስ ብለህ ለማወቅ ቻልክ?"

እንድሪያስ ፈገግ አለና "አይ ተሼጢ ልክ አንተ አሁን ባለህበት ሁኔታ ውስጥ እኔም አልፈያለሁ። ስለክርስቶስ እና ስለክርስትና

ትንሽ በጭላንጭሉ ሲገለጥልኝ፤ በነገራችን ላይ አሁንም ከጭላንጭሉ ብዙም አላላለፍኩም፤ ሌኒጅ ብዙ ጥያቄዎች ይነሱብኝ ስለነበር፤ የማወቅ ፍላጎቴ፤ የማንበብ ጥማቴ ከፍተኛ ስለነበር እየፈለኩኝ ብዙ መጽሐፎችን ገዝቼም ተውሼም አነበብኩኝ። ሰዎችንም በማገኘው አጋጣሚ ሁሉ እጠይቃለሁ። አርቶዶክስ ነው፤ ዴንጤ ነው፤ እስላም ነው ብዬ አልመርጥም ከሁሉም ጋር አየተነጋገርኩኝ ፕሮፖጎታን ማለት አስተያየቴን በተቻለ መጠን ለማስፋት ስለሞከርኩኝ ይሆናል” አለና ቀደም ሲል የጀመረውን ሃሳብ ሳይጨርስ ተሻለ አቋርጦት ስለነበር ሃሳቡን ለመቋጨት “ወደ ጀመርኩት ሃሳብ እንመለስና፤ አሁን ለምሳሌ የቤተ ክርስቲያን ሌትሌይ ቄስ ወይም አንድን ተራ አማኝ፤ እንደነ ፋዘር ወይም ማዘር፤ ብትጠይቅ የተለመደውን ‘እኔ ብሉይ ኪዳንን ልሽር አልመጣሁም’ የሚለውን የጌታን ቃል በመጥቀስ የሙሴ ሕግጋት መፈጸም እንዳለባቸው አጥብቀው ያስጠነቅቃሉ። እኔ በግሌ መፈጸም አለመፈጸማቸው፤ ቱ ቴል ዩ ዘትሩዝ፤ ሳይሆን የሚያስቸግረኝ ለደኅንነት አስፈላጊ ናቸው ተብሎ ከተወሰደ ነው። ማለት እነዚህን ሥርዓቶች ካልፈጸምክ በእግዚአብሔር የጸጋ የእርቅ እና የምሕረት ኪዳን ውስጥ በመቀላቀል የእግዚአብሔር ልጅነት አይገባህም፤ ደኅንነትን አላገኘህም ሲባል ነው፤ በጥያቄህ መጀመሪያ ላይ ያየውን የእግዚአብሔርን ቃል በቀጥታ እና ወንጌልን በአጠቃላይ በግልጽ ስለሚቃወም አስቸጋሪ ይሆንብኛል። በነገራችን ላይ ሐዋርያው ዳውሎስ የጻፋቸውን መልዕክቶች ብታነባቸውና ብታጤናቸው ይህንን የተወያየንበት ሃሳብ ከሊርሊ ያሳይሃል። ጀስት ጅክ ወደ ሮሜ ሰዎች፤ ገላቲያ እና ወደ ዕብራውያን። ለማንኛውም

አሁን መሸ። እንተም ጥዋት ሥራ ገቢ ነህ እኔም ደክሞኛል እንረፍ” አለ እንድሪያስ።

ሁለቱም እኩል ተነሱና ወደ ደጅ እየወጡ ሳለ “ባይ ዘ ጄ እነዚህ በዚህኛው ረድፍ ላይ ያሉት መጽሐፎች እንደዚሁ ለጥያቄ መልስ ለማግኘት ስል የገዛኝቸው ናቸው ። ሌኒ ታይም ወስደህ እንበባቸው”።

ተሻለ በዓይኑ ቶሎ ብሎ ረድፉን ቃኘ። የተወሰኑት የአማሪኛ መጽሐፎች ናቸው የተወሰኑት ደግሞ በእንግሊዘኛ የተጻፉ የቤት ክርስቲያን ታሪክን የሚዘግቡ ናቸው። ዓይኑ ግን ‘Bandlet of Righteousness’ የሚል ርዕስ ያለው መጽሐፍ ላይ አረፈ። ለምን እንደሆነ አያውቅም ግን፤ “ይሄንን መጽሐፍ አስካነብ ድረስ ቸኩያለሁ” አለው መንፈሱ። “እሺ እናነበዋለን” ብሎ ከመንፈሱ ጋር ተስማምቶ፤ ከእንድሪያስ ጋር የተወያየበትን ሃሳብ እያጣጣመ፤ ለስለስ ባለ ነፋስ በቀዘቀዘው አየር ፊቱን እያስመታ ጭር ባለው መንደር ወደ መኖሪያ ክፍሉ አመራ።

የተከበርከው ወንድሜ ዳውሎስ፤ እንደምን ሰንበተሃል? እማዬስ እንዴት ሰነበተች? እኔ ከእናንተ የጠነከረ ናፍቆት በሰተቀረ ጌታ ይከበር ይመስለኝ በጣም ደህና ነኝ። ትላንትና በሰልክ ሰላናገርኩህ፤ ድምጽህንም ሰለሰማሁኝ ደስ ብሎኝ ዋለ። በተነጋገርነውም ሃሳቦች ላይ የበለጠ ማብራሪያ ልልክ ወስኜ ይኸው ልጽፍልህ ተነሳሁኝ።

ተሻለ መጻፉን አቆመና ትላንትና ከወንድሙ ጋር ያደረገውን የሰልክ ንግግር አሰበ። ገና ሰላምታ በደንብ ተሰዋውጠው ሳይጨርሱ፤

“ተሻለ ምን ነኬህና ነው በማይሆን እምነት ውስጥ የገባኸው? እኔ በጣም አዝኛለሁ። የምታደርገውን ነገር በደንብ እያሰብክ አድርግ እንጂ” ብሎ ቁጣ ባለበት መንፈስ እንዴ ወረደበት።

ዳውሎስ ታላቅ ቢሆንም ተሻለን በቁጣ ተናግሮት አያውቅም። አዲስ ነገር ስለሆነበት ተሻለ እንዴት አድርጎ ይህንን አነጋገር እንደሚያስተናግደው ግራ ተጋብቶ ለትንሽ ጊዜ ዝም አለና፤

“ዳውሎስ፤ አንድ ጊዜ አድምጠኝ። ልክ በመጥፎ አመል እንደተለከፈ ሰው አድርገህ አትቁጠረኝ እንጂ። ወደ ጌታ ኢየሱስ፤ ወደ መጽሐፍ ቅዱስ፤ ወደ እግዚአብሔር ነው እኮ የቀረብኩት። እንዲያውም ደስ ሊልህና ልታበረታታኝ ሲገባ እንዴት መልሰህ ትቆጣኛለህ?” ብሎ ሳይጨርስ፤

“እውነቱን ልንገርህ? ወይ ድራግ ውስጥ ወይ ቁማር ወይ አለ አይደል ነጂ ነገር ውስጥ እንደኛውን ብትገባ ይሻል ነበር። ዴንጤ መሆንህ ከነዚህ ነገሮች በምንም አይተናነስም። እማዬ አሁን ይህንን ብትሰማ በቃ የምትከባት ያህል ከባድ ሐዘን ውስጥ እንደምትገባ አታውቅም?”

“ይኸውልህ ዳውሎስ ረጋ ባለ ሁኔታ እንነጋገር፤ እናስበው እንጂ። ባለፈው እንደጻፍኩልህ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ያለውን እውነት እንብቤ በመረዳቴ እንዴት ድራግ ውስጥ ከመግባት ጋራ ታወዳድረዋለህ? ሞትንስ ምን አመጣው? እንዲያውም ደስ ሊልህ ይገባ ነበር። ከስርቶስን ማወቅና መከተል መጽሐፍ ቅዱስን ማንበብ እኮ ከድቅድቅ ጨለማ ወደሚደነቅ ብርሃን መምጣት ማለት ነው።”

“ተው እንጂ ተሼ፤ እኔንም ልትነከረኝ ቀጠን ያለች ስብከት አትጀምርብኝ ባከህ። ይልቅስ በሚገባ አስብበት። እሺ ሌላው ይቅር እግዚአብሔርን በሥነ ሥርዓቱ ለመከተል ፈለክ እንበል”፤

“እንበል አይደለም፤

“እሺ ቃላት እንሰንጥቅ። ለማለት የፈለኩት እግዚአብሔርን በደንብ ለማወቅና በእውነት ለመከተል ስትፈልግ ያደከበት፤ የተጠመከበት፤ የእናትህና የአባትህ ቤተክርስቲያን ሄደህ አስተምሩኝ፤ ጥያቄ ስላለኝ መልሱልኝ፤ ወደ እግዚአብሔር መቅረብ እፈልጋለሁ መንገዱን አሳዩኝ፤ እርዱኝ ለምን አትልም ነበር። የኛ አኩሪ ታሪክ ያላት ቤተ ክርስቲያን እያለች የፈረንጅ እምነት ጋር ምን አስወሰደህ?

በእንደዚህ ሁኔታ አንድ ሁለት ሲባባሉ ስንት ደቂቃ እንደቀረው የምታበሥረዋ ድምፅ ተሰማቸው።

“በል ዳውሎስ ያቺ ሴትዮ ደግሞ ተከለፍልፋ መጣች። ዛሬ ደግሞ በጣም ተጣድፋለች። በቋ ቶሎ እጽፍልሃለሁ። እማዬን በጣም በጣም ሰላም በልልኝ፤ እንደተለመደውም አንገቷ ሥር ገብተህ አጥብቀህ ሳምልኝ”።

“እኚ እልልሃለሁኝ። መሳሙንም እስምልሃለሁኝ። ነገር ግን ያልኩህን በሚገባ አስብበት። በጣም አስብበት”። ሰልኩም ተቋረጠ።

ዳውሎስ ዝም ብዬ ባለማመዛዘን፤ ሳላወጣና ሳላወርድ፤ ሳልጠይቅና ሳልመረምር አይምስልህ ውሳኔ ላይ የደረሰኩት። አሁንም እንኳን በየቀኑ በየጊዜው ብዙ ጥያቄዎችን አጠይቃለሁ ብዙ ነገሮችን አወጣለሁኝ አወርዳለሁኝ። ይልቅስ ሳልጠይቅና ሳላጤን እንዲያው ለይስሙላ ማለት ነው አከተል የነበረው ወይ የነበረኝ የእምነት አቋም በፊት ነበር። አንተም እራስህ ስለተወለድከበት፤ ስለ ተጠመከበት ነው እንጂ አውቀህ መርምረህ ጠይቀህ አይደለም። ተወው እኛን ሲመቸን ወይ ሲቸግረን ብቻ የቤተ ክርስቲያንን ደጅ የምንረግጠውን፤ እነ አባዬና እና እማዬ እነርሱም ስለተወለዱበት እንጂ ጠይቀው ያመኑበት እምነት አይደለም። ምክንያት ለመስጠት አይደለም። እንዲያውም አሁን ነው ለማወቅ፤ በደንብ ለመረዳት የፈለኩት። አብደሃል አትበለኝ እንጂ ከስው ጋራ አቀሜ ከመጽሐፍ ጋራ ሆኗል ንግግሬ። ያለኝን ጥማት እንዴት አድርጌ እንደምገልጽልህ አላውቅም። እለ አይደለ የሴሽ ሐራራ፤ በቃ በጣም ጠምቶህ ሲያከለፈልፍህ? ከሱም ቢብስም ትንሽም ቢሆን ሁኔታውን ልትገነዘበው ትችላለህ።

በነገራችን ላይ ሴሽ አላቆምከም እንዴ? እኔ ጌታ ገላገለኝ። አንተንም ጌታ እንዲገላግልህ ዘውትር እፀልያለሁኝ።

ይኸውልህ ሐዋርያው ዳውሎስ ለተሰሎንቄ ቤተ ክርስቲያን በጻፈው መልዕክቱ እንዲህ ይላል ‘ሁሉን ነገር ፈትኑ መልካም የሆነውን ያዙ’። እናም አትመራመሩ ሲባል እንደሰማነው ሳይሆን እውነቱን ለማመሳከር እየጣርኩኝ ነው። ዴንጤዎች እንደዚህ ናቸው እንደዚያ ናቸው ወዘተ ስለተባለ ብቻ እውነት ወይም ሐሰት ነው ለማለት አይቻልም። እዎ ባለፈው በጻፍክልኝ ደብዳቤ በዴንጤዎች ካምፕ ያለውን ችግር ጠቅሰሃል። እርግጥ ነው ብዙ ችግሮች ሊኖሩ ይችላሉ፤ አሉም። ተወው ፈረንጆቹ ጋር ኢትዮጵያውያን ወንግላዊ አብያተ ክርስቲያናት ጋርም ችግር ይኖራልም አለም። እኔ እውነቱን እና ትክክለኛውን መንገድ የመለፈለግ ተልዕኮ ተያይዣለሁ ብዬ አምናለሁኝ። እዎ ቤተ ክርስቲያን ሄዳለሁኝ፤ ፕሮግራሞች እካፈላለሁኝ። ለማወቅ፤ ለማደግ፤ እውነቱን ለመያዝ ግን የምጣጣረው በግሌ ነው።

ዳውሎስ እውነትን ለማወቅ፤ ትክክለኛው መንገድ የትኛው እንደሆነ ለማወቅ እኮ መጽሐፍ ቅዱስ ቁልጭ ያለ ብሎ ፕሪንት አስቀምጦልናል። የክርስትና እምነት ማዕከሉ ክርስቶስ እንደሆነ የሚከድ ቤተክርስቲያን ያለ አይመስለኝም። ካለም የክርስትና እምነት ነው ሊባል አይችልም። እርሱ ክርስቶስ ነው ወይም አዳኝ ነው ብሎ የሚያምን ሁሉ ከእግዚአብሔር ተወልዷል ይላል መጽሐፍ ቅዱስ። ችግሩ በዚህ ቀንደኛ መሠረተ ሃሳብ ላይ ተጨማሪና

ተቀጣይ እምነቶች፣ ግዴታዎች፣ ኮንዲሽኖች ሲጨመሩ እውነቱን ያናጋሉ። እኔም ብዙ ባነበብኩኝ ቁጥር ብዙ አወዛጋቢ ነጥቦችን እያገኘሁኝ ነው። ለምሳሌ ልጥቀስልህ። እንዳንዶቹም እንተ ያነሳካቸው ነጥቦች ናቸው።

1. የብሉይ ኪዳን፣ የሙሴ ሕግጋትን ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ የአዲሱን ኪዳን ወንጌል ካበሰረ ወዲህ መፈጸምና መጠበቅ ያስፈልጋል ወይስ አያስፈልግም?
2. ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ የፈጸመው የደኅንነት ሥራ ፍጹም ነው አይደለም?
3. ክርስቶስ ሊቀ ካህናችን ነው ስንል ምን ማለታችን ነው?
4. የታቦት ሥርዓት በቤተ ክርስቲያን
5. ስለ መጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ልዩነት
6. ስለ አማላጅነት

ተሻለ ከመጽሐፍ ቅዱስ ጥናቱ እና ከእንድሪያስ ጋር ባደረገው ውይይት ያጠናቀራቸውን ሃሳቦች ለወንድሙ ይጽፍለት ጀመር።

“ዳውሎስ፣ ባለፈው በጻፍክልኝ ደብዳቤ ላይ ኢትዮጵያ ከሁሉ አስቀድሞ ክርስትናን የተቀበለች ሃገር እንደሆነች፣ እንደገናም ከቅድመ ክርስቶስ ጀምሮ

እግዚአብሔርን የምታመልክ እንደነበረች አልፎ ተርፎም ሦስት ሺህ ዘመን ያስቆጠረች የክርስቲያን ደሴት የሚል ስያሜ ያላት ሃገር እንደሆነች ጠቅሳል። እንዲያውም የሃገራችን ቤተ ክርስቲያን፣ ሌሎች የእርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያናትን ጨምሮ ከሌሎች አብያተ ክርስቲያናት በሕጓ፣ በሥርዓቷ፣ በደግማዋ የምትለይበት ምክንያት አስቀድሞ ያልተበረዘውን፣ ትክክለኛውን እውነተኛውን የክርስትና እምነትና ትምህርት ስለያዘች ነው ተብሏል።

ይህንን እውነት ለማረጋገጥ መሠረቱ ጋር ሄደን ማመሳከር ይኖርብናል ብዬ እምናለሁኝ። አየህ አሁን ለምሳሌ የቅርጫት ኳስ ለመጫወት ሜዳው ለዚሁ ጨዋታ አመቺ መሆን አለበት። ቅርጫት ኳስን በእግር ኳስ ሜዳ ላይ መጫወት አትችልም። ምክንያቱም የኳሱ ጸባይ ከሜዳው ጋር ስለማይስማማ ወይም ሜዳው የኳሱን የመንጠር ችሎታ ስለሚያዛባ። እናም ትክክለኛውን ትምህርት (ሜዳውን) መጀመሪያ ብናጤን የተሰጠውን አስተያየት መመዘን እንችላለን።

የመጀመሪያውን የክርስትና ትምህርት ያስተማረው ኢየሱስ ክርስቶስ እንደሆነ ምንም ጥርጥር የለውም። የእርሱ ትምህርት ደግሞ ዝም ብሎ አዲስ ትምህርት አልነበረም። እግዚአብሔር ከፍጥረት ጀምሮ ለሰው ልጅ ከሰጠው ትምህርትና ሥርዓት የቀጠለ ነበር እንጂ። እንደምታውቀው ሁሉ የክርስቶስ ወደ ምድር መምጣት፣ ማገልገል፣ መስቀል

መሞት እና ከሞት መነሳት በብሉይ ኪዳን ውስጥ ነብዮች የተነበዩት፤ አባቶች የዚህ እውነታ ተካፋይ ለመሆን በጣም የሚመችት እንደነበር በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ እናነባለን። ለምሳሌ ኢየሱስ ክርስቶስ በናዝሬት ከተማ በምኩራብ ውስጥ ከብሉይ ኪዳን ከትንቢተ ኢሳያስ መጽሐፍ ጠቅሶ ካነበበ በኋላ "ይህ በጆሮአችሁ የሰማችሁት የመጽሐፍ ቃል ዛሬ ተፈጸመ" ብሎ የትንቢቱን መፈጸም ያሳየናል። ሌሎችም ብዙ ክፍሎች እንደዚሁ አሉ። አንድ ጥቅስ ልጩምርልህ። "እግዚአብሔር ከጥንት ጀምሮ በተለያዩ ጊዜና በልዩ ልዩ መንገድ በነቢያት በኩል ለአባቶቻችን ተናግሮ ፣ በዚህ በመጨረሻው ዘመን ግን ሁሉን ወራሽ ባደረገውና ዓለማትን በፈጠረበት በልጁ ለእኛ ተናገረን" ይላል (ወደ ዕብራውያን 1፡1)። ይኸውም አዲስ የመጣ ትምህርት ሳይሆን ከጥንት የነበረ አሁን ግን በታላቅ ክብር በልጁ የቀጠለ ትምህርት፤ መልዕክት እና እምነት እንደሆነ ያሳየናል።

እንግዲህ የክርስትና እምነት ምንድነው ብለን ስንጠይቅ፤ ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ (ወልድ) መሆኑን ማመን፤ አዳም ከወደቀበትና በእርሱም ምክንያት በሰው ልጅና በእግዚአብሔር መካከል የነበረውን የጥል ግድግዳ አፍርሶ ከአምላካችን ጋር እርቅና ሰላም እንዲኖረን ወደ እዚህ ዓለም እንደመጣ፤ ይህ ደግሞ የሆነው እኛ ወይም የሰው ልጅ ስለፈለገ ወይም ስለጠየቀ ሳይሆን እግዚአብሔር አራሱ ፈልጎ ፈቅዶና ወስዶ እንደሆነ

መገንዘብ ያስፈልጋል። አራሱን ለመስቀል ሞት አሳልፎ እንደሰጠ፤ እንደሞተ፤ በሦስተኛውም ቀን ከሙታን እንደተነሳ፤ በአባቱ ቀኝ እንደተቀመጠ፤ በሕያውያንና በሙታን ላይ ሊፈርድ ዳግም እንደሚመጣ፤ የዘላለምም መንግሥቱን እንደሚመሠረት ማመን እና መቀበል ማለት ነው። ይህ ነው ባጭሩ የክርስትና የእምነት መሠረት። ክርስቶስም ያስተማረውና እየተዘዋወረ የሰበከው ይህንኑ ነው።

እንደ ዱላ ቅብብል ሩጫ ከእርሱ ደግሞ በትሩን ተቀብለው በተሰጣቸው መመሪያ መሠረት እና በመንፈስ ቅዱስ ጎይል እየታገዙ ሐዋርያት፤ ደቀ መዛሙርት እየተዘዋወሩ የሰበኩት ወንጌል ይኸው ነው። ኢትዮጵያ የመጀመሪያዋ ክርስትያን ሃገር እንደመሆኗ፤ በጃንደረባው አማካኝነት የመጣው እምነትና ትምህርት ይኸው ነው ማለት ነው።

አሁንም ለማጠናከሪያ ከመጽሐፍ ቅዱስ ልጥቀስልህ።

- 'አሁን ግን ሕግና ነቢያት የመሰከሩለት፤ ከሕግ ውጪ የሆነ፤ የእግዚአብሔር ጽድቅ ተገልጿል። ይህም የእግዚአብሔር ጽድቅ ኢየሱስ ክርስቶስን በማመን የሚገኝ ጽድቅ ነው። ልዩነት የለም፤ ምክንያቱም ሁሉም ኅጢአት ሠርተዋል፤ የእግዚአብሔርም ክብር ጎድሎአቸዋል። በኢየሱስ

ክርስቶስ በሆነው ቤዛነት እንዲያው በጸጋው ጸድቀዋል (ወደ ሮሜ ሰዎች 3፥21-24)።

- 'ማንም ሰው ሕግን በመፈጸም ሳይሆን በእምነት እንደሚጸድቅ እናረጋግጣለን' (ወደ ሮሜ ሰዎች 3፥38)።
- 'ክርስቶስ ኢየሱስ ኅጢአተኞችን ለማዳን ወደ ዓለም መጣ የሚለው ቃል እውነተኛና ሰው ሁሉ ሊቀበለው የሚገባ ነው፤ ከኅጢአተኞች ዋና እኔ ነኝ። ነገር ግን ክርስቶስ ኢየሱስ በእርሱ ለሚያምኑና የዘላለም ሕይወት ለሚቀበሉ ወሰን የሌለውን ትዕግሥቱን ከኅጢአተኞች ዋና በሆነኩት በእኔ እንደ ምሳሌ አድርጎ ያሳይ ዘንድ ምሕረትን አገኘሁ። እንግዲህ ዘላለማዊ ለሆነው ለማይሞተው፤ ለማይታየውና ብቻውን አምላክ ለሆነው ንጉሥ ከዘላለም እስከ ዘላለም ከብርና ምስጋና ይሁን፤ አሜን (1 ጢሞቴዎስ 1፡-15)።

"ከዚህ በላይስ ባልጠቅሰለት ይሻላል። ደግሞ ጅንጀናውን ጀመረኝ ብሎ ይሰለቻል" በማለት ወደ ሌላው ሃሳብ ዘለቀ።

እናም ወንድሜ ዳውሎስ፤ መሠረቱ ይሄ ከሆነ ዘንዳ ክርስቲያኖች ነን ስንል እኛ በራሳችን ሥራ ወይም በጎ ሕይወት ወይም ሥርዓትን በመፈጸም ልናገኘውን ያልቻልነውን፤ የማንችለውን ጽድቅ ከእግዚአብሔር አምላክ እንደዚሁ በእምነት በጸጋ ክርስቶስን በማመን እንቀበላለን። እርሱ የኛን ኅጢአት በመሸከም፤ ለኛ ይገባ የነበረውን

የሞትን ፍርድ በምትካችን በመቀበሉ ምክንያት እኛ በእግዚአብሔር ፊት ምህረትን እና ጽድቅን እናገኛለን። ጥቅስ አበዛህብኝ፤ ቀጭን ስብከት ጀመርክ አትበለኝና፤ ዝም ብዬ ከአየር ላይ ያመጥሁት ሃሳብ እንዳይመስልህ አሁንም የተወሰኑ ምንባቦችን ላስቀምጥልህ።

- መጀመሪያ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ግልጽ ትንቢት የተናገረው ኢሳያስ እንዲህ ይላል 'በእርግጥ እርሱ ደጃያችንን ወሰደ ሕመማችንንም ተሸከመ፤ እኛ ግን በእግዚአብሔር እንደ ተመታ፤ እንደ ተቀሠፈ፤ እንደ ተሠቃየም ቆጠርነው። ነገር ግን እርሱ ስለ መተላለፋችን ተወጋ፤ ስለ በደላችንም ደቀቀ፤ በእርሱ ላይ የወደቀው ቅጣት ለእኛ ሰላም አመጣልን፤ በእርሱ ቁስል እኛ ተፈወስን' (ኢሳያስ 53፡-4-5)።
- ሐዋርያው ዳውሎስ ደግሞ 'እርሱ ስለ ኅጢአታችን እንዲሞት አልፎ ተሰጠ፤ እኛን ጸድቆ አድርጎ ለማቅረብ ከሞት ተነሣ' (ሮሜ 4፡-25)።
- አንድ ልጩምር። 'እርሱ ኅጢአት አላደረገም በአፉም ተንኮል አልተገኘበትም። ሲሰድቡት መልሶ አልተሳደበም መከራ ሲደርስበት አልዛተም፤ ነገር ግን በጽድቅ ለሚፈርደው እራሱን አሳልፎ ሰጠ። ለኅጢአት ሞትን ለጽድቅ አንድንኖር እርሱ ራሱ በሥጋው ኅጢአታችንን በእንጨት መስቀል ላይ ተሸከመ፤ በእርሱ ቁስል እናንተ ተፈውሳችኋል'

ይህንን ደግሞ ሐዋርያው ዴጥሮስ በጻፈው መጀመሪያው መልዕክቱ በምዕራፍ 2 ቁጥር 22 - 24 ላይ ታገኘዋለሁ።

እንግዲህ ዳውሎስ፤ ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱን አስተምሮ ካሰማራቸው በኋላ በተልዕኳቸው ሁሉ እየተዘዋወሩ የሰበኩት ወንጌል ይህ ነው። ግን ብዙ ሳይቆዩ ከላይ ከላይ ይህንን የሚመስል ነገር ግን ውስጡ ከዚህ አውነት የተለየ ትምህርት መሠራጨት ጀመረ። በዚህም ምክንያት ሐዋርያት እየተዘዋወሩ ባስተማሩበት ጊዜና በጻፏቸው መልዕክቶቻቸው ክርስቲያኖች ከነዚህ የሐሰት ትምህርቶች እንዲጠበቁ ምክር ብሎም ማሰጠንቀቂያ ይሰጡ ነበር። በአዲስ ኪዳን ከሚገኙት መልዕክቶች አብዛኛዎቹን የጻፈው ሐዋርያው ዳውሎስ እንደመሆኑ የእርሱን መልዕክቶች ስታነብ በግልጽ ለመረዳት ትችላለህ። እንዲያውም ወደ ገላቲያ ሰዎች በላከው መልዕክቱ ላይ በጎይለ ቃል እንዲህ ይላቸዋል፤ “ነገር ግን እኛም ብንሆን ወይም የሰማይ መልአክ ከሰበከንላችሁ ወንጌል የተለየ ወንጌል ቢሰብክላችሁ እርሱ ለዘላለም የተረገመ ይሁን” (ገላቲያ 1፡8)።

ተሻለ መጻፍያውን አስቀመጠና ተንጠራራ። መለስ ብሎ በቀደም ከእንድሪያስ ጋር ያደረገውን ውይይት አስታወሰ። ስለ ብሉይ ኪዳን ወይም የሙሴ ሕግጋት በአዲስ ኪዳን መፈጸም አላስፈላጊነት፤ በመጀመሪያዎቹ የወንጌል መስፋፋት ዘመናት በተለያዩ ሥፍራዎች የተነሱን አለመግባባት፤ ይህንንም አስመልክቶ ለመዳኘት የተቀመጠው የመጀመሪያው የቤተ ክርስቲያን ጉባዔ

ያስተላለፈው ውሳኔ ምን እንደነበር፤ ከዚያም በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ያለውን ሁኔታ አስመልክቶ በሚነገረው፤ በሚታመነው እና በቤተ ክርስቲያኗ መዛግብት እና አፈሲያል አቋም ላይ የተቀመጠውን አጠቃሎ በደብዳቤው አካተተ።

ተሻለ ለወንድሙ ሲጽፍ በተቻለው መጠን በደንብ ለማብራራት ከመጽሐፍ ቅዱስ እና ከሌሎች የታሪክም ሆነ ዋቢ መጽሐፍት እያጣቀሰ ሃሳቡን ለመግለጽ ስለፈለገ እንደማንኛውም ደብዳቤ በአንድ ጊዜ ቁጭ ብሎ የሚጨርሰው ነገር አልነበረም። ከአንድ ቀን በላይ ይፈጅበታል። ቀን ሥራ ሲሄድ እንደዚሁም በሥራ ላይ እያለ ከዚያም ከሥራ ሲመለስ መንገድ ላይ ሃሳቡን እያወጣ እያወረደ ይቆይና እቤት ሲገባ በላብ የታጠነውን ገላ ለመታጠብ ሻወሩን ይወስድና የሠራው ምግብ ካለ ይህና አሊያም መንገድ ላይ ያው ያቺ የፈረደባትን ማከዶናልድ በቱጎ ካኪ ወረቀት ይዞ ከመጣም፤ እራት አይሉት መከሰስ ቀማምሶ ወደ ጽሑፉ ይመለሳል።

“ለምንድነው ይህንን ሁሉ የምጽፍለት? ዓላማዬ ምን ለማድረግ ነው?” ብሎ ጠየቀ ከሻወሩ ወቶ ገላውን በፎጣው እያደረቀ። ካከራዩት ሰዎች ጋር የሚጋራት መታጠቢያ ቤት በሙቅ ዉሃው እንፋሎት ታፍናለች። መስታዎቱን በእጁ ጠረገና ጠጋ ብሎ እራሱን መቃኘት ጀመረ። ፊቱ ግርጥት ያለ መሰለው። ከብደት ቢጨምርም ብዙ እያስታውቅበትም። ሞላ ብሏል። ድሮ ቀጭን ስለነበር ‘ተሼ ዶሮ’ የሚል ቅጽል ሥም ተሰጥቶት ነበር። “ዛሬ ቢያዩኝ ተሼ ሆዶ ይሉኝ ነበር?” አለ ፈገግ ብሎ ሆዱን እያሸ። አውነትም ኢትዮጵያ፤ የደሃ በርጭ የምትባለዋ ሆድ፤ ገፋ ገፋ ማለት

የጀመረች ትመስላለች። “ይሄ ቢግማክ እኮ ነው እንዲህ የሚያደርገኝ። ታዲያ ምን ላድርግ እነ እማዬ ‘ቤት ይመስል ወጥ ቤት ምን ታደርጋለህ? ወጣ!’ እያሉ ምግብ ሲበስል እያየን እንዳንማር ይኸውና ከእንቁላል መጥበስና ከደከመች ሽሮ ውጪ ስንቅ ማዘጋጀት አልቻልኩም። አሁንስ ለብቸኝነቱም፣ ለፋዱም፣ ዕድሜም እየገፋ ስለሆነ አጋር ጓደኛ እህት ያስፈልገኛል” አለ።

ለመጻፍ ከአልጋው አጠገብ ባለችው ጠረፎዛ ላይ ተስተካከሎ ተቀመጠና ቅድም በሆዱ መግፋት ምክንያት የተሰረቀውን ጥያቄ መልሶ ጠየቀ።

“ለምንድነው ይህንን ሁሉ የምጽፍለት? ዓላማዬ ምን ለማድረግ ነው?” ብሎ የጀመረውን ሃሳብ ማስተናገድ ቀጠለ።

“መቼም ሁሉም የሃይማኖት ክፍል እኔ ነኝ ትክክለኛ ባይ ነው። እኔ በበኩሌ የዚህ የሃይማኖት ክፍል አባል ስለሆንኩኝ ወይም እርቶዶክስ ነኝ፣ ካቶሊክ ነኝ፣ ዴንጤ ነኝ ብዬ ስላልኩኝ በእግዚአብሔር የደኅንነት ኪዳን ውስጥ ለመኖሪ እና ከሚመጣውም የጌታ ፍርድ ለማምለጤ መረጃ አይሆንልኝም። ጌታ ኢየሱስ ‘ጌታ ሆይ! ጌታ ሆይ! የሚለኝ ሁሉ አይድንም። እንዲያውም አላውቅህም ከኔ ወግድ’ አለዋለሁ ብሎ በግልጽ ተናግሯል። ስለዚህ ለኔም ሆነ ለዳውሎስ እንዲሁም ለመላው ቤተሰቤ የምፈልገው ነገር ቢኖር እውነቱን ጌታ እንዳስተማረውና እንዳዘዘው ለማወቅ፣ ለመፈጸም፣ ለመታዘዝ ነው። ስለሆነም አስካሁን ያየሁት እና የተማርኩት በመጀመሪያ የነበረው ወንጌልና አሁን በሚሰበከው ወንጌልና ሥርዓት ብዙ ልዩነቶች አሉት።

እነዚህን በተቻለኝ መጠን መግለጽ ብቻ ነው። ለኔ የገባኝን እውነት በደብዳቤዬ ማካተት ነው። እውነትን በደብዳቤ!” አለና የጀመረውን ደብዳቤ እንስቶ ካቆመበት ለመቀጠል የደብዳቤው መልዕክት እንዳይዛባ የመጨረሻዎቹን ሁለት ገጾች ማንበብ ጀመረ።

ዳውሎስ ከዲያቆን ፍቅረ ማርያም ጋር እየተቀጣጠረ መነጋገሩን ቀጥሏል። አንዳንዴ እዛው ዲያቆኑ ቤት ይሄዳል። አንዳንዴ ደግሞ ሻይ ቡና እየጠጡ ይወያያሉ። ብዙውን ጊዜ ዳውሎስ ከተሻለ ደብዳቤ ከደረሰው በኋላ ስለሆነ ዲያቆን ፍቅረ ማርያምን የሚቀጥረው፤ የወንድሙን መልስና በዚያ ላይ ተንተርሶ ደግሞ የእርሱን ጥያቄ ያቀርብለታል።

ዛሬ ከዲያቆን ፍቅረ ማርያም ጋር የተቀጣጠሩት ሰላም ካፌ ነበር። ሰላም ካፌ በተለይ ቅዳሜና አሁኑ ብዙውን ወጣቶች ሳይሆኑ አዛውንቶች የሚያዘወትሩባት ቤት ስለሆነች ጫጫታ አይበዛባትም። ቢበዛ አልፎ አልፎ በሚሰነዘረው ትረገ ምክንያት የሳቅ ድምጽ ይሰማ እንደሆነ ነው እንጂ ሙዚቃው እንኳን አብዛኛውን ኢንስትሩመንታል ሆኖ ድምጹን ለስለስ አድርገው ነው የሚያጫውቱት። እደጅ ተገናኝተው ሲገቡ ሮሃ ባንድ ያስቀረጸው 'የዘመድ የባዕዳ' ኢንስትሩመንታል ሙዚቃ እየተጫወተ ነው። ቁጭ እንዳሉ፤ አሳላፊዋ መጥታ "ጤና ይስጥልኝ" ብላ ዲያቆን ፍቅረ ማርያምን ሰላምታ ሰጠችና ወደ ዳውሎስ ዞር ብላ "ፖልዬ እንዴት ነህ? በቃ ተሼ ከሄደ በኋላ ጠፍተሃል" ብላ ተሳሳመ። "ሃይ አማረች፤ እንዴት ነሽ? ምን ይደረግ ብለሽ ነው። በቃ ሥራ ይበዛብኛል፤ በዚያ ላይ ከእርሱ ጋር የማዘወትርባቸው የነበሩት በታዎች ሁሉ ይከብዱኝ ጀመር" አላት ቀና ብሎ እያያት።

"ይገባኛል። ግን ቢሆንም በእርሱ ምክንያት መጥፋት የለብህም። እኛም እኮ እንናፍቅህለን" አለችው ፈገግ ብላ። ሁለት ቡና በወተት ታዛቸው ታኮ ጫማዋ ቀጭ ቋ የሚል ድምጽ እያሰማ በውዝዋዜ ወደ ባንኮኒው ሄደች። ዳውሎስ የሰውነቷን መወዛወዝ እንደወትሮ ቢሆን ያደንቅ የነበረ ቢሆንም ዛሬ ዲያቆን ፍቅረ

ማርያም አብሮት ስላለ፤ ዓይኑ እንኳን ተሳስቶ እንዳያማትር በመስኮት ወደ ውጭ አላፈ አግዳሚውን የሚቃኝ እንዲመስል ፈቱን አዞረ።

"ተሻለ እንዴት ነው? ሃገሩን ለመደ? ይሠራል ወይስ ይማራል?" ብሎ ጠየቀ ዲያቆን ፍቅረ ማርያም።

"ደህና ነው። ደህና ነው" አለ ዳውሎስ ሃሳቡን ከአማረች እየመለሰ። በሆዱ ግን "ጉዴን አላወከ" አለ። "ትምህርት እንኳን አልጀመረም። ለመቋቋም አስቦ በሥራ ተጠምዷል። ግን የመማር ዓላማ አለው" ብሎ አከለበት።

"አዎ መማር ጥሩ ነው። እዚያ የኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን አለ። ይሄድ ይሆን? አባክህ እንዲሄድ ምክረው። አለዚያ በስልጣኔ ውስጥ ጠልቆ ሃይማኖቱን ወደ ጎን እንዳይተው" ብሎ የማስጠንቀቂያ መልዕክት ለተሻለ እንዲያስተላልፍ አሳሰበው።

ዳውሎስ በተከፈተለት ቀዳዳ ገብቶ "ስለ ተሻለ እውነቱን ለመናገር አመቺ ጊዜ ይሆን?" ብሎ ለትንሽ ሰኮንድ በአእምሮው ሽው አድርጎ አሰበና "አይ ይቅር ሌላ ጊዜ አደርገዋለሁ። ለጊዜው እኔው ለብቻዬ ግብ ግብ ብገጥም ይሻለኛል" በማለት "እሺ እነግረዋለሁ" አለ።

ሁሌም ከዲያቆን ፍቅረ ማርያም ጋር ሲቀጣጠር ሊጠይቅ የሚፈልጋቸውን ጥያቄዎች በወረቀት ላይ አስፍሮ ነው የሚገናኘው። ባለፈው ሳምንት የተሻለ ደብዳቤ እንደወትሮው ፖስታውን ጭንቅንቅ አድርጎት ሲደርሰው አንብቦ ማስታወሻውን አዛጋጅቷል።

ያዘዙት ቡና በወተት ቀርቦላቸው አንድ ሁለቴ ከተጎነጩ በኋላ ዳውሎስ እንደተለመደው በጥያቄ ውይይታቸውን ጀመረ። “ለመሆኑ በአዲስ ኪዳን የቀድሞ የብሉይ ኪዳን ፣ የሙሴን ሕግጋት መፈጽም ግዴታ ነው? አለ።

“ክርስትና እንደምታውቀው” ብሎ ዲያቆን ፍቅረ ማርያም መልሱን መስጠት ጀመረ። “በአንድ አምላክ ማመንን፣ ቅዱሳት መጽሐፍቶችን፣ የሃይማኖት በዓላት መወሰንን፣ ሃይማኖታዊ አስተሳሰብን በጠቅላላው ሃይማኖት ነክ የሆኑ ሥርዓቶችን ሁሉ የወሰደችው ከአይሁድ ነው። ክርስቶስ ከአይሁድ ቤተሰብ፣ በአይሁድ ከተማ፣ የአይሁድ ሥርዓትን እየፈጸመ ነው ያደገው። ከጌታችን ዕርገት በኋላ ክርስቲያኖች የሚሰበሰቡት በአይሁዶች ቤተ መቅደስና ምክራቦች ነበር። በኋላ በእርግጥ የክርስትና እምነት ከኢየሩሳሌም አልፎ በአሕዛብ መካከል ሲስፋፋ የሙሴ ሕግጋትን መፈጸም ያስፈልጋል እያስፈልግም በሚል ክርክር ተነስቶ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በተሰበሰቡበት ክርክሩ ተደምጦ ለጣዖት ከተሰዋና ታንቆ ከሞተ ሥጋ እንደዚሁም ከዝሙትና ክርክሩት ብቻ እንዲጠበቁ እንጂ ሌላ ሥርዓት የመፈጸም ግዴታ እንደሌለባቸው በሐዋርያት ሥራ ላይ በግልጽ ተቀምጧል። እናም በአዲስ ኪዳን ሥርዓት የሙሴ ሕግጋት ቀርተዋል። ለምሳሌ የመስዋዕት ሥርዓት በአዲስ ኪዳን አይፈጸምም። ኢየሱስ ክርስቶስ ስለ ዓለም ኀጢአት እራሱን መሥዋዕት አድርጎ ለአንዴም ለዘለዓለም በመስቀሉ ሞት ስላቀረበ ማለት ነው”። ዲያቆን ፍቅረ ማርያም ንግግሩን ቆም አድርጎ ከቡና ወተቱ ፉት አለና “ወደ ሃገራችን ስንመጣ ደግሞ፣ እኛ ቅድመ ክርስቶስ እንደ ሌሎች ጨርሰን አሕዛብ ሳንሆን የዓለምን ፈጣሪ የምናመልክ ነበርን። የቃል ኪዳን ታቦት በእኛ ዘንድ መሆኑ፤

በንግሥት ሕንደቄ ዘመን ለአምልኮ ወደ ኢየሩሳሌም ይጓዝ የነበረው ጃንደረባ ለዚህ በምሳሌነት ሊጠቀስ ይችላል። እናም ክርስትና በአገሪቱ ሲስፋፋ የነበሩትን የብሉይ ኪዳን ወይም የሙሴ ሥርዓቶች እና ሕግጋት በክርስቲያናዊ መንፈስ ለውጣ ትጠቀምባቸዋለች። ለምሳሌ የቤተ ክርስቲያንን ፕላን ብትወስድ በአይሁድ ቤተ መቅደስ ፖላን መሠረት፣ ማሕሌት፣ መቅደስ እና ቅድስተ ቅዱሳን አሏት። የግርዘት ሥነ ሥርዓትን በሚመለከት ደግሞ እንዲሁ በባህላችን ስናደርገው ስለቆየን በዛው ቀጥለናል። በሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 16 ቁጥር 3 ላይ ሐዋርያው ዳውሎስ ጢሞቴዎስን ለአገልግሎት ከእርሱ ጋር ከመውሰዱ በፊት እንዳስገረዘው እናነባለን። እንደገናም ደግሞ ሐዋርያው ዳውሎስ የአይሁድን የመንጸትና የስዕለት ሥርዓት ሲፈጽም በዚያው በሐዋርያት ሥራ በምዕራፍ 21 ቁጥር 26 ላይ ታነባለህ” አለና መልሱን መጨረሱን ለማመልከት ዲያቆን ፍቅረ ማርያም ቡና ወተቱን አነሳና ተጎነጩ።

ዳውሎስ “እንዲያው እንደዚህ መጽሐፍ ቅዱስን አንበልብዬው” ብሎ ምኞቱን በሃሳቡ ገለጸና በማንኛውም ሃሳብ ላይ በሚነሳ ነጥብ ዲያቆን ፍቅረ ማርያም ብዙም ሳይቸገር የመጽሐፍ ቅዱሱን ክፍል ምዕራፍና ቁጥሩን በቃሉ ማስታወስ መቻሉን እያደነቀ ወደሚቀጥለው ጥያቄ ለመሄድ ብሎ “እመሠግናለሁኝ” አለ እርካታውን በፈገግታ እየገለጸ። ወደ ጥያቄው ሊመለስ ሲል ዲያቆን ፍቅረ ማርያም የረሳው ነጥብ እንዳለ አስታውሶ፤ “አየህ ዳውሎስ በብሉይ ኪዳን ከተመሠረቱት የሕግ ሥርዓቶች የተሻሩ አሉ ፤ በዚያውም የጸኑም አሉ። መሥዋዕተ አሪት ፈጽሞ የቀረ ሲሆን በዚህ የሚጠቀሙ የሉም። ሌሎችም በዓላት ለምሳሌ እንደ ቂጣ

በዓል፤ የዳስ በዓል፤ የማስተሰሪያ ቀን በዓል የመሳሰሉት ቀርተዋል። እንደ ቅዱስ ዳውሎስ አባባል 'በሙብል በመጠጥ' ሲል የሚበሉና የማይበሉ ተብለው የተለዩት ነገሮች በቤተ አይሁድ እንጂ በቤተ አህዛብ ስለማይታወቁ እነዚህን ሙብላቱ ለወንጌል እንቅፋት ሊሆንበት እንደማይችል ያስረዳል።

የሚቀጥለውን ጥያቄ ለመጠየቅ በብጣሽ ወረቀት ላይ የጻፈውን ሃሳብ በእዕምሮው ቃኘ። ከተሻለ የደረሰው ሁለተኛ ደብዳቤ ላይ ካነበበው ነበር የወሰደው። እንዲህ ይላል፤

ዳውሎስ፤ እስካሁን በጠቀስኩልህ የክርስቲያን መሠረተ እምነት እርግጠኛ ነኝ ሁሉም አብያተ ክርስቲያናት ይሰማሙበታል። የእምነት መለያየት ጎልቶ የሚታየው ከዚህ በተጨማሪ ባሉ የእምነት ለቋሞች ይመስለኛል። ከታሪክ መጽሐፎች አንበቤ እንደተረዳሁት፤ የወንጌል ሥርጭት እየተስፋፋ ሲሄድ ክርስትና መሳይ ብዙ የተሳሳቱ የእምነት ትምህርቶች አብረው ተስፋፋ። ከነዚህም መካከል ለምሳሌ የግኖስቲክ ትምህርት አንዱ የሚጠቀስ ነው። የግኖስቲክ ክርስቲያን መሰል ትምህርት፤ የኢየሱስን ስም የሚጠቅስ ቢሆንም፤ ክርስቶስ በሥጋ፤ በአካል እንዳልተገለጠ፤ የደኅንነት መንገድ በተለያዩ የሚስጥር እውቀቶች ላይ የተመሠረተ እንደሆነ፤ ሚስጥሮቹን ለደቀ መዛሙርቱ ብቻ እንደገለጠ ያስተምሩ ነበር። በዚህም ጊዜ ከዚያም በኋላ ወንጌልን የሚመስሉ ጽሑፎች በደቀ መዛሙርትና በሐዋርያት ስም እየተጻፉ መበተን ተጀመሩ።

ለምሳሌ የቶማስ ወንጌል፤ ሚስጥራዊው የያዕቆብ ወንጌል፤ የመቅደላዊት ማርያም ወንጌል የመሳሰሉት ይገኙበታል። ሐዋርያው ዳውሎስ በጻፋቸው መልዕክቶቹ እነዚህ እያንሰራሩ የመጡትን ትምህርቶች ሲያወግዝ እናያለን (1ኛ ጢሞቴዎስ ለምሳሌ)። በዚህ ምክንያት ትክክለኛዎቹን፤ በክርስቶስ ላይ የተመሠሩትን መልዕክቶች ከሐሰተኞቹ ለመለየት የመጽሐፍ ቅዱስ ቀኖና መበጀት ነበረበት። በዚያን ጊዜ የትኞቹ መጽሐፎች መካተት እንዳለባቸው ተወስኖ እነሆ የእግዚአብሔር ቃል ብለን ዛሬ መጽሐፍ ቅዱስ ተብሎ የሚታወቀውን ተቀብለናል። እርግጠኛ ነኝ ይህንን ሳታውቅ አትቀርም፤ የኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን የምትቀበላቸው 81 መጽሐፎች ናቸው ይባል እንጂ ነገር ግን የኢትዮጵያ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ድኅረ ገጽ ላይ እንደተመለከትኩት ወደ 94 ይጠጋሉ። ሌሎች አብያተ ክርስቲያናት የሚቀበሏቸው 66 ብቻ ናቸው። ልዩነት ለምን መጣ ብለህ መጠየቅህ አይቀርም። እኔም ጠይቄአለሁ። በመጀመሪያ የብሉይ ኪዳንን ልዩነት እንመልከት።

በብሉይ ኪዳን ካሉት ሁሉም አብያተ ክርስቲያናት የሚቀበሏቸው የመጽሐፎች ቁጥር 39 ናቸው። ልዩነት የሚያመጡት አፖሐሪ የተሰኙት ወይም ሁለተኛ ቀኖና ይባላሉ። እነዚህ እኔ እስከደረስኩበት ድረስ አይሁዶች ይጠቀሙበት ከነበረው ቅዱሳን መጽሐፍት ተብለው ከሚጠሩት ውስጥ አልነበሩም። በኋላ የተጨመሩ ናቸው።

አዲስ ኪዳንን በተመለከተ ደግሞ 27 መጽሐፎች በሁሉም ዘንድ ተቀባይነት ሲኖራቸው በአንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት ዘንድ ከነዚህም በላይ የሚካተቱ አሉ። በሁሉም ዘንድ ተመሳሳይ አይደለም። ለምሳሌ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያንን እና የግብጽን ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያንን የአዲስ ኪዳን መጽሐፍትን ብታመሳክር የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን መጽሐፎች በቁጥር ይበልጣሉ። ለምሳሌ ያህል፤ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ብሉይ ኪዳን፣ መጽሐፈ ሄኖክን እና መጽሐፈ ኩፋሌ ሲቀበሉ የግብጽ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን አትቀበላቸውም። እንደገናም፣ የአዲስ ኪዳንን ስንመለከት ሁለቱም አብያተ ክርስቲያናት የቀሌምንጦስን መልዕክቶች ሲቀበሉ ዲድስቅልያ እና መጽሐፈ ኪዳን (1 እና 2) የተሰኙትን የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ብቻ ትቀበላቸዋለች።

ይህንን ሁሉ የዘረዘርኩልህ በመጀመሪያዎቹ የክርስትና ዓመታት ልዩነት ለመከላተቸው ለማሳየት ብዬ ነው። አንዳንዶቹን መጽሐፍት ተመልክቼ በእርግጥ ለእኔ ቀደም ብዬ በጠቀስኩልህ መሠረታዊ የክርስትና እምነት ላይ ምንም አይነት ተጽዕኖ አያሳድሩም ወይም ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር አምላክ ልጅ ለመሆኑ፣ ለሰው ልጅ ጎጢአት ሲል አራሱን ለመስቀል ሞት አሳልፎ መስጠቱ፣ በእርሱ የመስዋዕትነት ሥራ በማመን ደኅንነቴን እንደማገኘኝ፣ በዚህ እምነትና በእግዚአብሔር ጸጋ ተመሥርቼ ያገኘሁትን አዲስ ሕይወት እግዚአብሔርን በመታዘዝ፣ በማክበር፣ በማምለክ

መኖር እንዳለብኝ የሚያስተባብል አንዳችም ሃሳብ አይሰነዝሩም።

ዳውሎስ ከሃሳቡ ተመለሰና “ዲያቆን ፍቅረ ማርያም” አለ።

“ፍቅረ ማርያም ብለህ ጥራኝ። ዲያቆንን አስቀረው። ወንድምህ እኮ ነኝ” አለ ዲያቆን ፍቅረ ማርያም።

“ለመልመድ ያስቸግረኛል” አለ ዳውሎስ። ተሳሳቁ።

“እሺ፣ ፍቅረ ማርያም” አለ ዳውሎስ ምላሱ እንደ ሰከረ ሰው እየተሳሰረበት። “በተለያዩት አብያተ ክርስቲያናት ለምን የመጽሐፍ ቅዱስ ልዩነቶች አሉ?”

“በጣም ጥሩ ጥያቄ አነሳህ። እነዚህ ዴንጤዎች ታሪካቸውን በደንብ ስለማያውቁና በፈረንጆቹ አዲስ ትምህርትና ፍልስፍና ስለተወሰዱ ክርስቲያን አባቶች የታገሉለትን የሞቱለትን እምነት ንቀዋል። የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ቅዱሳን መጻሕፍት ብላ የምትቀበላቸው 81 ናቸው ቢባልም ብዙ አሁን በምናውቀው መጽሐፍ ቅዱስ ያልተካተቱ በእግዚአብሔር መንፈስ የተጻፉ መጽሐፍትን ትቀበላለች። ልዩነት ካመጡት መጽሐፎች መካከል ለምሳሌ በእንግሊዘኛው Septuagint በሚባለው የብሉይ ኪዳን ትርጉም ላይ የተጠቀሱት ተጨማሪ መጽሐፍት ላይ ነው። ከክርስቶስ ልደት በግምት ሦስት መቶ ዓመት በፊት የግብጽ ንጉሥ ዳግማዊ በጥሊሞስ በእስክፍሪያ ላቋቋመው ቤተ መጻሕፍት በዓለም ያሉ መጽሐፍትን ሁሉ ለማስባሰብ ተመኝቶ ከአይሁድ ሊቃውንትን ጠይቆ፣ የአይሁድ ሊቀ ካህን የነበረው ኤልአዛር ከአሥራ ሁለቱ የኢሥራኤል ነገድ ስድስት ስድስት በአጠቃላይ ሰባ ሁለት ሊቃውንት መርጦ ላከ። የትርጉሙ ሥራ ተአምር በተሞላበት በ72

ቀናት ሊቃውንቶች ለየብቻቸው በዋሻ ውስጥ ሆነው የአይሁዱን ብሉይ ኪዳን ወደ ግሪክ ቢተረጉሙት ሁሉም ተመሳሳይ ትርጉም አቀረቡ። የእግዚአብሔር መንፈስ በላያቸው ነበርና። ከነዚህ መካከል በተለይ ለእኛ ለኢትዮጵያውያን በጣም አኩሪ ከሆኑት መጽሐፍት መካከል መጽሐፈ ሄኖክን እና መጽሐፈ ኩፋሌን መጥቀስ በቂ ነው። በተለይ መጽሐፈ ሄኖክ፤ በ70 ዓመተ ምህረት ሮማውያን ባሰነሱት ስደት ቅዱሳን መጻሕፍትን በማቃጠላቸው፤ በዓለም ሁሉ ሙሉውን የሄኖክ መጽሐፍ ጠብቃ ያቆዩት ኢትዮጵያ ብቻ ነች። መጽሐፈ ኩፋሌን ደግሞ ብትወስድ፤ ለምሳሌ በአሪተ ዘፍጥረት ላይ የአዳም ልጆች ሚስት ከየት አገኙ ብለህ ብትጠይቅ መልሱን በመጽሐፈ ኩፋሌ ነው የምታገኘው። መጽሐፈ ሄኖክን በሚመለከት ደግሞ በአዲስ ኪዳን፤ ይሁዳ በመልዕክቱ ከመጽሐፈ ሄኖክ በመጥቀስ ጽፏል። እናም ዴንጤዎቹ ይህንን አኩሪ ታሪክ ስለማያውቁ ወይም ስለናቁት ነው።

“ታዲያ እነዚህ መጽሐፎች ለምን በሌሎች አርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያናት ተቀባይነት የላቸውም። እንደሰማሁት ከሆነ ለምሳሌ የግብጽ አርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን አትቀበላቸውም። የግብጽ ቤተ ክርስቲያን ለኢትዮጵያ እንደ አሳዳጊ አይደለችም እንዴት?”

“ቅድም እንዳልኩህ ነው። እነዚህ መጽሐፎች በእሳት ተቃጥለው ስለጠፉና በእጃቸው ስላልነበረ ቀኖናቸውን ሲወስኑ አላካተቷቸውም። ከዚህ በተጨማሪ ደግሞ በቀደም እንደተነጋገርነው ኢትዮጵያ ከሌሎች አብያተ ክርስቲያናት ሁሉ

እግዚአብሔርን በማምለክ ቀደምት ናት። አሪጂናሉ እምነት እና ሥርዓት ከንግሥት ሳባ ዘመን አንስቶ በኛ ዘንድ ነው ያለው። ፊሊዶስ በመንገድ ላይ ተገናኝቶት ያጠመቀው ጃንደረባ ወደ ኢየሩሳሌም ጉዞው ያነብ የነበረው ቅዱስ መጽሐፍ በእኛ ዘንድ እንደ ዮዲት ጉዲት እና መሐመድ ግራኝ የመሳሰሉት ሊያጠፉት ያልቻሉት ከመጀመሪያው ጀምሮ የነበረው ቅዱስ መጽሐፍ ነው።

“በዚያ ላይ፤ በሚገባ ስለ ማይገነዘቡና ጥራዝ ነጠቅ አመለካከት ይዘው ያለ አግባቡ እየቆነጠሩ ዴንጤዎቹ በዮሐንስ ራእይ ምዕራፍ 22 ላይ ‘የዚህን መጽሐፍ ትንቢት ቃል የሚሰማውን ሁሉ አስጠነቅቃለሁ፤ ማንም በዚህ ቃል አንዳች ቢጨምር እግዚአብሔር በዚህ መጽሐፍ የተጻፉትን መቅሰፍቶች ይጨምርበታል፤ ማንም በዚህ ትንቢት መጽሐፍ ከተጻፈው ቃል አንዳች ቢያንድል እግዚአብሔር በዚህ መጽሐፍ ከተጻፉት ከሕይወት ዛፍና ከቅድስቲቱ ከተማ ዕድሉን ያንድልበታል’ የሚለውን ይጠቅሳሉ። ይህ ምንባብ ስለ ዮሐንስ ራእይ መጽሐፍ እንጂ ስለ መጽሐፍ ቅዱስ ባጠቃላይ አይናገርም። እንደገናም ዮሐንስ በጻፈው ወንጌል መጨረሻ ላይ ክርስቶስ የፈጸማቸው ሁሉ በወንጌሎቹ እንዳልተጻፉና ለመጻፍም ቢፈለግ ዓለም በቂ ቦታ እንደማይኖራት ይናገራል። እናም ሐዋርያት በወንጌላቸው ጽፈው ያላካተቱት የክርስቶስ ሕይወት ታሪክና ተለምዶት ብዙ ናቸው።”

ተሻለ በጻፈለት ደብዳቤ ላይ ግን ይህንን ሃሳብ ጥያቄ ውስጥ ሊከቱ የሚችሉ በርካት ያሉ ታሪካዊ መረጃዎች አቅርበለት ነበር።

..... ለምሳሌ በሎዶቂያ ከተማ በ363 ወይም በ365 ዓም ገደማ ተሰብስቦ የነበረው ሲኖድ በውሳኔው ተቀባይነት ያላቸው መጽሐፎች የትኞቹ እንደሆኑ በግልጽ አስቀምጧል። እነዚህም ዘፍጥረት፣ ዘጸአት፣ ዘሌዋውያን፣ ዘኅልቁ፣ ዘዳግም፣ እያሱ ወልደ ነነዌ፣ መሳፍንት፣ ሩት፣ አስቴር፣ 1ኛ እና 2ኛ ሳሙኤል፣ 1ኛ እና 2ኛ ዜና መዋዕል፣ አዝራ እና ነሀሚያ፣ መዝሙረ ዳዊት፣ ምሳሌ፣ መኅለይ መኅለይ፣ እዮብ፣ 12ቱ ነብያት፣ ኢሳያስ፣ ኤርምያስ፣ ሰቆቃው ኤርምያስ፣ ባሩክ፣ እዝቄል እና ዳንኤል ከብሉይ ኪዳን ሲሆኑ፣ ከአዲስ ኪዳን ደግሞ፣ አራቱ ወንጌላት፣ የሐዋርያት ሥራ፣ የያዕቆብ መልዕክት፣ ሦስቱ የዮሐንስ መልዕክቶች፣ የይሁዳ መልዕክት፣ 14ቱ የዳውሎስ መልዕክቶች ናቸው ይላል።

እንደገናም የእስክንድሪያው አትናቴዎስ በ367 ዓም በፋሲካ መልዕክታቸው እነዚህን መጽሐፎች እና የዮሐንስ ራእይን በመጨመር “እነዚህ ማንም የተጠማ ቢኖር የሕይወትን ቃል ጠጥቶ የሚረካባቸው የደኅንነት ምንጭ ናቸው። በእነዚህ ላይ ማንም አይጨምርባቸው ፤ ከእነዚህም ማንም አይቀንስ” ይሉና፤ “ከእነዚህም ውጭ ለንባብ የሚፈቀዱ ከአባቶቻችን የተቀበልናቸው መጽሐፎች አሉ። እነሱም መጽሐፍ ጥበብ፣ መጽሐፈ ሲራክ፣ መጽሐፈ ዮዲት፣ መጽሐፈ አስቴር፣ መጽሐፈ ጦቢት እና የሐዋርያት ትምህርት (ዲዳኬ) እና አረኛው (Shepherd of Hermas) የተሰኙት ናቸው። መጀመሪያ የጠቀስኳቸው

ወንድሞቹ በቀኖና የተካተቱ ሲሆኑ በሁለተኛ ደረጃ የጠቀስኳቸው ለንባብ የሚጠቅሙ ናቸው” ብለዋል።

በልቡ፣ የቀድሞ አባቶች በተለይም እንደ እነ አትናቴዎስ ያሉ የክርስትናን መሠረተ እምነትን ከስህተት ትምህርት ለመጠበቅ ብዙ የደከሙ በዚያ ላይ ለአርቶዶክስ እምነት ከፍተኛ አስተዋጽኦ ያደረጉ እና በአርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያናት ትልቅ ሥፍራ የሚሰጣቸው አባት ካቀረቡት አፈሲያላዊ መረጃ ውጪ እንዴት ሌሎችን መጽሐፎች በቀኖና መቀበል ይቻላል? ብሎ ጠየቀ።

ሂሳባቸውን ለአማረች ከነቲጥዋ ከፍለው ፍቅረ ማርያምም ወደ ቤተ ክርስቲያን ዳውሎስም ወደ ተለመደው ዛሬ ግን ወዳረፈደበት የበርጫ ፕሮግራም ለመሳተፍ ተሰነባበቱ።

ዳውሎስ የተዋይዩበትን ነጥቦች እያብሰለሰለ ወደ ጠንክር ሱቅ አመራ። አንዳንዶቹ ነጥቦች ተሻለ ላሳቸው ጉዳዮች መልስ ሰጥተውታል። በአንዳንዶቹ ግን ሙሉ ለሙሉ አልረካባቸውም። ለመዳን፣ የዘላለም ሕይወትን ለማግኘት እና ከእግዚአብሔር እርቅንና ምህረትን ለመቀበል የሙሴ ሕግጋት እና ሥርዓት መፈጸም አስፈላጊ ካልሆነ ለምን የአርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን የብሉይ ኪዳንን ሥርዓት አጥብቃ ትይዛለች ወይም ታስተምራለች? እሺ፤ በክርስትና ርክስ እና ንጹሕ ምግብ የሚል ልዩነት ከሌለ ለምን ይህ አይበላም እየተባለ ይነገራል? አሁን አማጁን የአሳማ ሥጋ ብዬ ብላት ባታስገድለኝ ወደ አራስዋ ባትገድለኝ! በሃሳቡ ማህደር እየዋኘ ጠንክር ሱቅ ደረሰ።

“ዳውሎስ የት ጠፋህ? ያስቀመጥኩልህን አሪፍ ጫት ልሸጠው ትንሽ ነበር የቀረኝ” አለ ጠንክር የቅዳሜ ደንበኛውን

በማየቱ በደስታ ፊቱ ሁሉ ጥርስ ሆኖ። ዳውሎስ በሃሳብ ተጠምዶ ስለነበር ገበያውን ሲያዋድድ ይሁን እውነቱን ለማወቅ ሙከራ እንኳን አላደረገም። እንደወትሮው ቢሆን፤

“ቱሪስት ፈልገህ ለምን አትጀነጅንም?” ይለው ነበር።

“ምነው ዳውሎስ ሁሉ አማን? ዝም ብለሃል ዛሬ” ብሎ ጠየቀ ጠንክር አለወትሮው ዳውሎስ ተረቡን ሳያወርድበት ስለ ቀረ። ተረቡን ናፍቆ ይሁን የዳውሎስ ዝምታ አሳስበት፤ አሁንም ዳውሎስ ሊመረምር አልፈለገም። እዕምሮው ልክ ብዙ ጥሮስስ ጀምሮ ድርቅ ብሎ ፍሪዝ እንዳደረገ ከምጥቶተር ጸጥ ስላለ መልስ ሳይሰጠው አመስግኖት እና ሂሳቡን ከፍሎ ወደ ቤት አመራ።

“ሰዓቱ ስላለፈ ሐራራ ይዞህ ነው። ገብቶኛል። የዛሬው በጣም አሪፍ ጫት ነው። በቃ ይከስሃል” ብሎ ጮኸ በፋቁ።

ዳውሎስ አሁንም ለመመለስ አፋን ከከፈተ በውስጡ እንደ ፍንድሻ ቆሎ የሚነጥሩት ሃሳቦች አፈትልከው ሊያመልጡ የሚችሉ ይመስል ወደ ኋላ ፊቱን ሳይመልስ እጁን ወደ ላይ ከፍ አድርጎ የአውራ ጣቱን ቀሰረለት።

ጫቱን እየቃመ ሃሳቡን ማስተናገድ ቀጥሏል። ስለ ስዕል ስግደት ተሻለ የጸፈለት መልዕክት በጭራሽ የጣዖት አምልኮ እንደሆነ፤ እግዚአብሔር በግልጽ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተናገረው ነገር እንደሆነ ነበር። ተሻለ በአንድ በኩል፤ ዲያቆን ፍቅረ ማርያም ደግሞ በሌላ በኩል የሚያጣቅሱትን የምንባብ ክፍሎች ለራሱ ለማመሳከር ብሎ ከእናቱ መኝታ ከፍል የአባታቸው የነበረውን መጽሐፍ ቅዱስ አምጥቶ ማንበብ ከጀመረ ትንሽ ቆይቷል። አሁንም ገልጾ ተሻለ ያጣቀሰውን ክፍል አነበበ። “በላይ

በሰማይ ወይም በታች በምድር ካለው ወይም በዉሃ ውስጥ ከሚኖሩት ነገሮች በማናቸውም ምስል ለራሱ ጣዖትን አታበጅ። አትስገድላቸውም፤ አታምልካቸውም” ይላል በአሪተ ዘጸአት ምዕራፍ 20 ላይ። እንደገናም ገለጥ ገለጥ አደረገና አነበበ። “ትስግዳላቸው ዘንድ ጣዖታትን አታበጁ፤ ምስል ወይም የማምለኪያ አምድ አታቁሙ፤ በምድራችሁም ላይ የተቀረጸ ድንጋይ አታኑሩ። እኔ እግዚአብሔር አምላካችሁ ነኝ” ይላል በሌዋውያን ምዕራፍ 26 ላይ። ከዚህ ጋር አያይዞ ተሻለ “ታዲያ ለምን ከብርስ ይሰጣቸዋል ለምንስ ይሰገድላቸዋል?” የሚሉ ጥያቄዎች አስቀምጦለት ነበር።

ዲያቆን ፍቅረ ማርያም ማብራሪያ ሲሰጠው ደግሞ፤ “የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ስለ ስዕል ያላት አመለካከት ከጥንት ጀምሮ በመጣ ባህል የሃይማኖትን ታሪክ ለማስተማር ነው። ስዕል በመሠረቱ በፈጣሪ ትዕዛዝ ነው የተጀመረው። ለምሳሌ እግዚአብሔር ለሙሴ የማደሪያውን ድንኳን እንዲሠራና ታቦቱን በውስጡ እንዲያስቀምጠው በሰጠው ትዕዛዝ ላይ፤ በመጋረጃው ላይ ሁለት የኪሩቤል ምስሎች እንዲሠራባቸው እና በታቦቱ ከዳን ላይ እንደዚሁ ከንፋቸው የሚነካካ ሁለት ኪሩቤል በወርቅ ሠርቶ እንዲያኖርበት ትዕዛዝ ሰጥቶታል። በኋላም ደግሞ ንጉሥ ሰለሞን የእግዚአብሔርን ቤተ መቅደስ ካሠራ በኋላ የቤተ መቅደሱን ግድግዳ በኪሩቤልና በዘንባባ ስዕል አሳምሮ እንዳሸበረቀው በመጽሐፍ ቅዱስ ተጽፎ አናገናለን። ከዚያም በኋላ ደግሞ የሮምን እና የቢዛንታይንን የክርስትና ታሪክ ስንመለከት ይህ በቀድሞ አባቶች ዘንድ የነበረ ሥርዓት እንደሆነ እናያለን። በዚያን ጊዜ መጽሐፍ ቅዱስን ማንበብ ለማይችሉ ወይም በግልጽ ለመረዳት እንዲያስችላቸው ከመጽሐፍ ቅዱስ ታሪክ እየተወሰዱ ለምሳሌ

የክርስቶስን መወለድ ወይም በመስቀል ላይ መሞት የሚያሳዩ ሰዎች እየተሳሉ ለማስተማሪያነት ይጠቅሙ ነበር። እየህ ዳውሎስ ከስ እንደሚቀርብብን አይደለም። ለሰዕሉ ሳይሆን ስግደቱ ወይም ከብሩ በሰዕሉ ላይ ላሉት ነው። አሁን ለምሳሌ የኢየሱስ ክርስቶስ ስዕል በፊታችን ቢኖር እና ብንሰግድለት ለሰዕሉ ሰንድን ማለት ነው? ወይስ ስዕሉ represent ለሚያደርገው ለኢየሱስ ነው? በተመሳሳይ ሁኔታ እንዲለምኑልን በስዕላቸው ወደነርሱ ቀርቦን ለኪሩቤልም ሆነ ለመላእክት፣ ለጸድቃን፣ ለሰማዕታት፣ እንዲሁም ለእመቤታችን ጸሎታችንና ምልጃችንን እንዲሁም ምሥጋናችንን እናቀርባለን። ሐዋርያው ዳውሎስ ለገላቲያ ቤተ ክርስቲያን በጻፈላቸው መልእክቱ “እናንተ የማታስተውሉ የገላቲያ ሰዎች ሆይ! ለመሆኑ ማን መተት አደረገባችሁ? ኢየሱስ ክርስቶስ እንደተሰቀለ ሆኖ በፊታችሁ በግልጽ ተስሎ ነበር” ብሎ ይላቸዋል። ቀጠል አድርጎ “በእርግጥ በስዕል ላይ ስላለ አመለካከት በቤተ ክርስቲያን ብዙ ዓመታት የፈጀ ከርከር ነበር። ጉዳዩ በ8ኛው ክፍለ ዘመን በኒቂያ ላይ በተደረገው የኢኖድ ጉባዔ ትክክለኛ ሥርዓት እንደሆነ ተወስኗል”።

ዳውሎስ እራሱን ጠየቀ “እኚ፤ በመቅደሱ ውስጥ በመጋረጃውና በታቦቱ ላይ የተቀረጹት የኪሩቤል ስእልና ምስል በቤተ መቅደሱ ብቻ ነበሩ። አይሁዳውያን በየቤታቸው ስእል የማስቀመጥ ልማድ፣ ባህል ወይም የእምነት ሥርዓት አልነበራቸውም። ሁለተኛ ደግሞ በክርስቲያኑ ይዘት ስእል ለማስተማሪያ ተብሎ ከነበር የተጀመረው አሁን ለማስተማሪያ ማለትም በጽሑፍ ላይ የምናገኘውን ትምህርት ወይም ታሪክ በግልጽ ለመረዳት እንድንችል እንጂ ልንሳለመው፣ ልንሰግድለት ይገባል? ለነገሩ ያለ ስእሉም ያለንን ክብር እና ፍቅር መግለጽ

እንችላለን” አለ። እንዳንድ ጊዜ እንደዚህ ዓይነት ቀጥተኛ ጥያቄዎችን ዲያቆን ፍቅረ ማርያምን ሊጠይቅ እየፈለገ ነገር ግን ወደ እነዚህ ዴንጤዎች አዘነበልክ ብሎ እንዳይገምተው ፈራ ተባ ይላል።

ዛሬ በውይይታቸው በርከት ያሉ አርእስቶችን ዳሰው ነበር። ዲያቆን ፍቅረ ማርያም በመጀመሪያዎቹ የክርስትና ምዕተ ዓመታት የተነሱትን የስሕተት ትምህርቶች እና ለነርሱ መልስ ለመስጠት የተካሄዱትን ጉባዔዎች ጠቅለል ባለ መልኩ ለዳውሎስ ገልጦለታል። የመጀመሪያው አቢይ የስሕተት ትምህርት ኢየሱስ ፍጡር እንጂ መለኮት አይደለም ብሎ የተነሳው የግብጹ ቄስ አርዮስ ያስነሳው ነበር። አርዮስ ሲመክር አልሰማ ስላለ እና ከርከሩ እየጠነከረ ስለመጣ በዚያን ጊዜ የሮም ገዢ የነበረው ንጉሥ ቆስጠንጢኖስ በ325 ዓም በጥቁር ባሕር አካባቢ በምትገኘው ኒቂያ በተባለች የወደብ ከተማ ላይ ጉባዔ እንዲደረግ አዘዘ።

“በጉባዔው የተቀመጡት 318 ሊቃውንት የሁለቱንም ወገን፤ ማለትም በአንድ በኩል የአርዮስን በሌላኛው ደግሞ በቀዳሚነት የእስክንድሪያው ሊቀ ዳዳስ አለእስክንድሮስና ረዳቱ አትናቴዎስ ያቀረቡትን ከርከር ካዳመጡ በኋላ ሳያወላውሉ አርዮስን አወገዙ። የውሳኔያቸውንም መግለጫ ዛሬ ጸሎተ ሃይማኖት ተብሎ ይታወቃል። እንደሚከተለው ነው።

‘ሁሉን በሚገዛ ሰማይንና ምድርን የሚታየውንና የማይታየውን በፈጠረ በአንድ አምላክ በእግዚአብሔር አብ እናምናለን።

ዓለም ሳይፈጠር ከእርሱ ጋር በነበረ ተቀዳሚ ተከታይ በሌለው በአብ ልጅ በአንድ ገዢ በኢየሱስ ክርስቶስ እናምናለን።

ከብርሃን የተገኘ ብርሃን ከባሕርየ አምላክ የተገኘ ባሕርይ አምላክ የተወለደ እንጂ የተፈጠረ አይደለ ባሕርየ ከአባቱ ጋር በመለኮቱ አንድ የሚሆን። ሁሉ የተፈጠረበት ያለ እርሱ ምንም የተፈጠረ የሌለ በሰማይ በምድርም ያለው ቢሆን።

እኛን ለማዳን ከሰማየ ሰማያት ወርዶ በግብረ መንፈስ ቅዱስ ከድንግል ማርያም ሰው ሆነ። በዳንጦስ ዲላጦስ ዘመን ስለኛ ተሰቀለ ስለእኛ ታመመ ሞተ ተቀበረ። በቅዱሳን መጽሐፍት እንደተጻፈ በሦስተኛው ቀን ከሙታን ተለይቶ ተነሣ በከብር ወደ ሰማይ አረገ በአባቱ ቀኝ ተቀመጠ። ዳግመኛም በጌትነት በሕያውያን ይፈርድ ዘንድ ተመልሶ ይመጣል፤ ለመንግሥቱም ፍጻሜ የለውም።

የባሕርይ ገዢ የባሕርይ ሕይወት በሚሆን በመንፈስ ቅዱስ እናምናለን። ከአብ ከወለድ ጋር እንስገድለት እናመስግነው በነቢያት አድሮ የተናገረ እርሱ ነው።

ሐዋርያት በሰበሰቡበት ከሁሉ በላይ በምትሆን በአንዲት ቤተ ክርስቲያን እናምናለን ንጢአት በሚሰረድበት ጥምቀት አንዲት እንደሆነች እናምናለን።

የሙታን መነሣት የሚመጣውን የዘላለም ሕይወትም በእውነት ተስፋ እናደርጋለን። አሜሃ።

እንግዲህ ይህ ነበር የመጀመሪያው ወሳኝ የክርስትና እምነት መግለጫ። በእርግጥ ኢየሱስ ክርስቶስ እራሱ ስለ መለኮነቱ በስብከቱና በትምህርቱ ቢናገርም ለምሳሌ በዮሐንስ ወንጌል 10፥30 እና 14፥7-9፤ ቶማስ “ጌታዬ አምላኬ” ብሎ ቢጠራውም፤ እንደዚሁም በሐዋርያት ዘመን በስብከታቸው እና በትምህርታቸው ስለ ክርስቶስ መለኮትነት ቢያስተምሩም እንደዚህ በአንድ የእምነት ሰነድ ላይ በግልጽ የተቀመጠው በኒቂያ ጉባዔ ነበር” በማለት ዲያቆን ፍቅረ ማርያም አብራራለት።

ቀጠለና “ሁለተኛው ጉባዔ በኒቂያ የተወሰነውን ውሳኔ ለማጽናት፤ መንፈስ ቅዱስ መልዕክተኛ ነው እንጂ ከአብና ከወልድ አኩል መለኮት አይደለም በማለት የቆስጥንጥኒያው ሊቀ ጳጳስ መቅዶኒዮስ ያነሳውን የስሕተት ትምህርት እና እንደዚሁም የላኦዲቂያ ኤዲስ ቆዶስ አቡሊናሪዎስ ‘ወልድ በመለኮት ከአብ ጋር አንድ ነው። ከማርያም ሥጋን በለበሰ ጊዜ ግን ነፍስና እውቀት የሌለውን ሥጋ ለበሰ ። ለለበሰውም ሥጋ መለኮት ነፍስና እውቀት ሆነው’ የሚል ትምህርት በማንሳቱ፤ እነዚህን ሊወያዩባቸው በቁስጥንጥንያ በ381 ዓም ጉባዔ ተካሄደ። በጉባዔውም እነዚህ የስህተት ትምህርቶች ተወገዙ። በመቀጠልም የክርስቶስን መለኮትነት በሚገባ ካስረገጡ በኋላ ሌላ የስሕተት ትምህርት ተነሳ። ይህንን የስሕተት ትምህርት ያስነሳው ንስጥሮስ የተባለው የቁስጥንጥኒያው ሊቀ ጳጳስ ነበር። ንስጥሮስ ክርስቶስ መለኮት ስለ ሆነ ከሰው ሊወለድ አይችልም። ክርስቶስ ሁለት ባሕርይ አለው፤ መለኮትና ሥጋ። ስለሆነም ድንግል ማርያም ወላዲተ ክርስቶስ አለዚያም በግሪክኛው ክርስቶቶስ (christotokos) ናት እንጂ አምላክን ልትወልድ ስለማትችል ወላዲተ አምላክ አለዚያም

በግሪክኛው ቴዎቶስ (theotokos) የሚል ስያሜ አይገባትም አለ። በኤፌሶን ጉባዔ ንስጥሮስን ገትሮ የተከራከረው የእስክንድሪያው ፓትርያርክ ቄርሎስ ነበር። የኤፌሶን ጉባዔ ተቀብሎ ያጸደቀው አቋም ክርስቶስ መለኮት ነው፤ ከድንግል ማርያም ሥጋ ነስቶ ሰው ሆነ። ነገር ግን ሁለቱ ባሕርያት በአንዱ ክርስቶስ ተዋሕደዋል። ስለዚህ አንድ ክርስቶስ፤ አንድ ወልድ ነው። በመሆኑም ድንግል ማርያም ወላዲተ አምላክ ልትባል ይገባል የሚል ውሳኔ ነበር።

“ይቅርታ፤ ላቋርጥህና ፍቅረ ማርያም፤ በስንት ዓመተ ምህረት ነበር አልከኝ ይሄ ጉባዔ?” ብሎ ጠየቀ ዳውሎስ ሃሳቡ በሰዓት ወደ መቶ ኪሎሜትር አየፈጠነ።

“በ381 ዓም ነበር “ብሎ መለሰ ፍቅረ ማርያም፤ ለምን እንዳቋረጠው ግራ ገብቶት።

“እ... ስለዚህ ማሪያም በክርስትና ያላት ከፍተኛ ሥፍራ ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ነው በይፋ የተደነገገው ማለት ነው? ታዲያ ለምንድነው ይሄ መረጃ እያለ ፕሮቴስታንቶች ቅድስት ድንግል ማርያምን ምንም ሥፍራ የላትም እያሉ የሚያስተምሩት” ብሎ ጠይቆ በሃሳቡ ከመቸው ይህንን መረጃ ለተሻለ ጽፌለት አለ።

“ለዚህ እኮ ነው መናፍቅ ናቸው ብዬ ያልኩህ። የክርስትናን ታሪክ በደንብ ሳይመረምሩ፤ የአባቶቻችንን ትምህርት በሚገባ ሳያጤኑ ዝም ብለው ከፈረንጅ የመጣ ነገር ሁሉ ሥልጣኔ አለበት በሚል አስተሳሰብ የሰለጠኑ እየመሰላቸው ነው። ከሁለት መቶ በላይ የሚሆኑ የቤተ ክርስቲያን አባቶችና ሊቃውንት ተሰብስበው፤ ቅዱሳን መጽሐፍት ላይ ተመርኩዘው በሚገባ ከተነጋገሩበት በኋላ

ነው ውሳኔአቸውን ያጸደቁት” አለና ፍቅረ ማርያም ወደ ጀመረው ትምህርት ተመለሰ።

“ከዚህ ቀጥሎ የተደረገው ጉባዔ የኬልቄዶን ጉባዔ ሲሆን ይህም በ451 ዓም ነበር። በኢየሱስ ክርስቶስ ባሕርይ ላይ ተነስቶ የነበረው ክርክር ምንም እንኳ በኤፌሶን ጉባዔ መልስ አግኝቶ የነበረ ቢሆንም፤ በ440 ዓም ገደማ አውጣኪ የተባለ እግዚአብሔር ከእመቤታችን ከድንግል ማርያም ሰውነትን በነሣ ጊዜ ሰውነቱን ውጦታል በማለት የስሕተት ትምህርት አስነሳ። ይህንን ጉዳይ ለማጥናት ከ600 በላይ የሚሆኑ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ተሰብስበው አውጣኪን አወገዙት። በተጨማሪም የሮማው ዳዳስ ቀዳማዊ ልዮን ክርስቶስ ሁለት ባሕርያ አለው በሚል የላከውን ጽሑፍ ጉባዔው አንብቦ ሲቀበል የእስክንድሪያው ፓትርያርክ ቅዱስ ዲዮስቆሮስ ይህ የስሕተት ትምህርት እንደሆነ በመከራከር ቀዳማዊ ልዮንን አወገዘ። በኬልቄዶንም ጉባዔ ውሳኔ ምክንያት የግሪክ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያንን ጨምሮ ዛሬ የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ተብላ በምትታወቀውና በኦርየንታል (ተዋሕዶ) አብያተ ክርስቲያናት መካከል መለያየት ሆነ። እነዚህ ኦርየንታል ኦርቶዶክስ የሚባሉት የኢትዮጵያ፤ የግብጽ፤ የሶርያ፤ የአርመን እና የሕንድ ኦርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያናት ናቸው። ዋናው የልዩነት ነጥብ ኦርየንታል አብያተ ክርስቲያናት ክርስቶስ ሰው የሆነ አምላክ መሆኑን፤ መለኮትና ትስብእትም ያለመለያየት ያለመቀላቀል ያለመለዋወጥ ስለተዋሐዱ አንድ አካል፤ አንድ ባሕርይ፤ አንድ ፈቃድ እና አንድ ግብር አለው ሲሉ፤ ካቶሊኮች እና ግሪኮች ክርስቶስ ሁለት ባሕርይ አለው በማለታቸው ነው።

“ዛሬስ የቤተ-ክርስቲያን ታሪክ 101 ክላስ ነበር” አለ ዳውሎስ በሚሰማር የተበሳውን የኮካ ጠርመሱ አንስቶ ጫቱን ለማጣጣም እየተጎነጨ። ከተሻለ የደረሰውን ደብዳቤ እንደገና አነሳና ማንበብ ጀመረ። ገጽ 7 ጀምሮ እንዲህ ይላል።

ክርስቶስ ወደዚህ ዓለም የመጣበት ዋነኛ ምክንያት የሰውን ልጅ ከኅጢአት የሚያነጻበትን አዲሱን ቃል ኪዳን በሞትና በትንሳኤው ለማብሰር ነው። ከዚህ በፊት የሰው ልጅ ለኅጢአቱ ሥርየት ለማግኘት እግዚአብሔር በሙሴ በኩል የመሠረተውን የመስዋዕትና የኅጢአት ሥርየት መፈጸም ነበረበት። በሙሴ በኩል በመጣው ሕግ መሠረት ነቀፌታ የሌለበት በግ ተሰውቶ ደሙ በቅድስተ ቅዱሳኑ ውስጥ በሊቀ ካህኑ አማካኝነት ለርሱም ለሕዝቡም የኅጢአት ይቅርታ/ሥርየት በዓመት አንድ ጊዜ መረጨት ነበረበት። ክርስቶስ በገባልን ቃል ኪዳን መሠረት ደግሞ ኅጢአት የሌለበት እርሱ ለአንዴም ለዘለዓለም የራሱን ደም ወደ እግዚአብሔር ዙፋን ይዞ ገብቷል። መጥምቁ የሐንስ ኢየሱስ ከፋቅ ሲመጣ አይቶ “እነሆ! የዓለምን ኅጢአት የሚያስወግድ የእግዚአብሔር በግ” በማለት መስክሮለታል። ይህንን በደንብ ለመረዳት ሐዋርያው ዳውሎስ ወደ ዕብራውያን የላከውን መልዕክት ስናነብ በግልጽ ለመረዳት እንችላለን። “ክርስቶስ አሁን ስላሉት መልካም ነገሮች ሊቀ ካህናት ሆኖ በመጣ ጊዜ በሰው እጅ ወዳልተሰራቸው ከዚህ ፍጥረት ወዳልሆነችው ታላቅና ፍጹም ድንኳን ገባ። የገባውም የፍየልና የጥጃዎች ደም ይዞ አይደለም፤ ነገር ግን የዘለዓለም ቤዛነት ሊያስገኝ የራሱን ደም ይዞ ወደ ቅድስተ

ቅዱሳን ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ገባ” ይላል። ስለሆነም በአዲስ ኪዳን ውስጥ በክርስቶስ እምነት የድንኳን ስጦታ የተቀበልን ክርስቶስ ያፈሰሰው ደም ፍጹምና ዘላለማዊ ስለሆነ ለኅጢአታችን ማስተሰረያ ተጨማሪ ቅጥያ አያስፈልገንም። ቃሉ እንደሚለው ‘ያለ ደም ሥርየት የለም’።

እናም በባህላችን ለኅጢአት ሥርየት እየተባለ ብዙ የሚደረጉ ነገሮች አሉ። ለምሳሌ ሰግደት፣ መጽዋዕት፣ ካህናትን ማብላት፣ የነፍስ አባት መያዝ፣ ፍትሐት የመሳሰሉት እንደምሳሌ መጥቀስ ይቻላል። ይህ ከእግዚአብሔር ቃል፣ ከወንጌል ውጪ ነው። ክርስቶስ ሊቀ ካህናችን ነው ብሎ ሲል መጽሐፍ ቅዱስ ምን ማለቱ ነው? ወደ ኋላ መለስ ብለን የካህናትን ሥርዓትና ግብር ከብሉይ ኪዳን ስንመለከት የጀመሪያዎቹ ካህናት እርን እና ልጆቹ ነበሩ። ካህናት ከሌዊ ነገድ ብቻ የሚመረጡ ነበሩ። ዋናው ሥራቸው በእግዚአብሔርና በሕዝቡ መካከል ያለውን የእምነት ግንኙነት እግዚአብሔር በደነገገው የመስዋዕትና የቁርባን ሥርዓት መሠረት መፈጸምና ማስፈጸም ነው። ይህ በእግዚአብሔርና በሕዝቡ መካከል ያለው ግንኙነት በአዲስ ኪዳን ክርስቶስ እራሱ (ዕብራውያን ላይ እንደምናነበው) ስለፈጸመው የካህነት ሥራ በዚያን ጊዜ አብቅቷል።

ብዙ ጊዜ አጥብቀን የማንገነዘበው ትልቅ ክስተት አለ። ይኸውም ክርስቶስ ነፍሱን መስቀል ላይ አሳልፎ ከመስጠቱ በፊት የተናገረው የሕይወት ቃል ነው። ኸምጣጤውን ከጠጣ በኋላ “ተፈጸመ” ብሎ አለ (የሐንስ

19:-30)። የመጣበት ተልዕኮ፣ ለሰው ልጅ ንጢአት መስዋዕት ሆኖ መቅረቡ፣ በዚህም ምክንያት ለሰው ልጅ ሥርየት ማስገኘቱ እግዚአብሔር ባቀደው ጊዜ ተፈጸመ ማለቱ ነው። በተጨማሪም “ሕግና የነቢያትን ቃል ልሸር አልመጣሁም፤ ለመፈጸም እንጂ” ብሎ በማቴዎስ ወንጌል ምዕራፍ 5 ቁጥር 17 ላይ የተናገረው ይህንኑ ፍፃሜ ሲያበስርልን ነው። ማቴዎስ በጻፈው ወንጌል ምዕራፍ 27 ላይ “ኢየሱስ እንደገና ከፍ ባለ ድምጽ ጮኸ፤ መንፈሱንም አሳልፎ ሰጠ” ይልና “በዚያን ጊዜ የቤተ መቅደስ መጋረጃ ከላይ እስከ ታች ለሁለት ተቀደደ” ብሎ ትልቅ እውነት ያስቀምጥልናል።

ዳውሎስ፤ የመጋረጃው ሥራ ወይም አስፈላጊነት ምንድን ነበር? ከመጋረጃው ውስጥ ይቀመጥ የነበረው የእግዚአብሔር መገኘትና ክብር፤ የዙፋኑ ምልክት የነበረው ታቦቱ ነበር። እግዚአብሔር ከሙሴ ጊዜ አንስቶ ሕዝቡን የሚያነጋግርበት ሥፍራ ታቦቱ ነበር። በተለይ ሊቀ ካህኑ በአመት አንድ ጊዜ የእንስሳ ደም ይዞ ለእርሱና ለሕዝቡ ማስተሰሪያ ይሆን ዘንድ መጋረጃውን ገልጦ ታቦቱ ጋር ቀርቦ ደሙን ይረጭ ነበር። መጋረጃው እግዚአብሔርና ሕዝቡ የሚለይበት ምልክት ነበር። ክርስቶስ በፈጸመው መስዋዕትነት መጋረጃው ለአንዴም ለመጨረሻም ለሁለት ተቀድሶ፤ ሕዝቡ ከመጋረጃው አልፎ በአዲሱ የኪዳን ደም በተመሠረተው አዲስ ግንኙነት ከአማካካቸው ጋር ለመተያየት፤ ለመገናኘት መቻላቸውን የሚያሳይ፤ የሚያስረግጥ እውነት ነው። እንደገናም ከዕብራውያን

መልዕክት ልጥቀስልህ፤ “እንግዲህ ወንድሞች ሆይ በኢየሱስ ደም ወደ ቅድስተ ቅዱሳን ለመግባት ድፍረት አግኝተናል ይኸውም በመጋረጃው ማለት በሥጋው በኩል በከፈተልን አዲስና ሕያው መንገድ ነው። በእግዚአብሔር ቤት ላይ የተሾመ ታላቅ ሊቀ ካህናት ስላለን ከከፉ ንሊና ለመንጸት ልባችንን ተረጭተን፤ ሰውነታችንንም በንጹሕ ውሃ ታጥበን፤ በእውነተኛ ልብና በሙሉ እምነት ወደ እግዚአብሔር እንቅረብ” (ምዕ ቁ 17)። እናም በኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ያ የተቀደደውን መጋረጃ እንደገና ሰቅለነዋል። የክርስቶስን ሥራ ባለመገንዘብ እንደገና እንዳልሰቀልነው ተስፋ አደርጋለሁኝ።

ከእንግዲህ በእግዚአብሔርና በሰው መካከል ሥርዓት የሚያስፈጽም የሚቆም ካህን የለም። “አንድ እግዚአብሔር አለና፤ ደግሞም በእግዚአብሔርና በሰዎች መካከል አንድ አማላጅ አለ፤ እርሱም ሰው የሆነው ክርስቶስ ኢየሱስ ነው። ራሱንም ለሰዎች ሁሉ ቤዛ አድርጎ ሰጠ” ይላል (1ጢሞቴዎስ 2፥5)። ከሌዊ ነገድ ይመረጥ የነበረው የከህነት ሹመት ቀርቶ በመልክጼድቅ ማዕረግ በሆነ ከህነት የመጣው ሊቀ ካህን (ኢየሱስ ክርስቶስ) የዘላለም እርቅ አስገኘልን።

በአዲስ ኪዳን፤ በሰው እና በእግዚአብሔር መካከል ሌላ ሰው አያስፈልገንም። በእርግጥ የቤተ ክርስቲያን አስተማሪዎች፤ አስተዳዳሪዎች ወዘተ ያስፈልጋሉ። ነገር ግን ሥራቸው ሰውን ወደ እግዚአብሔር ማምጣት፤ ሰዎች ሁሉ የክርስቶስን ወንጌል ሰምተው እርሱ የእግዚአብሔር

ልጅ እንደሆነና ስለ እያንዳንዳቸው በመስቀል ላይ ስለጎጢአታቸው የሚገባውን የዕዳ ክፍያ ከፍሎ ጎጢአታቸውን እንደደመሰሰ በማስረዳት፤ በማስተማር ለጌታ እንዲገዙ ማድረግ ብቻ ነው።

ታዲያ አሁን በቤተ ክርስቲያን ያሉት ካህናት እያስፈልጉም ማለት ነው ወይ? ትላች ይሆናል። በመጽሐፍ ቅዱስ፤ በአዲስ ኪዳን ውስጥ ተጠቅሰው የምናገኛቸው የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች ቁጥር ወይም ዓይነቶች የተወሰኑ ናቸው። እነዚህም ሐዋርያት፤ ነብያት፤ ዲያቆናት፤ ኤጲስ ቆዶስ፤ አስተማሪ፤ ወንጌላዊ እና እረኞች ናቸው። “እንዳንጾቹ ሐዋርያት፤ እንዳንጾቹ ነቢያት፤ እንዳንጾቹንም ወንጌል ሰባኪዎች፤ ሌሎቹ ደግሞ እረኞችና አስተማሪዎች ይሆኑ ዘንድ የሰጠ እርሱ ነው፤ ይኸውም የክርስቶስ አካል ይገነባ ዘንድ፤ ቅዱሳንን ለአግልግሎት ሥራ ለማዘጋጀት ሲሆን፤ ይህም የሚሆነው ሁላችንም የእግዚአብሔርን ልጅ በማመንና በማወቅ ወደሚገኘው አንድነት በመምጣትና ሙሉ ሰው በመሆን፤ በክርስቶስ ወዳለው ፍጹምነት ደረጃ እስከምንደርስ ነው” (ኤፌሶን 4፡-11)። በነገራችን ላይ ኤጲስ ቆዶስ የሚለው የግሪክ ቃል ዛሬ በእንግሊዘኛው bishop፤ በአማሪኛው ደግሞ ሳጳስ የምንለው አለዚያም የበላይ ኃላፊ ማለት ነው።

ዳውሎስ ደብዳቤውን አስቀምጦ ማሰላሰል ጀመረ።

ተሻለ የአሜሪካንን ሕይወት በደንብ ለመደው። በፊት የነበረው የዕለት ማጉረምረም አሁን ቀንሷል። የኮንስትራክሽኑ ሥራ ጡንቻ ስላወጣ እንደወትሮው አያደቀውም። አሁን ደግሞ እንድሪያስ ለታከሲው ሥራ በመንግሥት ደንብ መሠረት በየጊዜው የመኪናውን ደረጃና ዕድሜ መጠበቅ ስላለበት፤ በፊት ይሠራባት የነበረውን ታክሲ ለተሻለ በትንሽ ዋጋ መሸጥ ሳይሆን ሰጥቶት እንደ ቀድሞ በሌሊት መነሳት የለ፤ ብርድ ላይ አውቶቡስ ጥበቃ የለ፤ ግፍያ የለ፤ መዝሙሩን እያዳመጠ የዋሽንግተንን ከተማ ያዳርሳል። የቀረበት ነገር ቢኖር በጉዞው ላይ መጽሐፍ ማንበብ ብቻ ነው።

አሁኑ አሁኑ ቤተ ክርስቲያን አይቀርም። ከሦስት ወር በፊት የቤተ ክርስቲያን ፕሮግራም አልቆ በመውጣት ላይ እያሉ፤ እነእንድሪያስ ከሌሎች ምዕመናን ጋር ሰላምታ እየተለዋወጡ አብሯቸው ቆሞ ይጠብቃል። ለሃገሩም ለቤተ ክርስቲያኑም አዲስ ስለሆነ ብዙ ሰው አያውቅም። እነ እንድሪያስን ሰላም የሚሉት ሁሉ ግን እርሱንም ደምረው ሰላም ይሉታል። የእርብ የጸሎት ፕሮግራም ተካፋዮች ጋር ብቻ ነው የደራ ወሬ የሚያወራው። እንደ ድንገት ዘር ሲል አብረኸት የልማድ ፈገግታዋን እያሳየች ወደ እነእንድሪያስ አካባቢ ስታመራ አያት። ልቡ ደነገጠ። ዓይኑን ከርሷ ላይ ማንሳት አቃተው። የሚሰበው ፈገግታዋ አስማተኛ እንዳይነዘዘው ከእርሱ ቁጥጥር ውጪ ፈገግ እንዲል አስገደደው። ስትራመድ የሆነ የኩራት መንፈስ በላይዋ አንግባ ነው። አጠገቡ እንደደረሰች “ጤና ይስጥልኝ” አለችው ከአንገትዋ ጎንበስ ብላ። “ጤና ይስጥልኝ” አለ ተሻለ እንደምንም ብሎ ድምጹን ፈልጎ አግኝቶ። ወዲያው እንድሪያስ ዘር ሲል አብረኸትን አይቶ፤

“ሄይ አቤ! እንዴት ነሽ? አንቺ ምነው እንደ መጋዘን በር ቀረቀርሽኝ? በቀደም ቴክስት አድርጌልሽ አትመልሼልኝም እንዴ?” ተቃቅፈው በሃበሻ መሳሳም ሦስት ጊዜ ተሳሳሙ። እየተሳሳቁ፤

“ሶሪ እንድሪያሲዬ፤ ከነገ ዛሬ አደውላለሁ ስል በቃ ምንም አልመች አለኝ። እንዴት ነህ? ቤተሰብ ሁሉ ሰላም?” አለች አብረኸት።

ተሻለ እንደደረቀ፤ ትንፋሹ በሳምባው ሞልቶ መውጫ ቀዳዳ ሲፈልግ ይሰማዋል። የድምጹ ቅላጼ በጀርው እንደ ገደል ማሟቱ አስተጋባ። በጨዋታቸው መካከል አብረኸት ዞር ብላ የተሻለን በዚያ ሥፍራ መኖር አስገንዝበች።

“አ! ሶሪ” አለ እንድሪያሰ “እኔን ሞት ይርሳኝ። አቢዬ ካዘኔ ነው። ተሻለ” አለና ዞር ብሎ ደግሞ ለተሻለ “አብረኸት” በማለት አፊሲዬላዊ ትውውቅ መሠረተ።

አሁንም እጇን ዘርግታ “ጤና ይስጥልኝ” አለችው አብረኸት። ተሻለ የተዘረጉትን ቀጭንና ለስላሳ እጆች በእጁ አስገብቶ “ጤና ይስጥልኝ” ብሎ መለሰ። ድምጹ ሀፍረትና ፍርሃት ቅልቅል ነበረበት። እጇን ከመሰንዘሯ በፊት እንደ እንድሪያሰ ተቃቅፈው ሲሳሳሙ በዓይነ ሕሊናው በሚሊ ሰከንድ የሚቆጠር ሽውታ ታይቶት ነበር።

“የዛሬው ፕሮግራም እንዴት ነበር?” አለችው።

“ጥሩ ነበር። ትንሽ ግን የዛሬው ሰባኪ ሰዓት አላፊ አላከበረም። ሽማግሌዎቹ ቅጣት መበየን አለባቸው።”

እየሳቀች “አዬ! ፓስተር ይሰሐቅ በዚህ የታወቀ ነው። እንዴ ከጀመረ በስሜት ስለሚዋጥ ሰዓት መኖሩን ተወው፤ እዚህ ምድር ላይ መኖሩንም የሚረሳ ይመስለኛል”።

ፈገግታዋን፤ ሳቋን፤ እንከን የሌለው የፕሮጋን ድርድር፤ ስትስቅ በጉንጫ ላይ የሚከሰቱትን ሁለት ስርጉዶች፤ የፊቷን ቆዳ ልሰላሴ፤ ከለሯን፤ የዓይኖቿን ጥራት፤ በቻምፒስቲክ የሚያብረቀቁትን ከንፈሮቿን ከመቸው እንደ ፎቶኮፒ ማሽን ሰካን አድርጎ፤ እንደ ዲጂታል ካሜራ ወዲያው በትዝታ ማኅደር ውስጥ ቀረጸው።

ከዚያች ሰዓት አንስቶ አብረኸትን ከሃሳቡ ሊያወጣት አልቻለም። ሲተኛ ወትሮው እንደሚያደርገው የእናቱን ፎቶግራፍ ከኮመዲና ላይ እንስቶ አይቶ ይሰምና፤ መብራቱን ካጠፋ በኋላ ደግሞ ከትዝታው ማኅደር የአብረኸትን ፎቶ ይከፍታል። መቼ አሁኑ ደርሶ መቼ እንደገና አይቻት እያለ እንደ እርጉዝ ሴት ቀኖቹን ይቆጥራል። “ሰኞ አንድ፤ ማክሰኞ ሁለት ... ሉፍ ገና ዛሬ አሁኑ ነው ለካ”።

ከሁለት ሳምንት በኋላ አንድ እርብ ዕለት ለጸሎት ፕሮግራም ሲሄድ እንድሪያሰን እየፈራ እየቸረ “አብረኸትን እ ... የት ነው የምታውቃት? አዲስ አበባ ወይስ እዚህ?” ብሎ ጠየቀው። እንድሪያሰ በአንድ ጊዜ ነገሩ ገብቶት፤ “ተሹ፤ እላለኬይ፤ ይላይክ፤ እ?” አለው በሳቅ ተሞልቶ። ተሻለ ሃፍረቱ፤ ደሙን ከሰውነቱ ሰብስቦ በጉንጩ ሞላው። ጉንጮቹ የበሰሉ ቲማቲም መሰሉ። “አይ፤ ለምን ለመፍረድ ትቸኩላለህ? እንደዚሁ ጨዋታውን ነው እንጂ” ብሎ ለማስተባበል እየሞከረ እንድሪያሰ ቀበል አድርጎ “እኮ እኔም